

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINCA
15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR

CİLT: 60

13 OCAK 1997

SAYI: 2469

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI

Karar Sayısı : 261

Karar Tarihi 19.12.1996

Konu : "Lise Sağlık Bilgisi Programı"nın kabulü.

Kurulumuzda görüşülen, Lise Sağlık Bilgisi Programı'nın 1997-1998 Öğretim Yılı'ndan itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Kurulumuzun 20.08.1984 tarih ve 108 sayılı Kararı ile kabul edilen Ortaöğretim Kurumları 1. ve 2. sınıf Sağlık Bilgisi Programı'nın ise 1997-1998 Öğretim Yılı'ndan itibaren uygulamadan kaldırılması,

kararlaştırıldı.

Prof.Dr. Mehmet SAĞLAM
Millî Eğitim Bakanı

Ramazan Çetin DAĞLI
Kurul Başkanı

Güler ŞENÜNER
Üye

Dr.Ezdihar KARABULUT
Üye

Nazım İrfan TANRIKULU
Üye

Ömer ÖZÜDURU
Üye

Süremeli AĞDEMİR
Üye

Mustafa ERTÜRK
Üye

Selahattin MEYDAN
Üye

Haşim AYAOKUR
Üye

Sevim ÇAMELİ
Üye

Ömer AÇIKEL
Üye

Necat BOZKURT
Üye

Dr. Veli KILIÇ
Üye

Ömer ÖZCAN
Üye

Necdet SAKAOĞLU
Üye

BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR
TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	16	31	46	61
2	17	32	47	62
3	18	33	48	63
4	19	34	49	64
5	20	35	50	65
6	21	36	51	66
7	22	37	52	67
8	23	38	53	68
9	24	39	54	69
10	25	40	55	70
11	26	41	56	71
12	27	42	57	72
13	28	43	58	73
14	29	44	59	74
15	30	45	60	75

Abone kaydının yapılabilmesi için abone bedeli 2.000.000 TL. illerde Defterdarlık Muhasebe Müdürlüklerine, ilçelerde Malmüdürlüklerine (Çeşitli Gelirler Faslına) yatırılarak Vezne Alındısının ASLININ AÇIK ADRESİNİZLE birlikte "Millî Eğitim Bakanlığı - Yayınlar Dairesi Başkanlığı - Teknikokullar - Ankara" adresine gönderilmesi gerekmektedir.

MİLLÎ EĞİTİM BAŞMEVİ — ANKARA 1997

AÇIKLAMALAR

Sağlık eğitimi, kişiye ve topluma yönelik koruyucu hekimlik uygulamalarından en önemlisidir. Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek bireyin, toplumun ve devletin başta gelen ödevlerindendir.

Devlet herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünden tasarruf ve verimi artırarak işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık hizmetlerini plânlayarak sağlık kuruluşları vasıtasıyla hizmetlerin görülmesini sağlar. Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve sağlık eğitimi çalışmaları, birey ve toplumu hastalıklardan koruma fonksiyonel yetersizlikleri önleme, hayat standardını yükseltme konusunda yardımcı olan uygulamalarıdır.

Sağlık eğitimi, davranış değişikliğini amaçlar, sağlığı geliştirmeye yönelik olarak, bireylerin gönüllü uyumu ve birlikte davranmaya yatkınlığını arttırmayı plânlar.

Etkin bir sağlık eğitimi, düşünce ve kavramda değişiklik yapmayı, davranış ve yaşama biçimi değişikliğini amaçlar. Bireysel ve toplumsal sağlığı olumlu yönde geliştirmek için bilinmesi ve yapılması gerekenleri, benimsenen bilgi, tutum, davranış ve alışkanlıklar haline getirebilmek sağlık eğitiminin hedefidir.

Gençlere uygun zamanda verilen nitelikli bir sağlık eğitimi, daha sağlıklı ve daha doğru sağlık alışkanlıkları olan bir toplumun yetiştirilmesine yardımcı olacaktır. Gençlerin bedensel ve ruhsal yönden kendilerini tanımaları ve sağlıklarını korumaları için verilecek olan eğitim, gelecek nesillerin de sağlık bilincini yükseltecektir. Çünkü gençlerin, bu derste alacakları eğitim, kendilerini olduğu kadar, yakın çevreleri ve gelecekte kuracakları aileleri de etkileyecektir. Kısaca, yeni yetişen nesillerin sağlıklı olması, milletin geleceğinin de güvencesidir. Bu sebeplerle, 1593 sayılı "Umumi Hıfzıssıhha Kanunu"nun 281. maddesi "Tüm okullarda, en son bilimsel gelişmelere uygun sağlık bilgisi öğretiminin zorunlu olduğunu" hükmüne bağlamıştır.

Program "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkelerine" ve "Öğretim Programlarının Hazırlanmasında ve Geliştirilmesinde Uyulacak Temel İlkeler"e uygun olarak hazırlanmıştır.

Sağlık Bilgisi dersi programında öncelikle sağlığı korumaya yönelik olarak sağlık kavramı, sağlıklı hayatın temeli, büyüme, gelişme ve ruh sağlığı, sağlığa zararlı alışkanlıklar, aile hayatı, plânlaması ve ana çocuk sağlığı, bulaşıcı hastalıklarla ilgili temel ilkeler, kazalar ve ilk yardım üniteleri yer almıştır.

Ülkemiz için öncelikle sağlık sorunlarına yer verilmeye çalışılarak, tedavi şekilleri ve ilaç bilgilerinden çok, günlük hayatta uygulanabilecek pratik bilgiler ve korunma yolları üzerinde daha ayrıntılı durulmuştur. Ülkemizde var olan sağlık hizmetleri anlatılarak bunlardan doğru yararlanma yolları verilmiştir.

Program, ünitenin adı, konular, amaçlar, bu amaçlara ulaşmak için gerçekleştirilecek davranışlar, öğretmene yol gösterecek işleniş, ders işleniş sırasında kullanılabilecek araç ve gereçlerin listesi ile örnek değerlendirme sorularından oluşturulmuştur. Öğretmen, kendini bu örneklerle sınırlı saymayıp, ders kitabını öğretim aracı kabul ederek, programda belirtilen davranışları öğrenciye kazandıracak şekilde hareket etmelidir. Ders kitabında konularla ilgili, şekil, şema, resim ve fotoğraflar titizlikle seçilip her sayfaya uygun şekilde yerleştirilmelidir. Böylece hem öğrencilerin derse ilgisi ve dikkati çekilmiş hem de bilgilerin pekiştirilmesi sağlanmış olacaktır. Programın amacı, öğrencilere ders kitabı içinde yer alan tüm bilgi ve şekillerin ezberletilmesi değil; sağlıkla ilgili temel tutum ve davranışları kazandırmaktır. Programda yer alan davranışlar dışında gereksiz bilgi yükü verilmesinden kaçınılmalıdır.

Üniteler işlenirken aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır.

1. Ünitelerin amaçları birbiriyle bağlantılıdır; öğretmenler, ünitelerin işlenişinde konular arasındaki bu ilişkiyi bozmamalıdır. Sağlık sorunları her yönüyle bir bütün olarak ele alınmalıdır.

2. Daha çok ülkemiz için önemli olan ve sık görülen sağlık sorunları üzerinde durulmuştur. Ünitelerin işlenmesi sırasında kişinin sosyal ve fizikî çevresi ile bir bütün olduğu teması vurgulanmalıdır.

3. Bu yaş ve gelişme döneminin özelliği sebebiyle, sağlık sorunları ve olumsuz davranışlarla ilgili olarak, öğrencileri örnek göstermekten kaçınılmalıdır.

4. Tedavi yöntemleri ve ilaç bilgileri ders kapsamı dışında tutulmuştur. Hatalı uygulamalar dışında bu konuya değinilmemiştir. Ders işlenmesi sırasında öğrencilerin özel sağlık sorunlarına girilerek konudan uzaklaşılmasına izin verilmemelidir; konuyla ilgili sağlık kurumu ve personeline başvurulması önerilmelidir.

5. Ünitelerin işleniş sırasında çevredeki sağlık kurumları personeli ile iş birliği yapılmalı, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Eğitim Merkezleri ve Millî Eğitim Bakanlığı Sağlık Eğitimi Vakfı'nın afiş, broşür, film gibi eğitim araçlarından yararlanılmalıdır. Dersin işleniş, şekil, şema, resim, fotoğraf, video kasetleri, bilgisayar yazılımları gibi görsel araçlarla zenginleştirilerek bilgilerin kalıcılığı artırılmalıdır. Öğretmen, öğrencileri aktif olarak görevlendirmelidir. Bu amaçla ailede, yakın çevre ve toplumda sağlıkla ilgili tutum ve davranışları gözlem ve görüşme teknikleri ile inceleyerek olumlu tutum geliştirmelerini sağlamalıdır.

Program Lise 1. sınıflar için haftada 2 saat (yılda toplam 72 saat) süreli bir ders düşünüldüğü hazırlanmıştır. Bu program için hazırlanacak ders kitapları A-4 ebadı için 5-7, B-5 ebadı için 8-11 forma olarak hazırlanmalıdır.

SAĞLIK BİLGİSİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI

1. Sağlıkla ilgili kavramları ve terimleri kavrayabilme.
2. Sağlıklı olabilmek, sağlıklı yaşayabilmek için gerekli alışkanlıkları edinebilme.
3. Sağlıkla ilgili uygulamaları, yöntem ve teknikleri bilebilme.
4. Kişi ve toplum sağlığı için gerekli olan ilke, kural ve genellemeleri kavrayabilme.
5. Sağlıkla ilgili belirli bilgilerin sunuluş sebeplerini kavrayabilme.
6. Sağlık bilgisi dersinde edindiği bilgileri kendi ifadesine göre sunabilme.
7. Sağlığı ilgilendiren şartları ve bunların birbiri ile ilişkilerini kendi ve toplum sağlığı açısından yorumlayabilme.
8. Sağlıkla ilgili edindiği bilgilere göre içinde bulunduğu durumu değerlendirebilme.
9. Sağlık olaylarını gösteren ölçütler ve bu ölçütlere göre toplumların sağlık düzeylerinin karşılaştırılabileceğini kavrayabilme.
10. Sağlıklı olabilmek için öğrendiği bütün bilgileri, içinde bulunduğu şartları en iyi şekilde değerlendirerek uygulayabilme.
11. Kişi ve toplum sağlığına zarar veren alışkanlıklardan kaçınmanın önemini kavrayabilme.
12. Sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşları öğrenerek, hizmetlerinden uygun şekilde, zamanında ve azami ölçüde yararlanmayı bilebilme.
13. Çeşitli sağlık ölçütlerinden yararlanarak toplumun önemli sağlık sorunlarının farkında olabilmeye.
14. İlk yardım bilgi ve becerisi kazanarak doğru olarak kullanabilme.
15. Gösterilen bir sağlık uygulamasını aynen yapabilmeye.
16. Sağlıkla ilgili konularda açık fikirli, kuşkucu, gereğinde uygulama ekibinin disiplinli bir üyesi olacak şekilde hoşgörülü olabilmeye.
17. Toplumdaki sağlık sorunlarının sosyal ve ekonomik sebeplerini ayırt edebilmeye.
18. Günlük besin maddelerini, dengeli beslenme açısından değerlendirebilme.
19. Kendinin ve çevresinin sağlık şartlarını değerlendirerek en iyi düzeye getirebilmek için çaba gösterebilme.
20. Edindiği bilgilere dayanarak zararlı alışkanlıkların sonuçlarını kişi ve toplum sağlığı açısından değerlendirebilme.

21. Kişisel sağlık düzeyini etkileyen olumsuz tutum ve davranışların toplum sağlığını da olumsuz etkileyeceğini, sağlıklı toplumları, sağlıklı bireylerin oluşturacağını açıklayabilme.
22. Koruyucu sağlık hizmetlerinin kişi ve toplum sağlığı üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyabilme.
23. Sağlıkla ilgili zorunlu uygulamaların önemini kavrayabilme.
24. Acil durumlarda başkalarının yardımına koşma, zamanında, uygun şekilde müdahale etme tutumunu geliştirebilme.
25. Sağlıkla ilgili bilimsel gelişmelere ilgi duyabilme.
26. Kişisel sağlık düzeyini koruma ve yükseltme alışkanlığı kazanmaya istekli olabilme.
27. Kişi ve toplum sağlığını olumsuz etkileyebilecek uygulamalara karşı çıkarak örnek olma.
28. Sağlıkla ilgili bilimsel inceleme ve araştırmaları geçerli tek düşünce tarzı olarak benimseyebilme, bilimsel esasa dayalı yeniliklere açık olma.
29. Kendi sağlığı ile ilgili yanlış davranışlarını düzeltebilme.
30. Sağlık olayları ile ilgili somut veri ve gerçeklere göre karar verebilme.
31. Sağlıklı yaşamak için tutarlı bir hayat görüşü geliştirebilme.
32. Toplumun sağlık düzeyinin bilim, teknoloji ve ekonomik gelişmelerle değişebileceğinin, sorunların akılcı bir yaklaşım ve kaynakların yerinde kullanılmasıyla çözümlenebileceğinin farkında olabilme.
33. Sağlığın yalnız hastalık ve sakatlık halinin olmayışı değil, bedensel, ruhsal ve sosyal yönlerden bir iyilik hali olduğu bilincinden hareketle, toplumumuzun bu bilince sahip kişilerden meydana gelmesi için gayret sarfetmesi gerektiğini kavrayabilme.

SAĞLIK BİLGİSİ DERSİNİN ÖZEL AMAÇLARI

1. Sağlık tanımında geçen kavramlar bilgisi.
2. Sağlıkla ilgili olgular bilgisi.
3. Ülkenin sağlık düzeyini gösteren ölçütler bilgisi.
4. Sağlığı etkileyen etmenler bilgisi.
5. Sağlık hizmetleri kavramı ile ilgili sınıflamalar bilgisi.
6. Sağlıklı bir birey ve sağlıklı bir toplumun üyesi olmaya istekli oluş.
7. Kişisel temizlik ve bakım bilgisi.
8. Ağız ve diş sağlığı ile ilgili kavramlar bilgisi.
9. Diş çürüğü ve sebeplerini kavrayabilme.
10. Diş eti hastalıkları ve sebeplerini kavrayabilme.
11. Dişlerin gelişim bozukluklarını ve sebeplerini kavrayabilme.
12. Ağız ve diş hastalıklarının yol açtığı sorunları kavrayabilme.
13. Ağız ve diş sağlığının korunmasının temel ilkelerini kavrayabilme.
14. Diş fırçalama alışkanlığının önemini kavrayabilme.
15. Ağız ve diş temizliğinden kullanılan teknikleri uygulayabilme.
16. Spor ve beden eğitimi bilgisi.
17. Sağlıklı giyim bilgisi.
18. Sağlıkla ilgili uyulması gereken diğer kurallar bilgisi.
19. Sağlıklı hayatın korunmasında uygulanması gereken ilkeler bilgisi.
20. Büyüme ve gelişme ile ilgili kavramlar bilgisi.
21. Büyüme ve gelişmenin dönemlerini tanıyabilme.
22. Büyüme faktörleri ve birbirleri ile ilişkisini kavrayabilme.
23. Ergenlik dönemi özellikleri bilgisi.
24. Ergenlik döneminde görülebilecek sorunlar bilgisi.
25. Ergenlik döneminde olumlu tutumlar geliştirebilmenin önemini kavrayabilme.
26. Ruh sağlığı ile ilgili kavramlar bilgisi.
27. Ruh sağlığını etkileyen faktörleri sınıflandırabilme.
28. Ruh sağlığının korunması ile ilgili ilkeler bilgisi.
29. Ruh sağlığının korunmasını kavrayabilme.
30. Ruh sağlığını korumaya istekli oluş.

31. Sağlığa zararlı alışkanlıklarla ilgili kavramlar bilgisi.
32. Uyuşturucu madde bağımlılığının dönemleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi.
33. Sağlığa zararlı alışkanlıklarla ilgili ilkeleri açıklayabilme.
34. Sağlığa zararlı madde alışkanlıklarının tedavisi ile ilgili ilkeleri açıklayabilme.
35. Sağlığa zararlı alışkanlıklardan uzak durmaya istekli oluş.
36. Aile ile ilgili kavramlar bilgisi.
37. Evliliğe karar vermeye etki eden ilkeler bilgisi.
38. Ailede huzurun, aile bireylerinin ruh ve beden sağlığı açısından önemini kavrayabilme.
39. Aile plânlaması, ana ve çocuk sağlığı ile ilgili ilkeleri açıklayabilme.
40. Ana çocuk sağlığı ile ilgili kavramlar bilgisi.
41. Gebelik döneminin özellikleri ile ilgili ilkeleri açıklayabilme.
42. Anne sağlığını etkileyen ilkeler bilgisi.
43. Doğum sonu (Lohusalık) ve emziliklik dönemini kavrayabilme.
44. Çocuğun büyüme ve gelişiminin aylara göre özellikleri bilgisi.
45. Çocuk sağlığını etkileyen faktörler ile ilgili ilkeler bilgisi.
46. Çocuk bakımı ve beslenmesinin temel prensiplerini kavrayabilme.
47. Aşılmanın çocuk sağlığındaki önemini kavrayabilme.
48. Çocuklarda görülen bazı sağlık sorunlarını kavrayabilme.
49. Hastalık sebepleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi.
50. Bulaşıcı hastalıklar ile ilgili temel kavramlar bilgisi.
51. Bulaşıcı hastalıklar ile ilgili ilkeler bilgisi.
52. Bulaşıcı hastalıklardan korunmanın yollarını kavrayabilme.
53. Bulaşıcı hastalıklarda evde bakım prensipleri bilgisi.
54. Evde hasta bakımında ilaç kullanırken dikkat edilmesi gereken konuları kavrayabilme.
55. Önemli hastalık kavramı bilgisi.
56. Üst solunum yolu enfeksiyonları ve korunma yollarını kavrayabilme.
57. Zatürree hastalığı ve korunma yollarını kavrayabilme.
58. İshalin ne olduğu, tedavisi ve korunma yollarını kavrayabilme.
59. Hepatitlerin sonuçlarını ve korunma yollarını kavrayabilme.
60. Verem hastalığının ne olduğunu, bulaşma ve korunma yollarını kavrayabilme.
61. Sıtma hastalığı ve korunma yollarını kavrayabilme.
62. Kuduz hastalığı ve korunma yollarını kavrayabilme.
63. Cinsel temasla bulaşan hastalıklardan korunma yolları bilgisi.
64. Toplum sağlığı açısından AIDS ve önemini kavrayabilme.
65. Paraziter hastalıklardan korunmanın önemini kavrayabilme.
66. İlk yardım bilgisi.
67. Kazalar bilgisi.
68. Kazalardan korunma bilgisi.
69. Kazalarda kopan organların bir sağlık kuruluşuna ulaştırılması sırasında yapılması gereken doğru uygulamaları kavrayabilme.
70. Bilinç kaybı ve şok bilgisi.
71. Şoklu hastaya uygulanacak ilk yardımcı tekniğine uygun olarak yapabilme.
72. Soluk durması bilgisi.
73. Soluk durması halinde uygulanacak ağızdan ağıza yapay solunumu maket üzerinde tekniğine uygun olarak yapabilme.
74. Soluk durması halinde uygulanabilecek diğer yapay solunum teknikleri bilgisi.
75. Boğulmalarda uygulanacak ilk yardım teknikleri bilgisi.
76. Kalp atışı durması ve kalp masajı tekniği bilgisi.
77. Kalp atışı durması halinde uygulanacak kapalı kalp masajını tekniğine uygun şekilde maket üzerinde yapabilme.
78. Yaralanmalar ve ilk yardım bilgisi.
79. Kanamalar ve ilk yardım bilgisi.

80. Atar damar kanaması olan hastada turnike (boğucu sargı) uygulamasını, maket üzerinde tekniğine uygun olarak yapabilme.
81. Dirsek içi, diz arkası, avuç içi kanamalarından uygulanacak ilk yardım maket üzerinde tekniğine uygun olarak yapabilme.
82. Burun kanamalarında uygulanacak ilk yardım tekniğine uygun olarak yapabilme.
83. Yanıklar ve ilk yardım bilgisi.
84. Yanıklarda yapılacak ilk yardım işlemlerini tekniğine uygun olarak yapabilme.
85. Donmalar ve ilk yardım bilgisi.
86. Güneş çarpması ve ilk yardım bilgisi.
87. Elektrik çarpması ve ilk yardım bilgisi.
88. Zehirlenmeler ve ilk yardım bilgisi.
89. Zehirlenmelerden korunma yolları bilgisi.
90. Böcek sokmaları ve hayvan ısırıklarında yapılacak ilk yardım bilgisi.
91. Vücudun herhangi bir yerinde yabancı cisim tespit edildiğinde uygulanması gereken ilk yardım bilgisi.
92. Zorlama, burkulma, çıkık ve kırıkların tanımı bilgisi.
93. Zorlama ve burkulmalarda uygulanacak ilk yardımcı teknigine uygun olarak yapabilme.
94. Çıkıklarda uygulanacak ilk yardımcı kavrayabilme.
95. Kırıklarda uygulanacak ilk yardım ve tespit işlemlerini tekniğine uygun olarak yapmayı kavrayabilme.
96. Yaralıları taşımanın önemini, genel kurallarını, taşıma şekillerini kavrayabilme.
97. Yaralı taşıma yöntemlerini tekniğine uygun olarak uygulayabilme.
98. Doku ve organ bağışının tanımını, önemini, ülkemizdeki durumunu kavrayabilme.

SAĞLIK BİLGİSİ ÜNİTELERİ VE YÜZDE DAĞILIMLARI

1. SAĞLIK KAVRAMI
2. SAĞLIKLI HAYATIN TEMELİ
3. BÜYÜME, GELİŞME VE RUH SAĞLIĞI
4. SAĞLIĞA ZARARLI ALIŞKANLIKLAR
5. AİLE HAYATI, PLÂNLAMASI VE ANA ÇOCUK SAĞLIĞI
6. BULAŞICI HASTALIKLARLA İLGİLİ TEMEL İLKELER
7. KAZALAR VE İLK YARDIM

ÜNİTE	% DAĞ.	DERS SAATİ	ÖZEL AMAÇ.	DAVRANIŞLAR	TEMEL KAVRAMLAR
SAĞLIK KAVRAMI	5	4	6	31	9
SAĞLIKLI HAYATIN TEMELİ	10	7	13	100	5
BÜYÜME, GELİŞME VE RUH SAĞLIĞI	15	11	11	62	8
SAĞ ZARARLI ALIŞKANLIKLAR	15	10	5	46	5
AİLE HAYATI, PLÂNLAMASI VE ANA ÇOCUK SAĞLIĞI	18	14	13	87	12
BULAŞICI HASTALIKLAR	17	12	17	102	14
KAZALAR VE İLK YARDIM	20	14	33	102	16
TOPLAM :	100	72	98	530	69

ÜNİTE I SAĞLIK KAVRAMI

KONULAR

1. Sağlığın tanımı
2. Sağlığa etki eden etmenler ve sağlığın ölçülebilirliği
 - a. Sağlık ölçülebilir bir kavramdır
 - b. Sağlığa etki eden etmenler
 - (1) Bünyesel etmenler
 - (2) Çevresel etmenler
3. Sağlık hizmetleri ve yararlanma yolları
 - a. Koruyucu sağlık hizmetleri
 - b. Tedavi hizmetleri
 - c. Rehabilitasyon hizmetleri

Amaç 1. Sağlık tanımında geçen kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Sağlık tanımını söyleme/yazma.
2. Hastalık, sakatlık kavramlarının tanımlarını söyleme/yazma.
3. Tedavi ve rehabilitasyon tanımlarını söyleme/yazma.

Amaç 2. Sağlıkla ilgili olgular bilgisi.

Davranışlar:

1. Bedensel iyilik hâlini söyleme/yazma.
2. Ruhsal iyilik hâlini söyleme/yazma.
3. Sosyal iyilik hâlini söyleme/yazma.

Amaç 3. Ülkenin sağlık düzeyini gösteren ölçütler bilgisi.

Davranışlar:

1. Ana ölüm hızının bir ülkenin sağlık düzeyini gösteren bir ölçüt olduğunu söyleme/yazma.
2. Bebek ölüm hızının bir ülkenin sağlık düzeyini gösteren bir ölçüt olduğunu söyleme/yazma.
3. Kaba doğum hızının bir ülkenin sağlık düzeyini gösteren bir ölçüt olduğunu söyleme/yazma.
4. Kaba ölüm hızının bir ülkenin sağlık düzeyini gösteren bir ölçüt olduğunu söyleme/yazma.
5. Nüfus artış oranının bir ülkenin sağlık düzeyini gösteren bir ölçüt olduğunu söyleme/yazma.
6. Sağlıkla ilgili harcamaların kişi ve toplum açısından sağlık düzeyini gösteren bir ölçüt olduğunu söyleme/yazma.
7. Sağlık hizmetlerine verilen önemin, hayat standardını yükseltme, yaşama süresini uzatma ve ülke ekonomisini geliştirmedeki önemini söyleme/yazma.

Amaç 4. Sağlığı etkileyen etmenler bilgisi.

Davranışlar:

1. Sağlığa etki eden bireysel etmenleri söyleme/yazma.
2. Sağlığa etki eden çevresel etmenleri söyleme/yazma.
3. Biyolojik etmenleri söyleme/yazma.
4. Fiziksel etmenleri söyleme/yazma.

Amaç 5. Sağlık hizmetleri kavramı ile ilgili sınıflamalar bilgisi.

Davranışlar:

1. Sağlık hizmetlerini söyleme/yazma.
2. Koruyucu sağlık hizmetlerini tanımlama, önemini söyleme/yazma.
3. Tedavi edici sağlık hizmetlerinin neler olduğunu söyleme/yazma.
4. Rehabilitasyon hizmetlerini tanımlama ve önemini söyleme/yazma.
5. Sağlık hizmetlerinin bir bütün olduğunu söyleme/yazma.
6. Temel sağlık hizmetlerinin neler olduğunu ve söyleme/yazma.
7. Sağlık hizmetlerinin neler olduğunu ve basamak sistemine uymanın önemini söyleme/yazma.

Amaç 6. Sağlıklı bir birey ve sağlıklı bir toplumun üyesi olmaya istekli oluş.

Davranışlar:

1. Sağlıklı bir toplumun sağlıklı bireylerden meydana geldiğini söyleme/yazma.
2. Sağlıklı bir kişinin, çalışmalarında daha verimli olacağını söyleme/yazma.
3. Sağlıklı bireylerden meydana gelen toplumların daha kolay kalkınabileceğini söyleme/yazma.
4. Toplumların en önemli zenginliklerinin sağlıklı insan gücü olduğunu söyleme/yazma.
5. Okuldaki sağlıkla ilgili eğitici çalışmalara katılma.
6. Atatürk'ün "Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur" vecizesini sözlü ve yazılı olarak açıklama.
7. Atatürk'ün "Beni Türk hekimlerine emanet ediniz" sözünü sözlü ve yazılı olarak açıklama.

İŞLENİŞ

- Öğretmen:**
- Konuya girmeden önce öğrencilere sağlık kavramı ile ilgili sorular sorar. Bu şekilde öğrencilerin bu konudaki bilgileri kontrol edilir. Sağlık kavramının tanımı sınıfta tartışmaya açılır.
 - Birçok sağlık tanımından sonra en doğru olan tanımı yapar, sağlıklı olmanın birey, grup ve toplum düzeyinde ne anlama geldiğini örnekler vererek açıklar.
 - Birçok öğrenciye hastalandıkları zaman ne yaptıkları ve hangi kuruma müracaat ettikleri sorularak bu konu tartışmaya açılır. Öğrencilerin hastalandıkları zaman nerelere müracaat edecekleri anlatılır.
 - Ülkemizin sağlık hizmetlerindeki durumu ile diğer ülkelerin bu alandaki durumları karşılaştırmalı olarak anlatılır.
 - Koruyucu, tedavi edici ve rehabilitasyon hizmetlerinin önemi ve fonksiyonları anlatılarak bu hizmetleri yapan kurum ve kuruluşlar örneklerle belirtilir. Bulunulan yerleşim birimindeki sağlık kuruluşları sayılarak bunların yapısı ve fonksiyonları hakkında bilgi verilir.

ARAÇ-GEREÇLER

1. Ders kitabı
2. Sağlıkla ilgili el kitapçıkları ve broşürleri
3. Sağlık kuruluşlarını gösteren film ve slaytlar

TEMEL KAVRAMLAR

Sağlık, Bedensel iyilik, Ruhsal iyilik
Sakatlık, Sosyal iyilik
Sağlık Hizmetleri
Koruyucu Sağlık Hizmeti
Tedavi Edici Sağlık Hizmeti
Rehabilitasyon

DEĞERLENDİRME

1. Sağlığın tanımını yapınız.
2. Sağlıklı birey ve sağlıklı toplum kavramından ne anlıyorsunuz? Ölçütlerini belirtiniz.
3. Sağlığımızı etkileyen etmenleri gruplandırınız.
4. Hastalıklardan korunabilmek için hangi sağlık hizmetinden yararlanmak gerekir?
5. Basamaklı sağlık sistemine göre hastalanan bir kişi önce hangi sağlık kuruluşuna başvurmalıdır?
6. Rehabilitasyonun önemini örneklerle açıklayınız.
7. Basamaklı sağlık sistemine uymanın yararları nelerdir?

ÜNİTE II SAĞLIKLI HAYATIN TEMELİ

KONULAR

1. Kişisel temizliğin tanımı ve önemi
 - a. El ve tırnak temizliği ve bakımı
 - b. Yüz, boyun ve koltuk altı temizliği
 - c. Saç temizliği ve bakımı
 - d. Ayak temizliği
 - e. Genital bölge (Üreme organları) temizliği
 - f. Tuvalet alışkanlığı ve temizliği
 - g. Banyo yapma ve giyecek temizliği
2. Ağız ve diş sağlığı
 - a. Ağız ve diş sağlığının önemi
 - b. Diş çürümesi
 - c. Diş eti hastalıkları
 - d. Diş çürüğü ve diş eti hastalıklarının genel vücut yapısı ile ilişkisi
 - e. Dişlerin gelişim bozuklukları
 - f. Ağız ve diş sağlığı nasıl korunur?
 - (1) Diş koruması ve bakımı
 - (2) Diş fırçalama tekniği
3. Spor ve beden eğitimi
4. Sağlıklı giyinme
5. Sağlıkla ilgili uyulması gereken diğer kurallar
6. Sağlıklı hayatın korunmasında uyulması gereken ilkeler

Amaç 7. Kişisel temizlik ve bakım bilgisi.

Davranışlar:

1. Temizliğin önemini söyleme/yazma.
2. Su ve sabunun, en önemli temizlik araçları olduğunu söyleme/yazma.
3. Temizlik aracı olan sudan yeterince yararlanmanın ve israftan kaçınmanın gerektiğini söyleme/yazma.
4. "Temizlik imandan gelir" sözünün anlamını söyleme/yazma.
5. El temizliğinin, kişisel temizlik ve bakımda çok önemli bir davranış olduğunu ve yöntemini söyleme/yazma.
6. Yüz, boyun ve koltuk altı temizliğinin sağlığı korumada önemli olduğunu ve nasıl yapılacağını söyleme/yazma.
7. Saç bakımı ve temizliğinin önemi ve nasıl yapıldığını söyleme/yazma.
8. Ayak temizliğinin önemli olduğunu ve nasıl yapıldığını söyleme/yazma.
9. Tırnak bakımının önemli olduğunu ve nasıl yapıldığını söyleme/yazma.
10. Burun temizliğinin önemli olduğunu ve nasıl yapılması gerektiğini söyleme/yazma.
11. Kulak temizliğinin önemli olduğunu ve nasıl yapılması gerektiğini söyleme/yazma.

12. Genital bölge (Üreme organları) temizliğinin önemli olduğunu ve nasıl yapıldığını söyleme/yazma.
13. Her bölge için temizlik işleminin tekniğine uygun olarak doğru yapılması gerektiğini söyleme/yazma.
14. Doğru tuvalet kullanma alışkanlığının önemli olduğunu söyleme/yazma.
15. Tuvaletten çıktıktan sonra mutlaka ellerin sabunlanması gerektiğini söyleme/yazma.
16. Tuvaleti kullandıktan sonra temiz bırakmak gerektiğini söyleme/yazma.
17. Herkesin kendi temizlik eşyasını kullanması gerektiğini söyleme/yazma.
18. Yemek öncesi, yemek hazırlarken ve yemek sonrası ellerin mutlaka sabunla iyice yıkanması gerektiğini söyleme/yazma.
19. Deri temizliğinin hastalıklardan korunmada önemli olduğunu söyleme/yazma.
20. Yıkanmanın, temizliğin yanısıra psikolojik durum üzerinde de olumlu etkileri olduğunu söyleme/yazma.
21. Yıkanma suyunun yeterli sıcaklıkta olması gerektiğini söyleme/yazma.
22. Evde yıkanmada hijyen kurallarına uymak gerektiğini söyleme/yazma.
23. Genel hamamda yıkanmanın hijyenik kuralları olduğunu söyleme/yazma.
24. El ve ayaklar için ayrı havlular kullanılmasının gerektiğini söyleme/yazma.
25. Banyo yapılacak yerlerin temizliğinin sağlık açısından önemli olduğunu söyleme/yazma.
26. Yıkanırken lif ve sünger kullanılmasının gerekli olduğunu söyleme/yazma.
27. Sık sık iç çamaşırı değiştirmenin gerektiğini söyleme/yazma.
28. İç çamaşırlarının kaynatılması veya yüksek sıcaklıkta makinede yıkanması, çamaşır suyu kullanılması, ya da yüksek ısıda ütülenmesinin mikrop öldürücü (dezenfektan) etkisi olduğunu söyleme/yazma.
29. Yatak takımları ile gecelik, pijama gibi gece giyilen giysilerin sık sık yıkanması ve ütülenmesi gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 8. Ağız ve diş sağlığı ile ilgili kavramları bilgisi.

Davranışlar :

1. Ağız sağlığının ne olduğunu söyleme/yazma.
2. Diş sağlığının ne olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 9. Diş çürüğü ve sebeplerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Diş çürüğünün nasıl oluştuğunu söyleme/yazma.
2. Diş çürüğünün sebeplerini söyleme/yazma.
3. Diş ağrısının hangi durumlarda ortaya çıktığını söyleme/yazma.
4. Diş ağrısı olmamasının, diş sağlığının yerinde olduğunu göstermediğini söyleme/yazma.
5. Diş çürüğünün erken tanı ve tedavisinin hem sağlık yönünden hem de sosyal ve ekonomik yönden önemini söyleme/yazma.
6. Flor, diş ve çürük ilişkisini ve önemini söyleme/yazma.

Amaç 10. Diş eti hastalıkları ve sebeplerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Diş eti hastalıklarının nasıl oluştuğunu söyleme/yazma.
2. Diş eti hastalıklarının sebeplerini söyleme/yazma.

Amaç 11. Dişlerin gelişim bozukluklarını ve sebeplerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Dişlerin yapı bozuklukları ve sebeplerini söyleme/yazma.
2. Dişlerin diziliş bozukluklarını ve sebeplerini söyleme/yazma.

3. Dişlerin renk bozukluklarını ve sebeplerini söyleme/yazma.
4. Gebelikte ya da küçük yaşlarda geçirilen hastalıklardan oluşan yüksek ateşin, dişlerde renk ve yapı bozuklukları yapabileceğini söyleme/yazma.
5. Çocukluk döneminde alınan gereksiz antibiyotiklerin neden dişlerde renk bozukluğu yapacağını söyleme/yazma.

Amaç 12. Ağız ve diş hastalıklarının yol açtığı sorunları kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Diş çürüğünün ve diş eti hastalıklarının bölgesel ve bedensel hastalıklara yol açtığını söyleme/yazma.
2. Diş çürüğünün, diş eti hastalıklarının, dişlerin gelişim bozukluklarının sosyal ilişkileri etkilediğini söyleme/yazma.
3. Ağız ve diş hastalıklarının ekonomik kayıplara yol açtığını söyleme/yazma.
4. Ağız kokusunun sebeplerinin, diş çürüğü, diş eti hastalığı, sinüzit, bademcik iltihabı, solunum sistemi hastalıkları, şeker hastalığı ve sindirim sistemi hastalıkları olabileceğini söyleme/yazma.

Amaç 13. Ağız ve diş sağlığının korunmasının temel ilkelerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Yılda en az 2 defa diş hekimine muayene olmanın önemini söyleme/yazma.
2. Erken tanı ve tedavisinin önemini söyleme/yazma.
3. Ağız ve diş sağlığı ile beslenmenin ilgisini söyleme/yazma.
4. Diş çürümelerinin nasıl önlenebileceğini söyleme/yazma.
5. Diş eti hastalıklarının nasıl önlenebileceğini söyleme/yazma.
6. Dişlerin gelişim bozukluklarının nasıl önlenebileceğini söyleme/yazma.
7. Asitli, şekerli gıdaların zararlarının neler olduğunu söyleme/yazma.
8. Sert cisimleri ısırarak, tırnak yemek, parmak emmek, kürdan kullanmak gibi alışkanlıkların dişlere nasıl zarar verdiğini söyleme/yazma.

Amaç 14. Diş fırçalama alışkanlığının önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Diş fırçasının nasıl olması gerektiğini söyleme/yazma.
2. Dişlerin neden günde en az 2 defa fırçalanması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Diş macununun, diş parlatma tozunun önemini söyleme/yazma.
4. Diş ipliğinin önemini söyleme/yazma.
5. Diş ipliğinin nasıl kullanılacağını söyleme/yazma.
6. Dişlerin tekniğine uygun olarak nasıl fırçalanacağını söyleme/yazma.
7. Herkesin, neden kendi diş fırçasını kullanması gerektiğini söyleme/yazma.
8. Arayüz fırçası kullanmanın diş bakımındaki yerini söyleme/yazma.
9. Diş fırçalarının en geç 6 ayda bir değiştirilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 15. Ağız ve diş temizliğinde kullanılan teknikleri uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Diş fırçasını tekniğe uygun olarak kullanma.
2. Diş fırçasını tekniğe uygun olarak temizleme.
3. Diş ipliğini tekniğe uygun olarak kullanma.

Amaç 16. Spor ve beden eğitimi bilgisi.

Davranışlar:

1. Sporun yararlarını söyleme/yazma.
2. Sporun, sadece yarışma için değil, kişinin vücut sağlığını koruması için de yapılması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Sağlık için gerekli bazı beden egzersizlerinin nasıl yapılacağını söyleme/yazma.

4. Beden eğitimi hareketleri yapmanın sürekli olması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 17. Sağlıklı giyim bilgisi.

Davranışlar:

1. Uygun giyim tanımını söyleme/yazma.
2. Giyeceklerin hava, mevsim ve sıcaklık şartlarına uygun olması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Sağlıklı iç çamaşırı ve gece giysileri giyinmenin önemini söyleme/yazma.
4. Doğal ham maddelerden yapılmış giyeceklerin daha yararlı olduğunu söyleme/yazma.
5. Su geçirmeyen maddelerden yapılan giyeceklerin sürekli giyilmesinin zararlı olduğunu söyleme/yazma.
6. Islak ve nemli giyeceklerin mümkün olabildiğince çabuk değiştirilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
7. Dar giyeceklerden kaçınmak gerektiğini söyleme/yazma.
8. Sağlıklı ayakkabıların niteliklerini söyleme/yazma.
9. Giyecek seçerken dış görünümünden çok, sağlık kurallarına uygun ve temiz olması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 18. Sağlıkla ilgili uyulması gereken diğer kurallar bilgisi.

Davranışlar:

1. Okurken yeterli ışığın soldan, arka yukarıdan gelmesi gerektiğini söyleme/yazma.
2. Hareketli taşıtlarda ve yüzükoyun yatarken okumamak gerektiğini söyleme/yazma.
3. Kitabı gözden 40 cm. uzakta tutmak gerektiğini söyleme/yazma.
4. Ara sıra gözleri kapatarak veya uzağa bakarak gözleri dinlendirmek gerektiğini söyleme/yazma.
5. Denizde, karda, parlak güneş altında uygun özellikte camları olan güneş gözlüğü kullanmak gerektiğini söyleme/yazma.
6. Gözleri oğuşturmadan ve gözlere bastırarak şaka yapmaktan kaçınılması gerektiğini söyleme/yazma.
7. Televizyon ve bilgisayara çok yakın oturmamak, çok uzun süreler boyunca seyretmemek gerektiğini söyleme/yazma.
8. Kulağa yabancı cisim sokmamak gerektiğini söyleme/yazma.
9. Burun karıştırmamak ve burundan kıl koparmamak gerektiğini ve sebeplerini söyleme/yazma.
10. Burundan soluk alıp vermek gerektiğini söyleme/yazma.
11. Hapşırırken, öksürürken ağız ve burnu mendille kapatmak gerektiğini söyleme/yazma.
12. Yüksek tonda ve kulaklıkla müzik dinlemenin işitme kaybına sebep olabileceğini söyleme/yazma.
13. Sivilceleri sıkmanın iltihabın yayılmasına ve kalıcı derin izler kalmasına sebep olacağını söyleme/yazma.
14. Yerlere tükürmemek ve tükürenleri uyarmak gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 19. Sağlıklı hayatın korunmasında uygulanması gereken ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

1. Bağışıklamanın, bazı önemli bulaşıcı hastalıklardan korunmada önemli olduğunu söyleme/yazma.
2. Kişilerin sağlıklıyken de belli aralıklarla sağlık kontrolünden geçmelerinin kanser ve diğer hastalıkların tanısı açısından gerekli olduğunu söyleme/yazma.

3. Yeterli ve dengeli beslenmenin sağlığın korunmasında önemli olduğunu söyleme/yazma.

4. Anne, çocuk, aile ve toplum sağlığının korunmasında ailelerin bakabilecekleri sayıda çocuğa sahip olmalarının önemli olduğunu, bunu sağlıklı bir şekilde uygulayabilmek için aile plânlaması hizmeti veren kurum ve kuruluşlardan yararlanılması gerektiğini söyleme/yazma.

5. Sağlıklı hayatın korunması, tedavi hizmetlerinden yararlanma yolları ve sağlıklı bir çevre oluşturulması için kişilere olumlu davranışlar kazandırmaya yönelik sağlık eğitiminin, toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesinde önemli olduğunu söyleme/yazma.

İŞLENİŞ

Toplum sağlığı, kişi sağlığı ile yakın ilişkilidir. Kişi sağlığının temeli ise temizliktir. Temizlik kavramı oldukça geniş kapsamlı olduğundan bu üniteye kişisel temizlik ele alınacaktır. Kişisel temizliğin dışındaki temizlik anlayışında başka konularda değinilecektir.

Kişi temizliği hastalıklara karşı bir önlemdir. Temizlik, düzenli ve belli kurallar içinde tam olarak yapıldığı takdirde sağlığın temelini oluşturur.

Öğretmen el yıkanmasını, tırnak bakımını, diş fırçalamayı ve kulak temizliğini uygulamalı olarak anlatmalı ve bu uygulamanın önemini vurgulamalıdır. Öğrencilerin yanlarında diş fırçası taşımalarının önemi vurgulanmalıdır.

1. Öğretmen, bu konuda ağız ve diş sağlığının önemini öğrenciye kavratır. bu amaçla öğretmen;

- * Sınıfta kimlerin dişlerini fırçaladığını sorar.
- * Daha sonra günde üç defa, iki defa ve bir defa fırçalayanları sorarak sayılarını belirler. Dişlerini fırçalamayanları da sorarak sınıfın durumunu belirler.
- * Dişlerinde çürük olanların sayılarını belirler.
- * Diş ağrısını yaşayanları belirler.
- * Yapılan belirlemelerden sonra ağız ve diş sağlığının ne olduğunu açıklar.
- * Diş çürüğünün nasıl oluştuğunu açıklar. Diş çürüğünün erken teşhis edilmesi nin önemini anlatır.
- * Diş eti hastalıklarının neler olduğunu anlatır.
- * Dişlerin gelişim bozukluklarını ve sebeplerini açıklar.
- * Diş çürüğü ve diş eti hastalıklarının sebep olduğu bölgesel ve bedensel etkilerini açıklar.

* Diş ve diş eti hastalıklarının zamanında tedavi edilmediğinde ruhsal, sosyal ve ekonomik kayıplara yol açacağını vurgular.

* Ağız ve diş sağlığının korunmasında alınacak tedbirleri ve yapılması gerekenleri sıralar.

* Dişlerin nasıl fırçalanacağını ve diş ipliğinin nasıl kullanılacağını gösterir ve uygulamalı olarak öğrencilere yaptırır.

- Beden eğitimi ile spor kavramı arasındaki farkı anlatarak, birbirleri ile olan bağlantısı ve bunun insan sağlığı üzerindeki önemini belirtmelidir.

- Sağlığın korunmasında önemli olan bağışıklama, düzenli sağlık kontrolü, aile plânlaması, yeterli ve dengeli beslenme ve sağlık eğitimi kavramları örneklerle açıklanmalı ve tartışılmalıdır.

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Ders kitabı
2. Konu ile ilgili resim ve broşürler, slayt ve film kasetleri
3. Tırnak makası
4. Diş fırçası ve macunu
5. Diş ipliği
6. Havlu
7. Sabun

TEMEL KAVRAMLAR

Temizlik
Hijyen
Bağışıklama
Ağız sağlığı
Diş sağlığı

DEĞERLENDİRME

1. Kişisel temizliği tanımlayınız.
2. El temizliğinin önemini belirtiniz.
3. Ağız ve diş sağlığı nedir?
4. Diş çürüğünün oluşumunu açıklayınız.
5. Süt dişlerinin korunmasının önemi nedir?
6. Sağlıklı dişlere sahip olmanın yararları nelerdir?
7. Erken teşhisin önemi nedir?
8. Dişlerdeki gelişim bozukluklarını açıklayınız.
9. Diş ağrısı nedir?
10. Ağız ve diş sağlığını korumak için neler yaparsınız?
11. Ağız kokusunun ne olduğunu açıklayınız.
12. Spor ve beden eğitiminin faydalarını sayınız.
13. Sağlıklı giyinme nedir? Açıklayınız.
14. Doğru okuma şeklini gösteriniz.
15. Sağlıklı yaşamada bağışıklamanın önemini anlatınız.

ÜNİTE III
BÜYÜME, GELİŞME VE RUH SAĞLIĞI

KONULAR:

- I. BÜYÜME VE GELİŞME
 1. Büyüme ve gelişmenin tanımı.
 2. Büyüme ve gelişmede rol oynayan faktörler.
 - a) Genetik
 - b) Hormonal
 - c) Beslenme
 - d) Fizikî çevre
3. Büyüme ve gelişme dönemleri
 - a) Bebeklik dönemi
 - b) Çocukluk dönemi
 - c) Okul çağı dönemi
 - d) Ergenlik dönemi
 - e) Yetişkinlik dönemi
 - f) Yaşlılık dönemi
4. Ergenlik dönemi ve özellikleri
5. Ergenlik döneminde görülen sorunlar
6. Ergenlik döneminde olumlu tutum geliştirme.

II. RUH SAĞLIĞI

1. Ruh sağlığını etkileyen faktörler
 - a) Ruh sağlığını etkileyen kişisel faktörler
 - b) Ruh sağlığını etkileyen çevresel faktörler
2. Ruh sağlığının korunması

Amaç 20. Büyüme ve gelişme ile ilgili kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Büyümenin, olgunlaşmanın ve öğrenmenin tanımını söyleme/yazma.
2. Gelişmenin tanımını söyleme/yazma.
3. Gelişmenin, büyüme, olgunlaşma ve öğrenmenin etkisi altında olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 21. Büyüme ve gelişmenin dönemlerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Yeni doğan döneminin 0-28 günleri arasını kapsadığını ve özelliklerini söyleme/yazma.
2. Bebeklik döneminin 0-12 aylar arasında olduğunu ve özelliklerini söyleme/yazma.
3. Çocukluk çağıının 1-6 yaşlar arasında olduğunu ve kendi arasında özerklik dönemi ve oyun dönemi olarak ikiye ayrıldığını ve özelliklerini söyleme/yazma.
4. Okul çağıının 6-11 yaşlar arasında olduğunu ve özelliklerini söyleme/yazma.
5. Ergenlik döneminin 12-21 yaşlar arasında olduğunu ve kendi arasında erken ergenlik, tam ergenlik ve geç ergenlik olarak 3 döneme ayrıldığını söyleme/yazma.
6. Yetişkinlik döneminin 21-65 yaşlar arasında olduğunu ve özelliklerini söyleme/yazma.
7. 65 yaşın üzerinin yaşlılık dönemi olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 22. Büyüme faktörleri ve birbirleriyle ilişkisini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Genetik faktörleri söyleme/yazma.
2. Beslenmenin önemini söyleme/yazma.
3. Hormonal faktörleri söyleme/yazma.
4. Fiziksel çevrenin büyüme-gelişmeye etkilerini söyleme/yazma.

Amaç 23. Ergenlik dönemi özellikleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Kızlardaki fiziksel, anatomik ve fizyolojik değişiklikleri söyleme/yazma.
2. Erkeklerdeki fiziksel, anatomik ve fizyolojik değişiklikleri söyleme/yazma.
3. Ergenlik döneminde kızlar ve erkeklerde ortaya çıkan psikolojik değişimleri söyleme/yazma.
4. Ergenlik döneminde kişiye, aileye ve eğitimcilere düşen görevlerin neler olduğunu söyleme/yazma.
5. Ergenlik döneminin sağlıklı geçirilebilmesinin hayatın sonraki dönemlerindeki önemini söyleme/yazma.
6. Ergenlik döneminde oluşan bedensel ve ruhsal değişimlerin kişiler arasında farklılık gösterebileceğini söyleme/yazma.

Amaç 24. Ergenlik döneminde görülebilecek sorunlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Erken ergenlikte, otoriteye karşı çıkma, yalnızlık isteği, çalışmaya isteksizlik, çekingenlik, kendi vücuduna ilgi, cinsiyetle fazla uğraş gibi sorunlar olabileceğini söyleme/yazma.
2. Tam ergenlikte kişisel bağımsızlığın kazanılması uğruna ailenin değer kaybetmesi, arkadaşlardan destek arama, cinsel kimliğin benimsenmesinde kendini yeter-siz hissetme gibi sorunlar olabileceğini söyleme/yazma.
3. Tam ergenliğin, fırtına ve gerilimin yoğun olduğu evre olduğunu söyleme/yazma.

4. Geç ergenlik döneminin, kişiliğin gelişimi, aile ile ilişkilerinin düzene girmesi, sosyal ilişkilerin gelişmesi ve cinsel olgunluğun kazanılması ile sorunların azaldığı bir dönem olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 25. Ergenlik döneminde olumlu tutumlar geliştirebilmenin önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Grup arkadaşlarına uyum sağlamanın önemini söyleme/yazma.
2. Her iki cinsten bireylerle dengeli ve uyumlu arkadaşlıklar kurmanın önemini söyleme/yazma.
3. Kendi yeteneklerini tanıyabilmenin önemini söyleme/yazma.
4. Plânlı çalışmanın başarıdaki önemini söyleme/yazma.
5. Hobiler edinmenin önemini söyleme/yazma.
6. Spor yapmanın bedensel ve ruhsal gelişimine katkısını söyleme/yazma.
7. Geleceğe yönelik hedefler belirlemenin önemini söyleme/yazma.
8. Yeteneklere ve isteklere uygun meslek seçiminin insan hayatındaki önemini söyleme/yazma.
9. Sosyal ilişkilerinde tutarlı saygılı ve katılımcı olmanın önemini söyleme/yazma.

Amaç 26. Ruh sağlığı ile ilgili kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Ruh sağlığı, psikoloji, psikiyatri kavramlarının tanımlarını söyleme/yazma.
2. Tanımı verilen kavramın adını söyleme/yazma.

Amaç 27. Ruh sağlığını etkileyen faktörleri sınıflandırabilme.

Davranışlar:

1. Ruh sağlığını etkileyen kişisel ve çevresel faktörler olduğunu söyleme/yazma.
2. Ruh sağlığını etkileyen kişisel faktörlerin yaş, cinsiyet, kişinin alışkanlıkları, meslek, medenî durum ve beden sağlığı olduğunu söyleme/yazma.
3. Ruh sağlığını etkileyen çevresel faktörlerin aile, sosyal kültürel ve ekonomik durumlar ile özel zorlayıcı durumlar olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 28. Ruh sağlığının korunması ile ilgili ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

1. Kişinin kendini tanıması, olumlu-olumsuz yönleriyle kabul etmesi ve olumlu davranışlarını geliştirmesi, olumsuz olanları azaltmaya çalışması gerektiğini söyleme/yazma.
2. Kişinin kendi özelliklerini koruyarak yaşadığı toplumun gerçeklerine göre davranması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Kişinin evinde, okulunda ve iş yerinde çalışarak, yaşadığı toplumun ve kendisinin gelişmesine katkıda bulunması gerektiğini söyleme/yazma.
4. Kişinin çevresindeki farklı görüşlere karşı anlayış ve hoşgörü ile yaklaşım iş birliği yapması gerektiğini söyleme/yazma.
5. Kişinin hayatta zor durumlar ve başarısızlıklarla karşılaştığında zorluklarla baş edebilme gücünü kendinde görmesi gerektiğini söyleme/yazma.
6. Yeni durumlara gerçekçi değerlendirmeler yaparak uyum sağlayabilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
7. Kendimize ayırdığımız zamanları bilgi ve beceri geliştirecek yararlı uğraşlarla değerlendirmek gerektiğini söyleme/yazma.
8. Sağlıklı ve uzun yaşayabilmek için ruhen dinlenmenin önemli olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 29. Ruh sağlığının korunmasını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Kendisinin ve çevresinin ruh sağlığını düşünerek ailede, okulda ve toplum içinde tutarlı davranmanın önemini söyleme/yazma.
2. Günlük hayatta belli sebeplere bağlı kaygıların ve sıkıntıların neden her zaman ruhsal bozukluk belirtisi olmayabileceğini söyleme/yazma.
3. İnsan hayatının herhangi bir döneminde üstesinden gelemeyeceği ruhsal problemlerin olabileceğini söyleme/yazma.
4. Okul hayatı boyunca karşılaştığı problemlerle ilgili sınıf öğretmeni, rehber öğretmen, okul yöneticileri veya sağlık personelinin yardım istenmesinin önemini söyleme/yazma.
5. Toplumda bir yeri ve görevi olduğunu bilerek güçlükler karşısında yılmadan, karamsarlığa kapılmadan ve sorumluluklarına uygun davranışlarda bulunmanın önemini söyleme/yazma.
6. Yeteneklerinin farkında olma, verimli uğraşlar edinmeye istekli olma, başarılarından mutlu olmanın ruh sağlığını korumadaki önemini söyleme/yazma.
7. Geleceğe yönelik hedef ve tasarıları olma, buna ulaşmaya çaba göstermenin önemini söyleme/yazma.
8. Yeni durumlara uyma esnekliği gösterme, başarısızlıktan yılmamanın önemini söyleme/yazma.
9. Koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin neler olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 30. Ruh sağlığını korumaya istekli oluş.

Davranışlar:

1. Kendisinin ve çevresinin ruh sağlığını düşünerek okulda, ailede ve toplum içinde tutarlı davranma.
2. Günlük hayatta belli sebeplere bağlı olarak ortaya çıkan kaygılar ve üzüntülerin her zaman ruhsal bozukluk belirtisi olmadığını söyleme/yazma.
3. Okul hayatı süresince karşılaştığı problemlerle ilgili sınıf öğretmeni, rehber öğretmen ve yöneticilerle iş birliği içinde olma.
4. Toplumda bir yeri ve görevi olduğunu bilerek güçlükler karşısında karamsarlığa kapılmadan ve sorumluluklarına uygun davranışlarda bulunma.
5. Yeteneklerinin farkında olma, verimli uğraşlar edinmeye istekli olma, başarılarından mutluluk duyma.
6. Geleceğe dönük tasarı ve hedefleri olma, buna ulaşmak için çaba gösterme, çıkabilecek zorluklara karşı dirençli olma.
7. Yeni durumlara uyma esnekliği gösterme, başarısızlıktan yılmama.

İŞLENİŞ

Bu üniteye büyümenin fizyolojik ve ruhsal özelliklerinin ele alınması amaçlanmaktadır. Öğretmen, büyüme ve gelişmeye etki eden faktörleri anlatır. Bu dersi alan öğrencilerin de ergenlik döneminde olduğunu gözönüne alarak büyüme ve gelişmenin bu dönemi üzerinde daha ayrıntılı durmalıdır.

Öğretmen, öğrencilerin kendi hayatlarından örneklerle konuyu tartışmaya açmalıdır. Özellikle ergenlik dönemindeki sorunlar üzerinde durmalıdır. Ergenlik gereği ortaya çıkan bu sorunları çözmeye, aile, arkadaş, rehber öğretmen ve diğer öğretmenler ile iş birliği ve hoşgörünün önemi vurgulanmalıdır.

Ergenlik döneminde geliştirilen tutumların, ilerideki hayatı nasıl etkileyeceği tartışılıp, olumlu tutumlar edinildiğinde kişinin kendine güvenini daha kolay kazanacağı, hayatın güçlükleri ile daha kolay mücadele edeceği vurgulanmalıdır.

Unitenin bu bölümünde öğretmen, sınıfa ruh sağlığından ne anladıklarını sorarak tartışma açar. Cevapları değerlendirerek ruh sağlığının kişi ve toplum sağlığı açısından önemini örneklerle vurgular.

Günümüzde ruhsal bozuklukların sıklığına değinilerek ruh sağlığına etki eden kişisel ve çevresel faktörler irdelenir.

Öğretmen, öğrencilere ruh sağlığının korunmasında neler yapılması gerektiğini sorar ve cevapları değerlendirir. Geliştirilecek olumlu davranışların ruh sağlığının korunmasındaki önemi vurgulanır. Okuldaki rehberlik servisi ziyaret edilir. Rehber öğretmen kaynak kişi olarak sınıfa davet edilerek öğrencilerin bu konudaki sorularının cevaplandırılması sağlanır.

ARAÇ GEREÇLER

1. Ders kitabı
2. Gençlik çağı-ruhsal sorunlarına ait yayınlar, kaynaklar
3. Büyüme ve gelişme ile ilgili tablo, resim ve broşürler video kasetleri, film, slayt, bilgisayar yazılımları.

TEMEL KAVRAMLAR

Gelişme, Ergenlik
Büyüme
Olgunlaşma
Öğrenme
Ruh Sağlığı
Psikoloji
Psikiyatri

DEĞERLENDİRME

1. Büyüme ve gelişme nedir?
2. Büyüme ve gelişme dönemlerini sayınız.
3. Büyümede rol oynayan faktörleri sayınız.
4. Ergenlik dönemi özelliklerini sayınız.
5. Ergenlik döneminde olumlu tutum geliştirmenin ileriki hayatta önemini belirtiniz.
6. Ruh sağlığı yerinde olan kişide ne gibi özellikler olması beklenir? Açıklayınız.
7. Beden sağlığı ile ruh sağlığı arasındaki ilişkiyi örneklerle açıklayınız.
8. Ruh sağlığını etkileyen çevresel faktörleri anlatınız.

ÜNİTE IV

SAĞLIĞA ZARARLI ALIŞKANLIKLAR

KONULAR

1. Sağlığa zararlı alışkanlıklarla ilgili kavramlar
2. Tütün ve sigara bağımlılığı
 - a) Tütün ve sigaranın zararları
 - b) Pasif içicilik
3. Alkol bağımlılığı
 - a) Alkol ve etkileri
 - b) Alkol bağımlılığı
 - (1) Sebepleri
 - (2) Sonuçları
4. Madde bağımlılığı
 - a) Uyuşturucu maddelerin etkileri
 - b) Uyuşturucu madde bağımlılığı
 - (1) Sebepleri
 - (2) Sonuçları
5. Sigara alışkanlığı ve alkol, uyuşturucu bağımlılığının tedavisi.

Amaç 31. Sağlığa zararlı alışkanlıklarla ilgili kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Sigara, alkol, uyuşturucu madde, bağımlılık, fiziksel bağımlılık, psikolojik bağımlılık, sigara alışkanlığı, pasif içicilik, alkol bağımlılığı, alkolizm, uyuşturucu madde bağımlılığı ve yoksunluk kavramlarının tanımlarını söyleme/yazma.
2. Verilen tanımları bir dizi tanım arasından seçip işaretlemek.

Amaç 32. Uyuşturucu madde bağımlılığının dönemleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi.

Davranışlar:

1. Uyuşturucu madde bağımlılığının dönemleri söyleme/yazma.
2. Alışma döneminin özelliklerini söyleme/yazma.
3. Doyma döneminin özelliklerini söyleme/yazma.
4. Düşümlük döneminin özelliklerini söyleme/yazma.

Amaç 33. Sağlığa zararlı alışkanlıklarla ilgili ilkeleri açıklayabilme.

Davranışlar:

1. Tütün ve sigara kullanımına sebep olan etkenleri, bu etkenler içinde reklamların, sigarayı kendine güven, bağımsızlık ve arkadaşlarca kabul edilmenin bir anahtarı gibi sunarak, gençlerin duyarlılığını nasıl sömürdüğünü söyleme/yazma.
2. Sigaranın niçin fiziksel bağımlılıktan çok, psikolojik bağımlılığı sebep olduğunu söyleme/yazma.
3. Tütün ve sigaranın içinde sağlığa zararlı hangi zehirli maddeler bulunduğunu ve etkilerini söyleme/yazma.
4. Sigaranın, vücuttaki hangi sistemlere ve nasıl olumsuz etkileri olduğunu söyleme/yazma.
5. Sigara içme ile kanser oluşumu arasında nasıl doğrudan bir ilişki olduğunu söyleme/yazma.
6. Sigara içmenin, bebeğin anne karnındaki gelişimini olumsuz yönde nasıl etkilediğini söyleme/yazma.
7. Pasif içicilerin en az içenler kadar neden zararlı etkilere maruz kaldığını söyleme/yazma.
8. Sigara içmenin nasıl ömür kısaltıcı bir etkisi ve ağır çekimli bir intihar olduğunu söyleme/yazma.
9. Sigara içmeyenlerin, içenleri uyarmasının neden kendi sağlıklarını koruyabilmeleri için zorunlu olduğunu söyleme/yazma.
10. Sigaranın kolay bırakılabilecek bir alışkanlık olduğunu söyleme/yazma.
11. Alkolün, neden psikolojik ve fiziksel bağımlılık yaptığını söyleme/yazma.
12. Alkolün, ilk alındığında ve uzun süreli kullanıldığında organlara nasıl zarar verdiğini söyleme/yazma.
13. Metil alkolün neden etil alkole göre daha hızlı ve kalıcı zararlar verdiğini söyleme/yazma.
14. Alkolün, beslenme üzerine nasıl olumsuz etkiler yaptığını söyleme/yazma.
15. Alkolün, anne karnındaki bebeğin gelişimine nasıl zarar verdiğini söyleme/yazma.
16. Alkol bağımlılığı oluşmasının neden alınan alkol miktarına ve süresine bağlı olmadığını söyleme/yazma.
17. Alkol bağımlılığının, nasıl kişisel ve sosyal etkenlerden kaynaklanabileceğini söyleme/yazma.
18. Hafif alkollü içeceklerin, alkol bağımlılığına geçişte nasıl bir rol oynadığını söyleme/yazma.
19. Alkolün, davranış ve kişilik üzerine nasıl olumsuz etkiler yaptığını söyleme/yazma.
20. Kişinin problemleriyle baş etmesinde, neden alkolün bir çözüm yolu olmayıp, tersine yeni problemler oluşturduğunu söyleme/yazma.

21. Alkolün, suç işleme eğilimini nasıl arttırdığını söyleme/yazma.
22. Alkolün, kaza oranlarını nasıl arttırdığını söyleme/yazma.
23. Alkolizmin, neden akıl hastalıklarına da yol açabileceğini söyleme/yazma.
24. Alkol bağımlılığının, aile hayatını nasıl olumsuz yönde etkilediğini söyleme/yazma.
25. Alkol bağımlılığının, toplum hayatını nasıl olumsuz yönde etkilediğini söyleme/yazma.
26. Uyuşturucu madde bağımlılığının, neden fiziksel ve psikolojik bağımlılık olduğunu söyleme/yazma.
27. Uyuşturucu maddeleri bir kez dahi kullanmanın nasıl bağımlılığa başlangıç olabileceğini söyleme/yazma.
28. Tedavi amacıyla verilen uyuşturucu nitelikteki ilaçların aşırı ve yanlış kullanımının nasıl bağımlılığa yol açabileceğini söyleme/yazma.
29. Uyuşturucu madde kullanımında aşırı doz alımının zehirlenme ve ölüme nasıl sebep olabileceğini söyleme/yazma.
30. Hekim önerisi ve kontrolü olmadan temin edilebilen ağır kesiciler dahil çeşitli ilaçların, nasıl zararlı etkileri olabileceğini söyleme/yazma.
31. Uyuşturucu maddelerin imâlinin, ithâlinin, almanın, satmanın, bulundurma, alımına yardımcı olmanın, sahte reçeteye almanın neden suç olduğunu ve ağır cezalar gerektirdiğini söyleme/yazma.
32. Uyuşturucu maddelerin, nasıl merkezî sinir sistemini etkilediğini ve neden farklı etkileri olabileceğini söyleme/yazma.

Amaç 34. Sağlığa zararlı madde alışkanlıklarının tedavisi ile ilgili ilkeleri açıklayabilme.
Davranışlar:

1. Sigara alışkanlığı, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığında neden erken teşhis ve tedavinin önemli olduğunu söyleme/yazma.
2. Sigara alışkanlığı, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisinde istekli olmanın neden önemli olduğunu söyleme/yazma.
3. Sigara alışkanlığı, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisi için hastahanelerin psikiyatri bölümlerine bu konularla özel olarak ilgilenen gönüllü kuruluşlara nasıl başvurulabileceğini söyleme/yazma.
4. Alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisinin, neden iki aşamadan (tedavi ve rehabilitasyon) oluştuğunu söyleme/yazma.

Amaç 35. Sağlığa zararlı alışkanlıklardan uzak durmaya istekli oluş.
Davranışlar:

1. Bilgi sahibi olmadığı ortamlardan uzak durma.
2. Sigara dumanının yoğun olduğu kapalı ortamlardan uzak durma.
3. Kendine ayırdığı zamanları ilgi ve yetenekleri doğrultusunda zevk alıcı etkinliklerle değerlendirme.
4. Sağlığa zararlı alışkanlıklarla mücadele etmede bilimsel yöntemi kullanmayı savunma.

İŞLENİŞ

Bu üniteye işlenecek konular özellikle ortaöğretim çağı gençlerinin sağlığı açısından büyük önem taşıdığı ve gençler arasında zararlı alışkanlıkların giderek yaygınlaşması sebebiyle özellikle önem verilmelidir. Bu amaçla dersin işleniş cezalandırıcı değil, caydırıcı bir tarzda olmalıdır.

Öğretmen;

* Sağlığa zararlı alışkanlıklar sonucu ortaya çıkan bağımlılıkla ilgili kavramları açıklar.

* Sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullanımına yol açan sebepler konusunda tartışma açar, bu tartışmanın ışığında bağımlılık sebeplerini anlatır.

- * Bağımlılık sonucu ortaya çıkan etkileri çarpıcı örnekler vererek anlatır.
- * Sigarayı bırakma, alkolün ve uyuşturucu madde bağımlılığından kurtulma konusunda neler yapılabileceğini tartışma ortamında açıklar.
- * Sağlığa zararlı alışkanlıkların kişi ve toplumumuza verdiği maddî ve sosyal kayıplar konusunda örnekler vererek duyuşsal davranışların kazandırılması için ortam oluşturur.

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Ders kitabı
2. Konu ile ilgili resim ve broşürler
3. Sağlığa zararlı maddelerin zarar verdiği organları gösteren film ve slaytlar.

TEMEL KAVRAMLAR

Bağımlılık
Fiziksel Bağımlılık, Tedavi
Psikolojik Bağımlılık, Rehabilitasyon

DEĞERLENDİRME

1. Fiziksel ve psikolojik bağımlılık kavramlarını açıklayınız.
2. Sizce sigaraya başlama sebepleri nelerdir?
3. Sigaranın zararlı etkilerini sıralayınız.
4. Alkol bağımlılığının kişinin hayatına etkilerini açıklayınız.
5. Alkol ve uyuşturucu madde kullanmaya başlamanın sebepleri sizce nelerdir?
6. Sağlığa zararlı alışkanlığı olanlara sizce nasıl yardımcı olunabilir?

ÜNİTE V

AİLE HAYATI, PLÂNLAMASI VE ANA ÇOCUK SAĞLIĞI

KONULAR

I. AİLE HAYATI

1. Aile kavramı ve toplumdaki yeri
2. Aile hayatına etki eden faktörler
 - a. Evliliğe karar vermede etkisi olan faktörler
 - b. Aile hayatına etki eden faktörler

II. AİLE PLÂNLAMASI

- a. Aile plânlamasının tanımı
- b. Aile plânlamasının ana çocuk sağlığına etkisi
- c. Toplum sağlığı açısından aile plânlaması

III. ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI

1. Ana sağlığı
 - a) Gebelik dönemi
 1. Gebelik belirtileri
 2. Gebelik döneminde bakım
 3. Gebelik döneminde sorunlar
 - b) Doğum
 - c) Lohusalık, emziklilik dönemi ve bakımı

2. Çocuk sağlığı

- Büyüme ve gelişme
- Çocuk bakımı
- Çocuk beslenmesi
- Aşılama
- Çocuklarda görülen bazı sağlık sorunları
 - Yüksek ateş
 - İshal
 - Zatürree
 - Pamukçuk
 - Doğmalık hastalıklar
 - Akraba evlilikleri
 - Kan uyuşmazlığı
 - Sarılık

Amaç 36. Aile ile ilgili kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

- Ailenin tanımını söyleme/yazma.
- Çekirdek aile ve geniş ailenin tanımını söyleme/yazma.

Amaç 37. Evliliğe karar vermeye etki eden ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

- Evliliğe hazır oluşla yaş arasında oldukça yüksek oranda bir ilişki olduğunu söyleme/yazma.
- Evliliğe hazır oluşla fiziksel olgunluk arasında oldukça yüksek oranda bir ilişki olduğunu söyleme/yazma.
- Evliliğe hazır oluşla duygusal olgunluk arasında oldukça yüksek oranda bir ilişki olduğunu söyleme/yazma.
- Evliliğe hazır oluşla ekonomik olgunluk arasında oldukça yüksek oranda bir ilişki olduğunu söyleme/yazma.
- Evliliğe hazır oluşla sosyal olgunluk arasında oldukça yüksek oranda bir ilişki olduğunu söyleme/yazma.
- Öğrenim ve askerlik durumunun evliliğe karar vermede etkili olduğunu söyleme/yazma.
- Evliliğe karar vermede kişilerin sosyal durum, eğitim durumu, ekonomik durum, kültürel yapı ve kişilik özellikleri bakımından benzer özellikleri sahip olması gerektiğini söyleme/yazma.
- Yakın akrabalar arasında yapılan evliliklerin olumsuz etkileri olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 38. Ailede huzurun aile bireylerinin ruh ve beden sağlığı açısından önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

- Ailede çocukların saygı, sevgi ve hoşgörü ortamında, neden daha sağlıklı bir şekilde büyüyeceğini söyleme/yazma.
- Anne baba arasındaki aşırı geçimsizliğin ve huzursuz bir aile ortamının aile bireylerinin sağlığını nasıl etkilediğini söyleme/yazma.
- Aile bütünlüğünün korunması açısından aile bireylerinin görevleri ve karşılıklı sorumlulukları olduğunu söyleme/yazma.
- Ailede dayanışma ve iş bölümünün önemini söyleme/yazma.
- Ailenin sosyal kurumlarla ilişkisini söyleme/yazma.

Amaç 39. Aile Plânlaması, ana ve çocuk sağlığı ile ilgili ilkeleri açıklayabilme.

Davranışlar:

- Sık ve çok doğum yapmanın ana sağlığını neden olumsuz etkilediğini söyleme/yazma.
- Sık ve çok doğum yapmanın çocuk sağlığını neden olumsuz etkilediğini söyleme/yazma.
- Aile plânlamasının ana sağlığını olumlu yönde nasıl etkilediğini söyleme/yazma.
- Aile plânlamasının çocuk sağlığını olumlu yönde nasıl etkilediğini söyleme/yazma.
- Aile plânlamasının toplum sağlığını nasıl etkilediğini söyleme/yazma.
- Sağlık kuruluşlarında aile plânlaması hizmetlerinin nasıl verildiğini söyleme/yazma.

Amaç 40. Ana çocuk sağlığı ile ilgili kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

- Ana, gebelik, düşük, lohusalık, emziliklik tanımlarını söyleme/yazma.
- Çocuk, yeni doğan, süt çocuğu, oyun çocuğu, okul çocuğu tanımlarını söyleme/yazma.

Amaç 41. Gebelik döneminin özellikleri ile ilgili ilkeleri açıklayabilme.

Davranışlar:

- Gebeliğin nasıl meydana geldiğini söyleme/yazma.
- Gebeliğin muhtemel belirtilerinin neler olduğunu söyleme/yazma.
- Gebelik düşünüldüğünde, neden hemen sağlık kuruluşuna başvurulması gerektiğini söyleme/yazma.
- Gebelik kesinleştikten sonra neden, belli aralıklarla bir sağlık kuruluşuna kontrole gidilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
- Doğum öncesi bakımın neden hem anne hem çocuk sağlığı açısından önemli olduğunu söyleme/yazma.
- Sağlıklı bir gebelik için neden hekimin önerisi dışında ilaç alınmaması gerektiğini söyleme/yazma.
- Sağlıklı bir gebelik için neden anne adayının yeterli ve dengeli beslenmesine özen göstermesi gerektiğini söyleme/yazma.
- Gebeliğin ilk üç ayında röntgen ışınlarına maruz kalmanın nasıl zararlı etkileri olabileceğini söyleme/yazma.
- Gebelikte tokso plazmozis ve kızamıkçık gibi hastalık geçiren gebelerin çocuklarında nasıl sorunlar olacağını söyleme/yazma.
- Gebelik döneminde neden özel elbise giyilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
- Gebelikte neden normal hareketler dışında aşırı ve ağır hareketlerden kaçınılması gerektiğini söyleme/yazma.
- Gebelikte neden sigara, alkol ve uyuşturucu gibi zararlı maddelerin bebeği olumsuz etkilediğini söyleme/yazma.
- Gebelikte toprak, sabun vb. zararlı maddeleri yeme gibi kötü alışkanlıkların sebeplerinin neler olabileceğini söyleme/yazma.
- Gebelik süresince düzenli sağlık kontrollerinin dışında da anormal bir durum ortaya çıktığında neden sağlık kuruluşuna başvurmanın gerektiğini söyleme/yazma.
- Gebeliğin kadın yaşamının hassas bir dönemi olduğunu ve neden yakın çevresi tarafından anlayışla karşılanıp yardımcı olunması gerektiğini söyleme/yazma.
- Gebeliğin normal süresi olduğunu ve neden doğumun bu süreden önce ya da sonra olabileceğini söyleme/yazma.
- Süresini tamamlayan gebeliklerin nasıl bir mekanizma izleyerek bebeğin doğumuyla sonuçlanacağını söyleme/yazma.

18. Normal yolla yapılamayan doğumların, neden sezeryan ameliyatı ile yaptırılabilirliğini söyleme/yazma.

Amaç 42. Anne sağlığını etkileyen ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

1. 17 yaştan küçük, 35 yaştan büyük kadınların gebeliğinde olumsuz sonuçlar doğabileceğini söyleme/yazma.
2. İki gebelik arasında sürenin 2 yıldan az olmasının olumsuz sonuçlar doğurabileceğini söyleme/yazma.
3. Gebelik sayısı arttıkça anne sağlığının olumsuz yönde etkilenebileceğini söyleme/yazma.
4. Kalp, damar, böbrek hastalıkları, tüberküloz gibi süregelen hastalıkların anne sağlığını olumsuz yönde etkilediğini söyleme/yazma.
5. İstenmeyen gebelikler ile yapılan düşüklerin anne sağlığına olumsuz etkileri olduğunu söyleme/yazma.
6. Sigara alkol, uyuşturucu gibi zararlı alışkanlıkların anne sağlığına olumsuz etkileri olduğunu söyleme/yazma.
7. Sosyo-ekonomik şartlar ve eğitim düzeyinin anne sağlığı ile ilişkili olduğunu söyleme/yazma.
8. Anne sağlığını etkileyen faktörler ile anne ölümü arasında ilişkiler olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 43. Doğum sonu (Lohusalık) ve emziklilik dönemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Doğum sonu (Lohusalık) döneminin ne olduğunu söyleme/yazma.
2. Lohusalık ve emziklilik döneminde, hekim önerisi olmadan göğüslere merhem sürülmesine gerek olmadığını, anne sütünün çatlamayı engelleyecek yumaşaklığı sağlayabileceğini, emzirmeden önce sadece suyla temizliğinin yapılmasının yeterli olduğunu söyleme/yazma.
3. Lohusalık ve emziklilik döneminde annenin yeterli ve dengeli beslenmesinin ve bol su içmesinin önemli olduğunu söyleme/yazma.
4. Lohusalık ve emziklilik döneminde, annenin ağır işler ve stresten korunmasının, ailenin onu bu konuda desteklemesinin gerektiğini söyleme/yazma.
5. Lohusalık döneminde, yüksek ateş ve nabız yükselmesi durumunda acil olarak hekime başvurmak gerektiğini söyleme/yazma.
6. Lohusalıkta halk dilinde "albasması" olarak bilinen olayın mikrobik ateşli bir hastalık olduğunu; kurdela bağlama, şerbet içirme gibi yöntemlerle düzelmeyeceğini, acil olarak hekime başvurulması gerektiğini söyleme/yazma.
7. Lohusalığın ilk günlerinde anneye su vermemenin yanlış bir alışkanlık olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 44. Çocuğun büyüme ve gelişiminin aylara göre özellikleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Türkiye standartlarına göre normal doğum ağırlığı ve boy uzunluğunun ne olduğunu söyleme/yazma.
2. Çocuklarda yaşlara göre kazanılan bedensel yetenekler ve zihinsel gelişim özelliklerini ana hatlarıyla söyleme/yazma.

Amaç 45. Çocuk sağlığını etkileyen faktörler ile ilgili ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

1. Genetik bozuklukların, çocuklarda ruhsal ve bedensel hastalıklara sebep olabileceğini söyleme/yazma.
2. Annenin gebelik dönemini etkileyen faktörlerin dünyaya gelecek çocuğun sağlığını da doğrudan etkilediğini söyleme/yazma.

3. Doğum sırasında çocuğun anne karnında oksijensiz kalması, boynuna kordon dolanması gibi durumların, çocuk sağlığını olumsuz etkilediğini söyleme/yazma.

4. Doğumdan sonraki ilk bir ayın çocuğun hayatta kalması için önemli bir dönem olduğunu, bu dönemde iyi bakım ve nitelikli sağlık hizmeti alması gerektiğini söyleme/yazma.

5. İyi ve dengeli beslenmenin ve bağışıklamanın çocuk sağlığını olumlu etkilediğini söyleme/yazma.

Amaç 46. Çocuk bakımı ve beslenmesinin temel prensiplerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Çocuğun doğumundan itibaren düzenli aralarla sağlık kontrolüne gidilmesinin, neden önemli olduğunu söyleme/yazma.
2. Günlük banyonun ve sık sık yapılan alt temizliğinin çocuğun sağlığını nasıl olumlu etkilediğini söyleme/yazma.
3. Açık havanın ve güneş ışınlarının çocuk gelişimini nasıl etkilediğini söyleme/yazma.
4. Bebeklerin giyiminde, neden kundaklama yerine pamuklu, rahat, tulum gibi giysiler giydirilmesinin gerektiğini, doğuştan kalça çıkığının en etkili tedavisinin bebeği kundaklamamak olduğunu söyleme/yazma.
5. Bebeğin neden doğar doğmaz emzirilmeye başlamasının ve en az dört-altı ay anne sütü verilmesinin gerektiğini söyleme/yazma.
6. Bebek için en iyi besinin, neden anne sütü olduğunu ve anne sütünün özelliklerini söyleme/yazma.
7. Doğru emzirme tekniğini bilmemenin, neden sütün azalmasını ve ek gıdalara başlanmasını engellediğini söyleme/yazma.
8. Anne sütünün yeterli olduğunu gösteren kriterlerin, neden normal kilo alma ve idrara çıkma ile sakin ve iyi bir uyku olduğunu söyleme/yazma.
9. Çocuğun büyüme ve gelişmesinde yeterli ve dengeli beslenmenin neden önemli rol oynadığını söyleme/yazma.
10. Hiç bir ek gıdanın, neden anne sütünün yerini tutamayacağını, zorunlu sebeplerle anne sütü verilemediğinde, çocuğun nasıl besleneceği konusunda sağlık personeline neden danışılması gerektiğini söyleme/yazma.
11. 4-6 aydan sonra anne sütü yanısıra, neden ek besinlere başlanması ancak en az bir yaşına kadar anne sütüne devam edilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 47. Aşılmanın çocuk sağlığındaki önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Aşının ne olduğunu ve vücudun mikroplarla savaşmasına nasıl yardımcı olduğunu söyleme/yazma.
2. Yurdumuzda düzenli uygulanan aşılardan neler olduğunu ve aşı takvimini söyleme/yazma.
3. Devlete ait sağlık kuruluşlarında ücretsiz aşı hizmetlerinin nasıl verildiğini söyleme/yazma.

Amaç 48. Çocuklarda görülen bazı sağlık sorunlarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Yüksek ateş ve sebeplerini söyleme/yazma.
2. Ateşi yükselen çocukların, neden hekime muayene ettirilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
3. Tedavi edilmeyen yüksek ateşin sonuçlarının neler olabileceğini söyleme/yazma.
4. Çocukluk döneminde, sık görülen ishal ve zatürrenin neden ölüme yol açan hastalıklar olduğunu söyleme/yazma.
5. Pamukçuğun ne olduğunu ve evde nasıl tedavi edildiğini söyleme/yazma.

6. Yarı damak, dudak, el ve ayaklarda şekil bozuklukları, doğuştan kalça çıkığı, ağızken morarma gibi doğum hastalıkları da sağlık kuruluşlarına gitmenin, neden gerekli olduğunu söyleme/yazma.

7. Yakın akraba evliliklerinin, neden çocuk sağlığını olumsuz yönde etkileyeceğini söyleme/yazma.

8. Kan uyuşmazlıklarının sebepleri ve alınabilecek önlemleri söyleme/yazma.

9. Yeni doğan bebeklerde görülen normal ve anormal sarılığın ne olduğunu söyleme/yazma.

10. Normal ve anormal sarılığın ayırımını yaparak gerektiğinde neden hekime başvurulması gerektiğini söyleme/yazma.

İŞLENİŞ

Öğrencilerin, evlilik öncesi yaşlarda olmaları göz önüne alınarak aile kavramı üzerinde görüşleri sorulur. Aile tanımı bu tartışma sonunda doğru olarak verilir. Toplum içinde ailenin önemi vurgulanır.

Aile içi huzursuzluğunun gençler üzerine etkileri tartışılır. Evlilik öncesi önem verdikleri faktörler tartışılır ve en önemli faktörler değerlendirilerek verilir. Aile hayatına etkil eden faktörler tartışılır. Hoşgörü, sevgi, saygı, sosyal faaliyetlerin önemi vurgulanır.

Aile plânlamasının kişi sağlığı, toplum sağlığı ve dinî inançlar yönünden önemi tartışmaya açılır ve doğru bilgiler bu tartışmanın sonunda bulunarak gençlere aktarılır. Aile plânlaması konusunda bilgi alınabilecek kurumlar hakkında bilgi verilir.

Ana ve çocuk sağlığı konusunda ise öğretmen, ana ve bebek ölüm oranlarının dünya standartlarına göre hâlâ yüksek olduğu ülkemizde büyük önem taşıdığını belirtir. Toplum sağlığı açısından ana ve çocuk sağlığının büyük önem taşımaktadır. Aile kurmaya aday olan gençlerin, ana ve çocuk sağlığı konusunda bilinçlenmeleri, aile hayatı ve toplum sağlığı açısından büyük yararlar sağlayacaktır. Öğretmen, konuya başlarken öğrencilerin dikkatini bu yönde toplamalıdır.

Öğretmen, gebelik belirtileri, gebelik dönemi ve özellikleri, sorunları konusunda bilgileri aktarır. Aile bireylerinin (özellikle eşlerin) gebeye verecekleri destek ve yardımın önemini, hoşgörünün yararlarını vurgular; bu şekilde erkek öğrencilerin konuya katılımı sağlanır.

Önemli hatlarıyla doğum mekanizması aktararak, sağlık kuruluşu şartlarında doğum yapılması önemi üzerinde durulur.

Çocuk büyüme ve gelişmesinin aylara göre izlenmesinin, sağlık kuruluşu şartlarında yapılmasının önemi üzerinde durulur.

Çocuğun büyüme ve gelişmesinin aylara göre izlenmesinin, öğrencilerin hayatlarına getireceği önemli katkıları üzerinde durulur.

Çocuk bakımı ve beslenmesi konusunda doğru bilgiler aktarılırken, yörenin bu konudaki alışkanlıkları tartışılır, doğru alışkanlıklar teşvik edilir. Yanlış alışkanlıklar doğrular verilerek düzeltilir. Bakım ve beslenmede olduğu gibi çocukların düzenli aşılanması da anne ve babanın ortak sorumluluğu olduğu vurgulanarak, aşılanmanın önemi ve aşı takvimi bilgileri aktarılır.

Ülkemizde çocuklarda çok sık görülen sağlık sorunları, hekime ulaşmadan, evde alınabilecek önlemler ve basit tedavi yöntemleri ile anlatılır ve gençler hayatları ve çevrelerinde yararlı olabilecek şekilde bilgilendirilir.

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Ders kitabı
2. Konu ile ilgili kaynak kitaplar
3. Sağlık Bakanlığı Aile Plânlaması Ana ve Çocuk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün broşür ve kitapçıkları
4. Doğum kontrol hapi, kondom
5. Türkiye standartlarını veren büyüme eğrileri

6. Aşı takvimi

7. Konu ile ilgili video kasetleri, film, slayt

TEMEL KAVRAMLAR

Aile plânlaması

Çekirdek Aile

Geniş Aile

Ana Sağlığı

Ana

Gebelik

Doğum

Lohusalık

Emziliklik

Çocuk Sağlığı

Temizlik

Beslenme

Anne Sütü

DEĞERLENDİRME

1. Aile bütünlüğünün korunması açısından aile bireylerinin görevleri ve sorumluluklarını açıklayınız.

2. Ailede huzurun, aile bireylerinin ruh ve beden sağlığı açısından önemini anlatınız.

3. Yakın akraba evliliğinin olumsuz etkilerini belirtiniz.

4. Aile plânlamasının amacını açıklayınız.

5. Aile plânlamasının toplum sağlığı açısından önemini açıklayınız.

6. Gebelik belirtileri nelerdir?

7. Doğum öncesi bakımın önemini açıklayınız.

8. Emzikli bir annenin beslenmesinde nelere dikkat edilmelidir?

9. Anne sağlığını olumsuz etkileyen faktörleri sayınız.

10. Anne sütünün çocuk sağlığı açısından önemini açıklayınız.

11. Aşılanmanın çocuk sağlığı açısından önemini açıklayınız.

12. Yüksek ateşli bir çocuğa evde yaklaşımın prensiplerini anlatınız.

ÜNİTE VI

BULAŞICI HASTALIKLARLA İLGİLİ TEMEL İLKELER

KONULAR

1. Hastalık sebepleri

a. Bedensel sebepler

b. Çevresel sebepler

2. Bulaşıcı hastalıklarda genel kavramlar

a. Hastalık ve enfeksiyon

b. Hastalık etkeni

c. Kuluçka süresi

d. Bulaşma süresi

e. Salgın hastalık

f. Bulaşıcı hastalık zinciri

g. Bulaşma yolu

3. Bulaşıcı hastalıklardan korunma yolları

a. Kaynağa yönelik önlemler

b. Bulaşma yollarına yönelik önlemler.

c. Sağlam kişiye yönelik önlemler

4. Evde hasta bakımı

a. İlaç kullanımı

b. Hasta odası

c. Ateş ve nabız takibi

d. Beslenme

- e. Tecrit
- f. Mikroptan arındırma
- 5. Önemli hastalık kavramı
- 6. Ülkemizde görülen önemli bulaşıcı hastalıklar
 - a. Çocukluk çağı hastalıkları
 - b. Üst solunum yolu enfeksiyonları
 - c. Zatürree
 - d. İshal
 - e. Hepatit
 - f. Verem
 - g. Sıtma
 - h. Kuduz
 - i. AIDS ve cinsel temasla bulaşan diğer hastalıklar
 - j. Parazitler hastalıkları

Amaç 49. Hastalık sebepleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi.

Davranışlar:

1. Hastalıkların temel sebeplerinin bedensel ve çevresel sebepler olduğunu söyleme/yazma.
2. Kalıtsal, hormonal, metabolik hastalıkların bedensel kaynaklı olduğunu söyleme/yazma.
3. Fiziksel çevre, kimyasal çevre, biyolojik çevre, psikolojik etkenler, sosyo-kültürel ve ekonomik etkenler ve temel madde eksikliklerinden kaynaklanan hastalıkların çevre ile ilgili hastalıklar olduğunu söyleme/yazma.
4. Mikroorganizmalar, vektörler, bitkiler, hayvanlar, hayvansal ve bitkiler besinlerin, biyolojik çevrenin öğeleri olduğunu söyleme/yazma.
5. Su, lağım, pis sular, çöpler, barınak gibi faktörlerin insan sağlığını etkileyen fizikî çevrenin öğelerini oluşturduğunu söyleme/yazma.

Amaç 50. Bulaşıcı hastalıklarla ilgili temel kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Enfeksiyon, hastalık, hastalık etkeni, kuluçka süresi, bulaştırma süresi, endemi, epidemi, enfeksiyon zinciri, kaynak, sağlam kişi, bulaşma yolu, doğrudan bulaşma, dolaylı bulaşma kavramlarının tanımı söyleme/yazma.
2. Tanımı verilen kavramın ne olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 51. Bulaşıcı hastalıklarla ilgili ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

1. Enfeksiyonun her zaman hastalık demek olmadığını söyleme/yazma.
2. Bir enfeksiyonun hastalık yapabilmesi için, etkenin üremesinin ya da dokulara saldırdığı zararlı maddelerin organ ve dokuların normal çalışmasını bozarak hastalık belirtilerinin ortaya çıkmasına sebep olması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Başlıca bulaşıcı hastalık etkenlerinin bakteriler, virüsler, mantarlar ve parazitler olduğunu söyleme/yazma.
4. Farklı hastalıklarda kuluçka süresinin farklı olacağını söyleme/yazma.
5. Bulaştırma süresi boyunca hasta ziyareti yapılmasının gerektiğini söyleme/yazma.
6. Türkiye'de bulaşıcı sarılık, tifo, kuduz, menenjit gibi bazı bulaşıcı hastalıkların endemik olarak görüldüğünü söyleme/yazma.
7. Olumsuz çevre şartlarının epidemi oluşumuna sebep olabileceğini söyleme/yazma.
8. Enfeksiyon zincirinin, kaynak, bulaşma yolu ve sağlam kişi öğelerini kapsadığını söyleme/yazma.

9. Bulaşıcı hastalıklarda kaynakların farklı olduğunu söyleme/yazma.
10. Doğrudan bulaşmanın, direk temas, cinsel ilişki, damlacık enfeksiyonu, kan yoluyla, plasenta yoluyla anneden çocuğa bulaşma şeklinde olabileceğini söyleme/yazma.
11. Dolaylı bulaşmanın, eşyalar, hava yolu, vektörler, su yolu ile olabileceğini söyleme/yazma.

Amaç 52. Bulaşıcı hastalıklardan korunmanın yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Kaynağa yönelik önlemleri söyleme/yazma.
2. Doğrudan bulaşma yollarına ait önlemlerin hastalıklara özel olduğunu vurgulayıp, cinsel ilişki ile ve hava yolu ile bulaşan hastalıkların bu tür hastalıklar olduğunu söyleme/yazma.
3. Dolaylı bulaşma yollarına ait önlemlerin neler olduğunu söyleyip, vektörler, eşyalar, hava yolu, su yoluna yönelik olduğunu söyleme/yazma.
4. Sağlam kişiye yönelik önlemlerin bağışıklama, ilaçla korunma, erken tanı, beslenme, aile planlaması, kişisel temizlik ve sağlık eğitiminden oluştuğunu söyleme/yazma.

Amaç 53. Bulaşıcı hastalıklarda evde bakım prensipleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Bulaşıcı hastalığı olan kişilerin hastahane yatmalarının her zaman mümkün olmadığını, genellikle evde bakılması gerektiğinden evde bakımı yapacak kişinin temel bakım prensiplerini bilmesinin önemini söyleme/yazma.
2. Ayırımın (tecrit), sağlam kişileri korumadaki önemini söyleme/yazma.
3. Evde bakımda hastanın istirahatinin ve istirahat edeceği ortamın önemini söyleme/yazma.
4. Yeterli ve dengeli beslenmenin, hasta bakımındaki önemini ve bazı hastalıklarda özel beslenme şekilleri uygulanması gerektiğini söyleme/yazma.
5. Temizlik ve dezenfeksiyonun hasta bakımı kadar, hastalığın yayılmasının önlenmesinde de rolü olduğunu açıklama, yöntemlerini söyleme/yazma.
6. Bulaşıcı hastalıkların yayılmasında, hasta atık ve salgılarının zararsız hâle getirilmesinin önemini açıklama, yöntemlerini söyleme/yazma.
7. Hastanın genel durumu, ateşi ve nabzının izlenmesinin neden önemli olduğunu söyleme/yazma.
8. Beden termometresi kullanarak hastanın ateşini ölçmede yapılacak işlemleri söyleme/yazma.
9. Yaşlara göre normal kalp atım sayılarını söyleme/yazma.
10. Kalp atımını saymak için en uygun yerleri söyleme/yazma.
11. Nabız sayma yöntemini söyleme/yazma.

Amaç 54. Evde hasta bakımında ilaç kullanırken dikkat edilmesi gereken konuları kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Hastalık hâlinde mutlaka hekimin tavsiye ettiği ilaçların önerilen miktar ve zamanda kullanılması gerektiğini söyleme/yazma.
2. Her ilacın insan vücuduna yabancı olduğunu, insan organizmasını zorlayıcı etkileri olduğunu, bu sebeple sadece gerektiği zamanlarda ilaç kullanılmasının önemini söyleme/yazma.
3. İlaç alırken öncelikle kullanılacak ilacın son kullanma tarihine bakılması, rengi bozulmuş ve tortulaşmış ilaçların kullanılmaması gerektiğini söyleme/yazma.
4. İlaçların hekime danışılmadan bırakılmaması gerektiğini söyleme/yazma.
5. İlaçların amaç dışı kullanımını engellemek için yüksek ve kapalı bir yerde, nemsiz serin ortamda saklanması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 55. Önemli hastalık kavramı bilgisi.

Davranışlar:

1. Toplumda en çok görülen, en çok öldüren, en çok sakat bırakan hastalıkların önemli hastalıklar olduğunu söyleme/yazma.
2. Çocukluk çağı hastalıklarının (kızamık, kızamıkçık, su çiçeği, boğmaca, difteri, kızıl, çocuk felci) adlarını söyleme/yazma.
3. Çocukluk çağı hastalıklarının, her biri için korunma yollarını ve korunmada aşının önemin söyleme/yazma.
4. Çocukluk çağı hastalıklarının tedavi edilmediğinde ortaya önemli sorunlar çıkabileceğini söyleme/yazma.

Amaç 56. Üst solunum yolu enfeksiyonları ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Üst solunum yolu enfeksiyonlarının ne olduğunu tanımlama, başlıca belirtilerini ve bulaşma yollarını söyleme/yazma.
2. Üst solunum yolu enfeksiyonlarının genellikle viral olduğunu ve doktora danışmadan ateş düşürücüler dışında antibiyotik vermenin gereksiz olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 57. Zatürree (Pnomoni) hastalığı ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Zatürreenin ne olduğunu söyleme/yazma.
2. Beş yaş altındaki çocuk ölümlerinin ülkemizdeki tüm ölümlerinin yarısını oluşturduğunu, bunun en önemli sebebinin de zatürree olduğunu söyleme/yazma.
3. Soğuk ve beslenme bozukluğunun zatürreeye yakalanma riskini artırdığını söyleme/yazma.
4. Zatürree etkenlerinin bulaşma yollarını söyleme/yazma.
5. Ateş, öksürük, solunum güçlüğü, burun kanatlarının solunuma katılması, kaburga arası kaslarda çekilme, iştahsızlık ve emmemenin zatürreenin başlıca belirtileri olduğunu söyleme/yazma.
6. Zatürreeden korunmada, yeterli ve dengeli beslenmenin sağlanması ve bebeklerde anne sütüyle beslenmenin önemini söyleme/yazma.
7. Aşılari tam yapılmış bir çocuğun, vücut direnci artacağı için zatürreeye yakalanma ihtimalinin azalacağını söyleme/yazma.
8. Özellikle kış aylarında kapalı ve kalabalık ortamlardan uzak durmanın korunmadaki önemini söyleme/yazma.
9. Zatürreeye yakalanma riskinin kimlerde daha fazla olduğunu söyleme/yazma.
10. Zatürree tedavisinde hekim önerilerinin yanı sıra bol sıvı verilmesi, anne sütüyle beslenmenin devam etmesi, hasta odasının temiz, nemli ve havadar olmasına önem gösterilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 58. İshalin ne olduğu, tedavisi ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. İshalin tanımının ne olduğunu söyleme/yazma.
2. Teşhisi ve tedavisi kolay olmasına rağmen ishalin, çocuklarda hâlâ çok öldüren bir hastalık olduğunu söyleme/yazma.
3. İshalin sebeplerinin; ishal yapan mikroorganizmaların, kirli su ve besinlerle ağız yolundan alınması, mikropların zehirleriyle bulaşmış besinlerin alınması, bebeklerde beslenme hataları, çocuklarda bağırsak dışı enfeksiyonların eşlik etmesi, bazı ilaçların yan etkileri, bağırsak kurtları, aşırı korku ve heyecan gibi faktörler olduğunu söyleme/yazma.

4. İshalde vücuttan su ve tuz kaybı olduğunu ve ölümlerin bu sebeple oluştuğunu söyleme/yazma.

5. İshalde vücuttan su ve tuz kaybının belirtilerinin halsizlik, huzursuzluk, şuur kaybına kadar giden dalgınlık, gözün çukura kaçması, ağız kuruluğu, derinin esnekliğini kaybetmesi, idrar miktarının azalması, nabzın zayıflayıp sayı olarak artması olduğunu söyleme/yazma.

6. Deri esnekliğinin en iyi nereden ve nasıl bakılacağını söyleme/yazma.

7. İshal tedavisinde yapılacak ilk işin, kaybedilen su ve tuzların yerine konması olduğunu söyleme/yazma.

8. Hastayı hekime götürünceye kadar bol, kaynatılıp soğutulmuş su verilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

9. Emen bebeklerde anne sütüne devam edilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

10. İshalde hekime başvurulmadan kesinlikle ilaç kullanılmaması gerektiğini söyleme/yazma.

11. Sağlık kuruluşları ve eczanelerden kolayca sağlanabilen ishal paketlerinin, sağlık personeline danışılarak ve önerileri doğrultusunda hazırlanarak kullanılması gerektiğini söyleme/yazma.

12. İshalli hastaların beslenmesinin önemini ve neler yenebileceğini söyleme/yazma.

13. İshalden korunmada en etkili yolun el temizliği, tuvalet kullanma alışkanlığı ve temiz içme suyu bulundurma olduğunu söyleme/yazma.

Amaç 59. Hepatitlerin önemini, sonuçlarını ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Hepatitin ne olduğunu ve tiplerini söyleme/yazma.
2. A ve B tipi hepatitlerin bulaşma yolu, klinik seyir ve sonuçları açısından farklarını söyleme/yazma.
3. A ve B tipi hepatitlerde korunmada uyulması gereken kuralları söyleme/yazma.

Amaç 60. Verem (Tüberküloz) hastalığının ne olduğunu, bulaşma ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Veremin ne olduğunu tanımlama, akciğer dışında hangi organların tutulabileceğini söyleme/yazma.
2. Vereme yakalanmayı kolaylaştıran faktörleri söyleme/yazma.
3. Son yıllarda ülkemizde özellikle gençler arasında veremin tekrar artış gösterdiğini söyleme/yazma.
4. Veremin bulaşma yollarını söyleme/yazma.
5. En çok görülen şeklinin akciğer veremi olduğunu söyleme/yazma.
6. Erken teşhisin verem tedavisinde önemini söyleme/yazma.
7. Düzenli, yeterli ve hekim kontrolünde tedavisinin önemini söyleme/yazma.
8. Veremden korunmanın önemi ve yollarını söyleme/yazma.

Amaç 61. Sıtma hastalığı ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Sıtmanın etkeni olan paraziti ve bunun insanlara nasıl taşınıp hastalık yaptığını söyleme/yazma.
2. Sıtmada birincil korunmanın hasta insanların teşhis ve tedavisi olduğunu söyleme/yazma.
3. İkincil korunmada sivrisinekle mücadelenin önemini söyleme/yazma.
4. Yaygın sıtma bulunan yörelerde gerekli durumlarda koruyucu olarak ilaç kullanılabileceğini söyleme/yazma.
5. Sıtma tedavisinin hekim kontrolünde ve ilaçla yapılacağını söyleme/yazma.

Amaç 62. Kuduz hastalığı ve korunma yollarını kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Kuduzun aslında bir hayvan hastalığı olup, hasta hayvanın salgılarının insana bulaşmasıyla ortaya çıktığını söyleme/yazma.
2. Kuduzun sinir sistemini tutan ve ölümle sonuçlanan bir hastalık olduğunu söyleme/yazma.
3. Kuduz şüpheli hayvanla temas eden kişilerin önce yara yerini bol sabunlu suyla yıkayıp daha sonra bir sağlık merkezine başvurmaları gerektiğini söyleme/yazma.
4. Korunmanın önemi ve korunma yollarını söyleme/yazma.

Amaç 63. Cinsel temasla bulaşan hastalıklardan korunma yolları bilgisi.

Davranışlar:

1. Frengi (Sifiliz), bel soğukluğu (Gonore), marta hastalıkları, trichomonas, uçuk, dış üreme organları bitlenmesi ve AIDS gibi hastalıkların cinsel temasla bulaştığını söyleme/yazma.
2. Cinsel temasla bulaşan hastalıklardan korunmanın en önemli yolunun güvenli cinsel ilişki ve prezervatif kullanmak olduğunu söyleme/yazma.
3. Cinsel temasla bulaşan hastalıkların mutlaka hekim kontrolünde tedavi edilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
4. Cinsel temasla bulaşan hastalıkların tedavilerin gizli tutulduğunu söyleme/yazma.

Amaç 64. Toplum sağlığı açısından AIDS ve önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. AIDS'in (Edinilmiş bağışıklık yetmezliği sendromu) tüm dünyayı ilgilendiren yeni ve yaygın bir sağlık sorunu olduğunu, vücudun başka hastalıklara karşı direncini kırarak ölüme yol açtığını söyleme/yazma.
2. AIDS'in cinsel temasla, kan yoluyla ve anneden bebeğe eş (Placenta) yolu ile bulaştığını söyleme/yazma.
3. AIDS bulaşma riskinin en fazla olduğu grupların, güvenli cinsel ilişkisi olmayanlar, birden fazla kişiyle cinsel ilişkisi olanlar, eş cinsel ilişkisi olanlar, uyuşturucu bağımlıları, kan ürünleri kullanması gerekenler ve sağlık personeli olduğunu söyleme/yazma.
4. Cinsel temasla bulaşmayı önlemek için birden fazla kişiyle cinsel ilişkiden, eş cinsel ilişkiden kaçınmak, şüpheli durumlarda mutlaka prezervatif (kondom, kuput, kılıf) kullanmak gerektiğini söyleme/yazma.
5. Kan yoluyla bulaşmayı önlemek için, tek kullanımlık enjektör ve iğne kullanması gerektiğini söyleme/yazma.
6. Bulaşmayı engellemede cerrahi aletlerin sterilizasyonuna (mikroptan arındırma), diş fırçası, manikür aletleri kullanan ve kullandıran kişilerin, alet temizliğine önem vermeleri gerektiğini, AIDS'e yakalandığı tespit edilmiş kadınların gebe kalmamaları gerektiğini, AIDS konusunda herkesin bilgi sahibi olması ve yakınlarını uyarması gerektiğini söyleme/yazma.
7. AIDS'in halen bir tedavisi ve aşısı olmadığını söyleme/yazma.

Amaç 65. Paraziter hastalıklardan korunmanın önemini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Paraziter hastalık tanımına bağırsak kurtları, uyuz ve bitlenmenin girdiğini söyleme/yazma.
2. Bağırsak parazitlerinin beslenme bozukluklarına, kansızlık ve karın ağrısına yol açtığını ve bunların ülke ekonomisine zarar verecek şekilde iş gücü kaybına sebep olduğunu söyleme/yazma.
3. Ülkemizde bağırsak kurtlarının çok yaygın görüldüğünü söyleme/yazma.

4. Bağırsak parazitlerinden korunmada kişisel temizlik kurallarına uymanın, besin maddelerinin temizliğine özen göstermenin, tuvalet kullanma alışkanlığının en önemli öğeler olduğunu söyleme/yazma.

İŞLENİŞ

Öğretmen, öğrencilere, hastalık, enfeksiyon, hastalık etkeni, bulaşma yolu, enfeksiyon zinciri, kaynak gibi kavramlardan ne anladıklarını sorar, doğru cevapları pekiştirir. Bulaşıcı hastalık sebeplerini açıkladıktan sonra bulaşıcı hastalıklardan nasıl korunulacağı konusunu tartışmaya açar. Cevapları değerlendirerek doğru bilgileri aktarır.

Öğrencilerin günlük hayatlarında uygulayabilecekleri evde hasta bakımı prensipleri ve ilaç kullanımı konusunda uygulamaları, bilgileri aktarır. Doğru ateş ve nabız ölçme tekniğini gösterir ve uygulatır.

Öğrencilere, önemli hastalıktan ne anladıklarını ve ülkemizde önemli olarak hangi hastalıkların görüldüğünü sorar. Doğru bilgileri pekiştirir. Önemli hastalıklar hakkında kısa ve öz bilgiler verir. Korunma yollarına özellikle önem verir.

ARAÇ VE GEREÇ

1. Ders kitabı
2. Kaynak yayınlar-afişler
3. İshal paketi
4. Termometre

TEMEL KAVRAMLAR

Enfeksiyon
Bulaşıcı Hastalık
Hastalık Etkeni
Kuluçka Süresi
Bulaştırma Süresi
Endemi
Epidemi
Enfeksiyon Zinciri
Kaynak
Sağlam Kişi

Bulaşma Yolu
Doğrudan Bulaşma
Dolaylı Bulaşma
Önemli Hastalık

DEĞERLENDİRME

1. Enfeksiyon hastalıklarında bulaşma yolları nelerdir?
2. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada temel prensipleri açıklayınız.
3. Niçin bazı hastalıklar daha önemlidir?
4. Ülkemizde görülen önemli hastalıklar nelerdir?
5. Veremden nasıl korunulabilir? Açıklayınız.
6. Hangi hastalıklardan bağışıklama ile korunulabilir?
7. Hayvan ısırtıklarında hekime başvurulmadan önce yapılması gerekenleri açıklayınız.
8. AIDS'in toplum sağlığı açısından önemini açıklayınız.

ÜNİTE VII KAZALAR VE İLK YARDIM

KONULAR

1. İlk yardımın tanımı, önemi, ilke ve hedefleri
2. Kazalar ve korunmanın temel ilkeleri
 - a) Kaza nedir?
 - b) Toplum sağlığı açısından kazaların önemi

- c) Kazalardan korunma
3. Bilinç kaybı ve şok
 4. Soluk durması ve ilk yardım
 5. Boğulmalar ve ilk yardım
 6. Kalp durması ve ilk yardım
 7. Yaralanmalar ve ilk yardım
 8. Kanamalar ve ilk yardım
 9. Donmalar, yanıklar ve ilk yardım
 10. Güneş ve elektrik çarpmasında ilk yardım
 11. Zehirlenmeler ve ilk yardım
 12. Böcek sokmaları ve hayvan ısırıklarında ilk yardım
 13. Yabancı cisimler ve ilk yardım
 14. Zorlanma ve burkulmalarda ilk yardım
 15. Kırık ve çıkıklarda ilk yardım
 16. Yaralı taşıma yöntemleri ve önemi
 17. Doku ve organ bağıışı

Amaç 66. İlk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. İlk yardımın tanımını yapma.
2. İlk yardımın amacını söyleme/yazma.
3. İlk yardımın temel ilkelerini söyleme/yazma.
4. İlk yardımın hedeflerini söyleme/yazma.
5. Evde, sınıfta, taşıtlarda ilk yardım çantası bulundurmanın önemi ve çantada bulunması gerekli olan malzemeleri söyleme/yazma.

Amaç 67. Kazalar bilgisi.

Davranışlar:

1. Kazanın ne olduğunu söyleme/yazma.
2. Kazaların, niçin önemli olduğunu kendi ifadesiyle söyleme/yazma.
3. Kazaların, toplumdaki sakatlık ve ölümlerin başta gelen sebeplerinden olduğunu söyleme/yazma.
4. Kazaların sınıflandırılmasını söyleme/yazma.
5. Kazalarda yapılacak ilk yardımın on başarı anahtarını söyleme/yazma.

Amaç 68. Kazalardan korunma bilgisi.

Davranışlar:

1. Kazalardan korunmanın önemini söyleme/yazma.
2. Kazaya uğrayanları kurtarıırken önce kendi güvenliğini sağlamak gerektiğini söyleme/yazma.
3. Kazalardan korunmada temel ilkenin sürekli eğitim ve kontrol olduğunu söyleme/yazma.
4. Kazalardan korunmak için konulan kurallara uyma ve çevresindekileri uyarmanın önemini söyleme/yazma.

Amaç 69. Kazalarda kopan organların, bir sağlık kuruluşuna ulaştırılması sırasında yapılması gereken doğru uygulamaları kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Kopan organı doğru bir şekilde sağlık kuruluşlarına ulaştırmanın neden önemli olduğunu söyleme/yazma.
2. Kopan organın hangi şartlarda, kaç saatte sağlık kuruluşuna ulaştırılması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Kopan organın ayrılma yerine ve vücudun bu kısmına tentürdiyot ve benzeri maddelerin asla sürülmemesi gerektiğini söyleme/yazma.

4. Kopan organın soğuk bir ortamda ama dondurulmadan nakledilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

5. Kopan organın asla buz veya buzlu suya doğrudan doğruya temas etmemesi gerektiğini, bunun için kopan organın önce kuru bir kaba veya poşete konması, sonra bu kabin veya poşetin soğuk bir kaba veya buzlu kaba oturtulması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 70. Bilinç kaybı ve şok bilgisi.

Davranışlar:

1. Bilinç kaybının tanımını ve belirtilerini söyleme/yazma.
2. Bilinç kaybının sebeplerini söyleme/yazma.
3. Şokun tanımını ve belirtilerini söyleme/yazma.
4. Şokun sebeplerini söyleme/yazma.

Amaç 71. Şoklu hastaya uygulanacak ilk yardımcı tekniğine uygun olarak yapabilme.

Davranışlar:

1. Hastayı sert bir zemine sırt üstü yatırma.
2. Hastanın başını yan yatar duruma getirme.
3. Ayaklarını başından daha yüksek seviyede tutmayı sağlama.
4. Hastanın vücudunu sıkan kemer, kravat, gömlek yakası vb. gevşetme.
5. Hastanın vücudunun herhangi bir yerinde kanama olup olmadığına bakma.
6. Kanama varsa durdurulması için gerekli tedbirleri alma.
7. Hastanın vücudunun herhangi bir yerinde kırık olup olmadığına bakma.
8. Kırık varsa, kırığı usulüne uygun olarak tespit etme.
9. Hastanın çevresinin تنها olmasını sağlama.
10. Sağlık kuruluşuna en kısa zamanda haber verme.

Amaç 72. Soluk durması bilgisi.

Davranışlar:

1. Soluk durmasının tanımı ve tanınmasını söyleme/yazma.
2. Soluk durmasının sebeplerini söyleme/yazma.

Amaç 73. Soluk durması halinde uygulanacak ağızdan ağıza yapay solunumu, tekniğine uygun olarak maket üzerinde yapabilme.

Davranışlar:

1. Hastanın çevresinin تنها olmasını sağlama.
2. Soluğu duran kişiye sert bir zemin üzerine sırt üstü yatırma.
3. Başı çene yukarı gelecek şekilde ve boynu gerdirerek arkaya yatırma.
4. Vücudu sıkan kemer, kravat, gömlek yakası vb. gevşetme.
5. Ağız içini, parmaklara temiz bir mendil veya bez sararak temizleme.
6. Hastanın burnunu kapama, ağızına bir tül bent, sargı bezi vb. serme.
7. Derin bir soluk alma.
8. Ağız, hastanın ağız üzerine yerleştirilerek kuvvetlice üfleme.
9. Hastanın göğsünün yükselip yükselmediğine bakma.
10. Göğüs şiştiği anda ağız geri çekme.
11. Göğüs şişmiyorsa hastayı yan çevirerek iki kürek kemiği arasına 5-6 defa elle kuvvetlice vurma.
12. Daha sonra suni solunuma yeniden devam etme.
13. Bu işlemi dakikada 12-15 defa tekrarlamak.
14. İşlemi, hasta normal soluk alıp vermeye başlayana kadar sürdürme.
15. Çocuklarda suni solunum uygulanacaksa ilk yardımın çocuğun ağızını ve burnunu birlikte ağızla örtme, az miktarda hava, çok sayıda üfleme yapma (40 defa/dk)

16. Bu sırada en yakın sağlık kuruluşuna haber verme.

17. Soluk alıp vermeye başlayan hastanın sağlık ekibi gelene kadar yatmasını sağlama.

Amaç 74. Soluk durması hâlinde uygulanabilecek diğer yapay solunum teknikleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Holger-Nielsen tekniğinin esaslarını söyleme/yazma.
2. Silvester tekniğinin esaslarını söyleme/yazma.

Amaç 75. Boğulmalarda uygulanacak ilk yardım teknikleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Suda boğulmalarda önce ciğerlerdeki suyun boşaltılması sonra gerekirse suni solunum uygulamasının yapılması gerektiğini söyleme/yazma.
2. Dumanla boğulmalarda önce hastanın temiz havaya çıkarılması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 76. Kalp atışı durması ve kalp masajı tekniği bilgisi.

Davranışlar:

1. Kalp atışı durmasının tanımını ve tanınmasını söyleme/yazma.
2. Kalp atışı duran hastada uygulanacak ilk yardım basamaklarını sayma.

Amaç 77. Kalp atışı durması hâlinde uygulanacak kapalı kalp masajını tekniğine uygun şekilde maket üzerinde yapabilme.

Davranışlar:

1. Hastayı sert bir zemin üzerine sırt üstü yatırma.
2. Hasta ile yüz yüze bakacak şekilde, hastanın yanına diz çökme.
3. İki göğsün tam ortasına, iman tahtası denilen kemiğin alt ucuna bir elin avuç içinin bileğe yakın kısmını yerleştirme.
4. Diğer eli bu elin üzerine koyma.
5. Dirsekleri bükmeden omuz gücüyle göğüs üzerine kısa süreli basınç yapma.
6. Bu basınçla göğsün 3-4 cm. çöküp çökmediğine bakma.
7. Bu işlemi arka arkaya dakikada 60 defa tekrarlama.
8. İşlemi, hastanın kalbi normal atmaya başlayıncaya kadar sürdürme.
9. Bu sırada en yakın sağlık kuruluşuna haber verilmesini sağlama.
10. Kalp atımı başlayan hastanın sağlık görevleri gelinceye kadar yatmasını sağlama.

11. Bebek ve çocuklarda kalp masajı yapılırken tek elle az bir kuvvetle, çok sayıda yapmaya dikkat etme (Göğüs kafesi 1 cm çökmeli, 100 defa/dk olmalı).

12. Kalp masajı ve suni solunum birlikte yapılacaksa, ikisini aynı anda yapmayıp suni solunumla başlayan ve 1 suni solunum, 5 kalp masajı şeklinde sırayla yapma.

Amaç 78. Yaralanmalar ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Yaranın tanımını yapma.
2. Basit yara bakımının nasıl yapıldığını anlatma.
3. Başından yaralanmış kişiye uygulanacak ilk yardımın basamaklarını sayma.
4. Göğsünden yaralanmış kişiye uygulanacak ilk yardımın basamaklarını sayma.
5. Karnından yaralanmış kişiye uygulanacak ilk yardımın basamaklarını sayma.
6. Tetanoz aşısının ne olduğunu söyleme/yazma.
7. Tetanoz aşısının ne zaman yapıldığını söyleme/yazma.

Amaç 79. Kanamalar ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Kanamanın tanımını ve çeşitlerini söyleme/yazma.
2. Kanamalı hastalarda uygulanacak ilk yardım tekniklerini söyleme/yazma.
3. Gazlı bezle, yoksa temiz bir bezle kanayan yerin üstünün 1-2 dakika bastırarak kapanması gerektiğini söyleme/yazma.
4. Kanayan yerin kan dışarı sızmayacak şekilde bir veya birkaç kat bezle sıkıca sarılması gerektiğini söyleme/yazma.
5. Kanayan yer vücudun oynak bir kısmı ise, bu bölgenin kalp seviyesinden yükseğe kaldırılması gerektiğini söyleme/yazma.
6. Hastanın bilinci yerinde ise, bol sıvı içecekler verilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
7. Kanamalı kişinin fazla hareket ettirilmeden en yakın sağlık kuruluşuna ulaştırılması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 80. Atar damar kanaması olan hastada turnike (boğucu sargı) uygulamasını maket üzerinde tekniğine uygun olarak yapabilme.

Davranışlar:

1. Kanayan atar damarın kalbe yakın tarafına parmak veya yumrukla kuvvetle bastırma.
2. Bastırma esnasında kanayan yerin alt tarafından nabız alınıp alınmadığını kontrol etme.
3. Kanayan atar damarın dört parmak üstündeki bölgeye sert bir tampon koyma.
4. Sonra tamponun üzerine herhangi temiz bir bezi (mendil, eşarp, kravat vb.) alttaki derinin kıvrılmamasına dikkat ederek iki kere dolandırıp düğüm yapma.
5. Bu yarım düğüm üzerine bir sopa koyarak, sopanın üzerinden tam bir düğüm atma.
6. Sopyı uçlarından tutarak, kanama duruncaya kadar çevresinde döndürme.
7. Kanama durduktan sonra sopanın açıkta kalan ucunu kol veya bacağına paralel duruma getirerek sargıyla bağlama.
8. Boğucu sargıları 2-3 saatten fazla uygulamama.
9. Boğucu sargıyı ilk saat içinde 20 dakikada bir, ikinci saat içinde 30 dakikada bir, 1-2 dakika süreyle gevşetme.
10. Bu işlem sürerken en yakın sağlık kuruluşuna haber verilmesini ve hastanın en kısa zamanda nakledilmesini sağlama.

Amaç 81. Dirsek içi, diz arkası, avuç içi kanamalarında uygulanacak ilk yardımı maket üzerinde tekniğine uygun olarak yapabilme.

Davranışlar:

1. Kanayan yer üzerine temiz bir tampon koyma.
2. Kol veya bacağı tampon üzerine doğru kıvrarak, kol veya bacağı bu vaziyette sıkıca bağlama.
3. Kanama avuç içinde ise kişinin parmaklarını bükerek tamponu sıkıca tutmasını sağlayarak üçgen bir sargı ile kolu tespit etme.
4. Bu işlemlerden sonra hastanın en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesini sağlama.

Amaç 82. Burun kanamalarında uygulanacak ilk yardımı tekniğine uygun olarak yapabilme.

Davranışlar:

1. Burnu kanayan kişinin başını öne eğdirme.
2. Sümükmemesini söyleme.

3. Burun kemiğini iki yanından mandal gibi iki parmak arasına alarak 1-2 dak. kuvvetlice sıkma.
4. Burnu kanayan kişiye ağızdan nefes aldirtma.
5. Burnu kanayan kişiye, burun köküne yada enseye soğuk kompres uygulama.
6. Kanama durmazsa hastanın en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesini sağlama.

Amaç 83. Yanıklar ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Yanığın tanımını ve çeşitlerini sayma; 9' lar kuralını verme.
2. Yanıkların en çok hangi yaş grubunda, hangi mevsimlerde ve nerede görüldüğünü ve hangi tip olduğunu söyleme/yazma.
3. Yanıkların vücut dokularındaki etkilerini sayma.
4. Yanıkların derecelerini sayma/açıklama.
5. Yanık şokunun ne olduğunu açıklama.
6. Yanık şokuna karşı alınacak tedbirleri söyleme/yazma.

Amaç 84. Yanıklarda yapılacak ilk yardım işlemlerini tekniğine uygun olarak yapabilme.

Davranışlar:

1. Kazazede hâlâ alevli bir şekilde adeta cırâ gibi yanıyorsa, havayla temasını kesmek için üzerine kalın bir örtü, ceket vb. ile örtme.
2. İlk yardıma başlamadan önce elleri bol sabunlu su ile yıkama.
3. Yanık yarasına elle dokunmama.
4. Su kabarcıklarını patlatmama.
5. Yanık yeri bol soğuk su ile 10-15 dakikada yıkama.
6. Yanık yerlere diş macunu, salça vb. maddeler yerine temiz vazelin sürme, ycksa hiçbir şey sürmeme.
7. Yanık üzerinde su kabarcıkları yoksa, gazlı bez veya temiz bir bezle hafif sıkı sargı, su kabarcıkları varsa, gevşek sargı yapma.
8. Hastayı terletmeyecek kadar sıcak tutma.
9. Hastayı en kısa zamanda bir sağlık kuruluşuna nakletme.

Amaç 85. Donmalar ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Donmanın tanımı ve sınıflandırmasını söyleme/yazma.
2. Donmanın belirtilerini açıklama.
3. Donmanın burun, el, ayak gibi vücudun uç kısımlarından başladığını söyleme/yazma.
4. Donan kişinin birdenbire sıcakla temas ettirilmeden serin bir yere yatırılması ve giyeceklerin çıkarılarak üzerinin örtülmesi gerektiğini söyleme/yazma.
5. Hastayı yavaş yavaş masaj, ovma hareketleri ile ısıtmak gerektiğini söyleme/yazma.
6. Hastanın uyumasının engellenmesi gerektiğini söyleme/yazma.
7. Hastaya kesinlikle alkol verilmeyeceği ancak, sıcak içecekler içirilebileceğini söyleme/yazma.
8. En yakın sağlık kuruluşuna sevk edilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 86. Güneş çarpması ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Güneş çarpmasının sebebini açıklama.
2. Hasta ısısının yavaş yavaş düşürülmesi gerektiğini söyleme/yazma.

3. Aşırı terlemeyle kaybedilen su ve tuzu telafi etmek için bol su ve tuzlu ayran içilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
4. Şok varsa hastanın serin bir yerde şok pozisyonuna getirilmesi gerektiğini söyleme/yazma.
5. Durumu düzelmezse sağlık kuruluşuna sevk etme.

Amaç 87. Elektrik çarpması ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Elektrik çarpmasının vücuda etkilerini açıklama.
2. İlk yardımcının yapacağı en önemli işin, hastayı elektrik akımından kurtarmak olduğunu söyleme/yazma.
3. Yapılacak ikinci önemli uygulamanın ise solunumu sağlama olduğunu söyleme/yazma.
4. Gerekirse kalp masajı da yapmanın yararını söyleme/yazma.
5. Gerekiyorsa, sağlık kuruluşuna ulaştırırken kalp masajı ve suni solunuma devam edilmesi gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 88. Zehirlenmeler ve ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Zehirlenmenin tanımı, çeşitleri ve sebeplerini söyleme/yazma.
2. Besin zehirlenmesi belirtilerini ve ilk yardımın ana ilkelerini açıklama.
3. Gaz zehirlenmelerinin çeşitlerini, belirtilerini ve ilk yardımın ana ilkelerini açıklama.
4. Tarım ilaçları ile zehirlenme belirtilerini, ilk yardım esaslarını açıklama.

Amaç 89. Zehirlenmelerden korunma yolları bilgisi.

Davranışlar:

1. Kokusu, rengi, görünümü değişmiş, beklemiş, bayat besin maddelerinin ve zehirli olma ihtimali olan mantar, badem içi gibi besin maddelerinin kullanılmaması ve bu konuda çevresindekilerin uyarılması gerektiğini söyleme/yazma.
2. Havagazı musluklarının açık bırakılmaması, yatılan odada yanan mangal vb. araçların bırakılmaması gerektiğini söyleme/yazma.
3. Tarım ilaçlarının ve diğer ilaçların çocukların ulaşamayacağı, kilitli yerlerde saklanması gerektiğini söyleme/yazma.
4. Tarım ilacı konulan kabin üzerine, ilacın isminin yazılması gerektiğini söyleme/yazma.
5. Tarım ilacı ile temas etmiş sebze ve meyvelerin bol su ile yıkanması gerektiğini söyleme/yazma.
6. Tarım ilaçlaması yaparken ellerin ağıza götürülmemesi gerektiğini söyleme/yazma.
7. Tarımsal ilaçlamanın rüzgârsız bir havada yapılması gerektiğini söyleme/yazma.
8. Tarım ilaçlaması yapıldıktan sonra vücudun ve ilaçlama sırasında giyilen bütün giyeceklerin, bol sabunlu su ile yıkanması gerektiğini söyleme/yazma.
9. Evlerde böcek ilaçlaması yapıldığında, yiyecekleri ve yiyecek kaplarının ortada bırakılmaması ve çocukların ilaçlı bölgeye sokulmaması gerektiğini söyleme/yazma.

Amaç 90. Böcek sokmaları ve hayvan ısırıklarında yapılacak ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Arı sokmalarında yapılacak işlemleri söyleme/yazma.
2. Böcek sokmalarında yapılacak işlemleri söyleme/yazma.
3. Akrep ve yılan sokmalarında yapılacak işlemleri söyleme/yazma.
4. Köpek ve benzeri hayvan ısırıklarında yapılacak işlemleri söyleme/yazma.

Amaç 91. Vücudun herhangi bir yerinde yabancı cisim tespit edildiğinde uygulanması gereken ilk yardım bilgisi.

Davranışlar:

1. Kulakta yabancı bir cisim tespit edildiğinde yapılacak ilk yardımın basamaklarını sayma.
2. Burunda yabancı cisim tespit edildiğinde yapılacak ilk yardımın basamaklarını sayma.
3. Boğazda yabancı cisim tespit edildiğinde yapılacak ilk yardımın basamaklarını sayma.
4. Yabancı cisim yutulduğunda yapılacak ilk yardımın basamaklarını sayma.

Amaç 92. Zorlanma, burkulma, çıkık ve kırıkların tanımını söyleme/yazma.

Davranışlar:

1. Zorlanma, burkulma, çıkık ve kırıkların tanımını söyleme/yazma.
2. Zorlanma, burkulma, çıkık ve kırıkların nasıl meydana geldiğini, vücudun nerelerinde daha sık olabileceğini söyleme/yazma.
3. Belirtilere bakarak zorlanma, burkulma, çıkık ve kırıkları tespit edip, doğru ilk yardımın ne olacağını söyleme/yazma.

Amaç 93. Zorlanma ve burkulmalarda uygulanacak ilk yardımcı tekniğine uygun olarak yapabilme.

Davranışlar:

1. Burkulan eklemi en rahat duruma getirme.
2. İlk 24 saat içinde yalnız soğuk su ve buz uygulama.
3. Burkulan eklemi elastik bir sargı ile tespit etme.
4. 24 saat içinde eklem hâlâ hareket edemiyorsa sıcak pansuman yapma.
5. Kanama ve şişme ihtimali ortadan kalkınca eklemi gevşekçe tespit etme.
6. Şikâyetlerin devam etmesi hâlinde hastanın en yakın sağlık kuruluşuna ulaştırılmasını sağlama.

Amaç 94. Çıkıklarda uygulanacak ilk yardımcı kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Çıkık eklem bölgesini hareket ettirmeden tespit etmenin önemini açıklama.
2. Bölgeye soğuk tatbik edilerek sağlık kuruluşuna ulaştırmanın önemini açıklama.

Amaç 95. Kırıklarda uygulanacak ilk yardım ve tespit işlemlerini tekniğine uygun olarak yapmayı kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Kırıklarda uygulanacak ilk yardımın temel ilkelerinin kırık bölgeyi tespit etmek (atele almak), kanama ve şoku önlemek ve kazazedeyi uygun pozisyonla sağlık kuruluşuna sevk etmek olduğunu söyleme/yazma.
2. Açık kırıklarda öncelikle yapılması gerekenleri söyleme/yazma.
3. Köprücük kemiği kırıklarında yapılacak ilk yardımın basamaklarını söyleme/yazma.
4. Üçgen sargı yapma, eğer imkân yoksa kırık kolu ceket veya gömleğin iki düğmesi arasından sokarak da tespit edilebileceğini söyleme/yazma.
5. Kol ve bacak kırıklarında yapılacak ilk yardımın basamaklarını söyleme/yazma.
6. Kol ve bacak kırıklarını tespit etmek için çevrede bulunan uzun tahta, dal parçası, cetvel, sandalye bacağı vb. malzemelerden yararlanılabileceğini söyleme/yazma.
7. Kaburga kırıklarında yapılacak ilk yardımın basamaklarını söyleme/yazma.

8. Kaburga kırıklarında, iki üçgen sargı kullanılarak, göğüs kafesinin tespit edilmesi ve bu sırada hastanın nefes vermiş vaziyette kalması gerektiğini, sebeplerini açıklayarak söyleme/yazma.

9. Omurga kırıklarında yapılacak ilk yardımın basamaklarını söyleme/yazma.

10. Omurga kırıklarında hastanın oturtulmadan ve hareket ettirilmeden sağlık kuruluşuna ulaştırılmasının, felç ve duyu kayıplarını önlemedeki önemini söyleme/yazma.

Amaç 96. Yaralıları taşımanın önemini, genel kurallarını, taşıma şekillerini kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Yaralı taşımanın önemini söyleme/yazma.
2. Yaralı taşımanın genel kurallarını söyleme/yazma.
3. Yaralı taşımanın şekillerini (Solunum zorluğunda, baş yaralanmasında, kullaktan kan geliyorsa, açık göğüs yaralanmasında, karında, kaburga kırıklarında, karın yaralanmasında, omurga kırığında, kalça kırığında, kol ve köprücük kemiği kırığında, bacak kırığında, şok durumunda) söyleme/yazma.
4. Geri geri (Rautek) yönteminin, ilk yardımcı tarafından dar yerlerden (araba, merdiven vb.) kazazedeyi çıkarmak için kullanıldığını söyleme/yazma.
5. Geri geri (Rautek) yöntemi ile hasta taşımanın basamaklarını söyleme/yazma.
6. İtfaiyeci yöntemi ile hasta taşımanın basamaklarını söyleme/yazma.
7. Yaralıya destek olarak, hastanın yürütmesine yardımcı olmak gerektiğini söyleme/yazma.
8. Sürünme yöntemi ile baygın ve ağır yaralıların taşınmasına yardımcı olunacağını söyleme/yazma.
9. Sürünme yöntemi ile hasta taşımanın basamaklarını söyleme/yazma.
10. İki kişi ile yapılan hasta taşıma metotlarının adlarını ve basamaklarını (iki el üzerinde taşıma, battaniye ve sedye ile taşıma) söyleme/yazma.
11. Üç kişi ile hasta taşımanın basamaklarını söyleme/yazma.
12. Hayat kurtarıcı sabit yan pozisyonun, hangi durumlarda ve nasıl kullanılacağını söyleme/yazma.

Amaç 97. Yaralı taşıma yöntemlerini tekniğine uygun olarak uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Kazazedeyi dar yerlerden çıkarmada, geri geri yöntemini kullanma.
2. Geri geri (Rautek) yöntemi ile hasta taşımanın basamaklarını sayma ve uygulama.
3. İtfaiyeci yöntemi ile hasta taşımanın basamaklarını sayma ve uygulama.
4. Yaralıya destek olarak, hastanın yürütmesine yardımcı olmayı uygulama.
5. Sürünme yöntemi ile hasta taşımanın basamaklarını uygulama.
6. İki kişi ile yapılan hasta taşıma metotlarının adlarını, basamaklarını (iki el üzerinde taşıma, battaniye ve sedye ile taşıma) sayma ve uygulama.
7. Üç kişi ile hasta taşımanın basamaklarını sayma ve uygulama.
8. Hayat kurtarıcı sabit yan pozisyonun, hangi durumlarda kullanılacağını söyleme/yazma.

Amaç 98. Doku ve organ bağışının tanımını, önemini, ülkemizdeki durumunu kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Doku ve organ bağışının tanımını söyleme/yazma.
2. Doku ve organ bağışının önemini, dinimizdeki yerini açıklama (06.03.1980 tarihli Diyanet İşleri Başkanlığının Din İşleri Yüksek Kurulunun konu ile ilgili Kararı).

3. Ülkemizdeki doku ve organ nakli konusundaki hukukî durumu, kanunun emrettiği ve yasakladığı durumları söyleme/yazma.

İŞLENİŞ

Oldukça geniş kapsamlı olan bu üniteyi işlerken öğretmen, kazalar ve ilk yardımın ülkemizde bilinmemesi ve önemsenmemesi sebebiyle kazalarda ölüm oranının ve sakatlanmaların çok yüksek olduğunu vurgulayarak derse başlamalıdır.

Dersin işlenmesi sırasında, her konu hakkındaki doğru bilgiler aktarıldıktan sonra, daha çok uygulamaya önem verilmeli; sargı yapma, kanamayı durdurma, kol-bacak tespiti yapma, yaralı taşıma gibi uygulamaları birbiri üzerinde yaptırıp mümkünse hareketli manken, maket ya da bebek üzerinde kalp masajı ve yapay solunum uygulaması yaptırılmalıdır.

Doku ve organ bağıışı konusunda öğrencilerin görüşleri alınmak üzere tartışma açılır ve sonunda hayat kurtarıcı bu uygulamaların önemi ve gerekliliği uygulanarak doğru bilgiler verilir.

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Ders kitabı
2. Konu ile ilgili yazılı kaynaklar, resim ve broşürler, afişler, video kaset, film, slayt, bilgisayar yazılımları
3. Hareketli manken-maket
4. Oyuncak bebek
5. Sargı bezi, pamuk, üçgen sargı, makas, tahta parçası vs.
6. İlk yardım çantası ve içinde bulunması gerekli malzemeler

TEMEL KAVRAMLAR

Kaza
Soluk Durması
Bilinç Kaybı
İlk Yardım Şok
Kalp Atışı Durması
Boğulma
Yara
Kanama
Yanık
Donma
Güneş Çarpması
Elektrik Çarpması
Zehirlenme
Böcek Sokması
Zorlanma, Burkulma, Kırık, Çıkık
Doku ve Organ Bağıışı

DEĞERLENDİRME

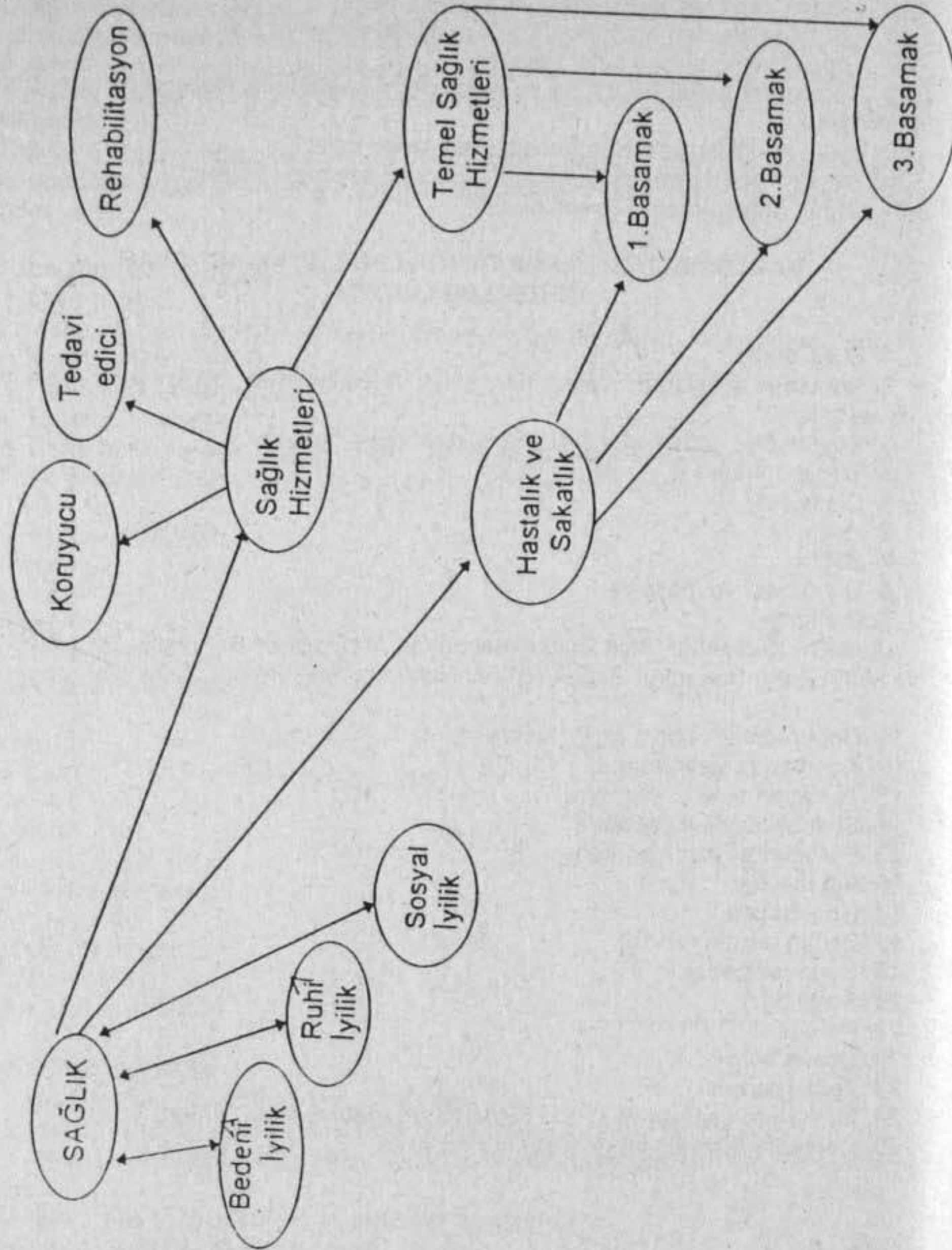
1. İlk yardımın tanımını yapıp hedeflerini sayınız.
2. Kazaların, insan ve toplum sağlığı açısından önemini açıklayınız.
3. Kopan bir organın ne sürede ve hangi şartlarda sağlık kuruluşuna ulaşacağını anlatınız.
4. Bilinç kaybı olan hastaya yaklaşımı açıklayınız.
5. Şoklu hastaya ilk yardım nasıl yapılır?
6. Ağızdan ağıza solunumu açıklayınız.
7. Boğulmalarda ilk yaklaşım ne olmalıdır? Açıklayınız.
8. Kapalı kalp masajının basamaklarını sayınız.
9. Yaralanmalarda tetanoz aşısı yaptırmanın önemini açıklayınız.

10. Burun kanamasıyla gelen kişiye yapılacak ilk yardım uygulamalarını belirtiniz.
11. Atar damar kanaması olan hastada turnike uygulama tekniğini anlatınız.
12. 9'lar kuralının ne olduğunu açıklayınız.
13. Donmuş hastaya yapılacak ilk yardımı açıklayınız.
14. Güneş çarpmasının belirtilerini sayınız.
15. Elektrik çarpmasında ilk yapılacak işlem nedir?
16. Zehirlenmelerden korunmada nelere dikkat etmeliyiz?
17. Köpek ısırıklarında neler yapılır?
18. Çocukların soluk borusuna yabancı cisim kaçtığına neler yapılması gerektiğini açıklayınız.
19. Uyluk kırıklı bir hastanın bacağı nasıl tespit edilir?
20. Omurga zedelenmesinde düşünülen kazazede nasıl taşınır?
21. Organ bağıışlamanın önemi nedir?

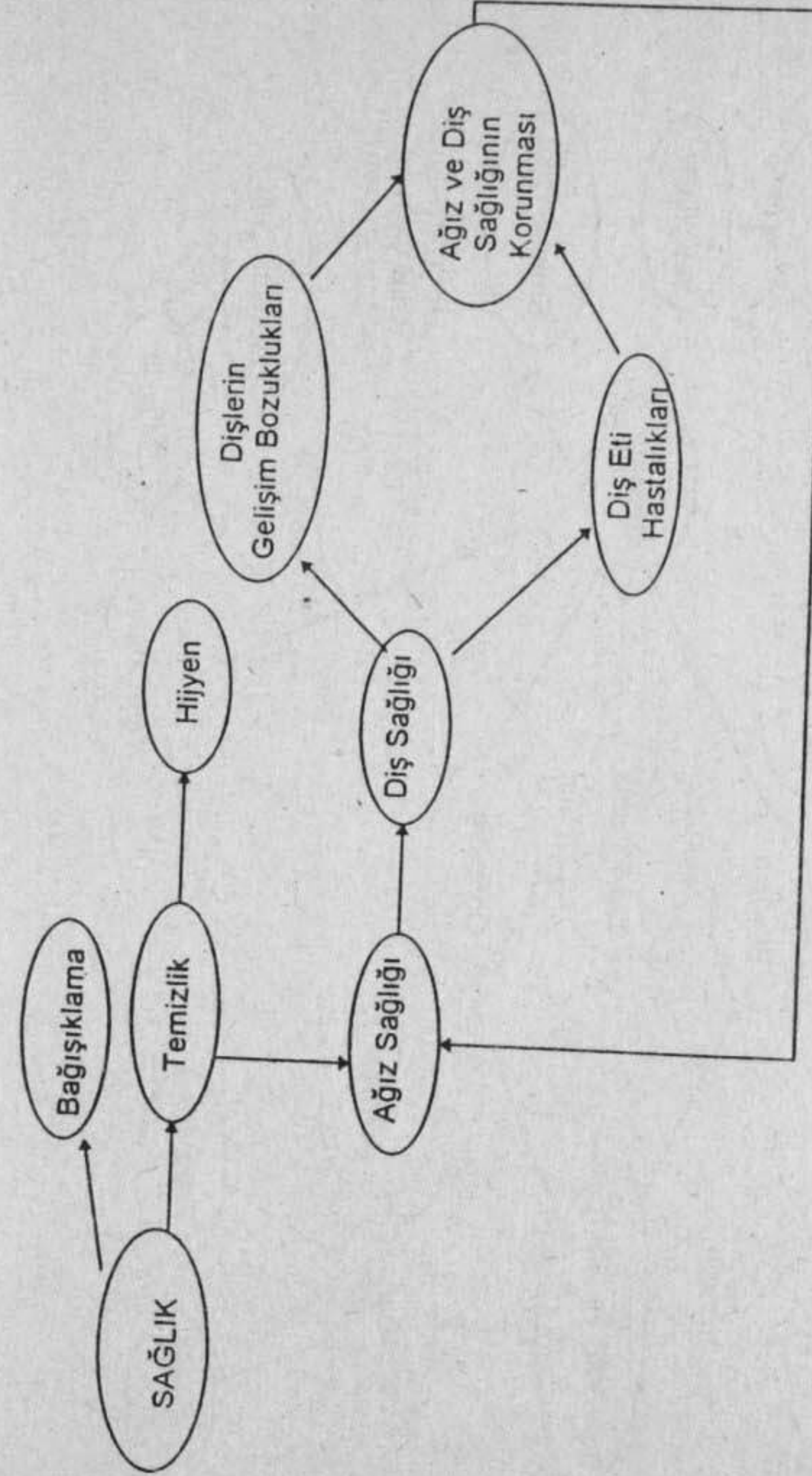
SAĞLIK BİLGİSİ DERSİNDE KULLANILACAK ARAÇLAR GEREÇLER LİSTESİ

1. Ders kitabı
2. Konularla ilgili kitap, broşür, film, slayt, video kasetleri, bilgisayar yazılımları afiş ve resimler.
3. Büyüme ve gelişme ile ilgili standart tablo ve grafikler
4. Tırnak makası
5. Diş fırçası
6. Havlu
7. Sabun
8. Diş fırçası ve macunu
9. Diş ipliği
10. Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı Sağlık Merkezleri ve Millî Eğitim Bakanlığı Sağlık Eğitimi Vakfı'nın Afiş, Broşür, Film gibi araç gereçleri.
11. Doğum kontrol hapı (oral, kontroseptif)
12. Kondom (prezervatif)
13. Tansiyon aleti
14. Stetoskop (dinleme aleti)
15. Standart büyüme eğrileri
16. Aşı takvimi
17. İshal paketi
18. Beden termometresi
19. Oyuncak bebek
20. Sargı bezi
21. Pamuk
22. Üçgen sargı
23. Tahta parçası
24. İlk yardım çantası ve içinde bulunması gereken malzemeler
25. Hareketli manken ya da ilk yardım maketi.

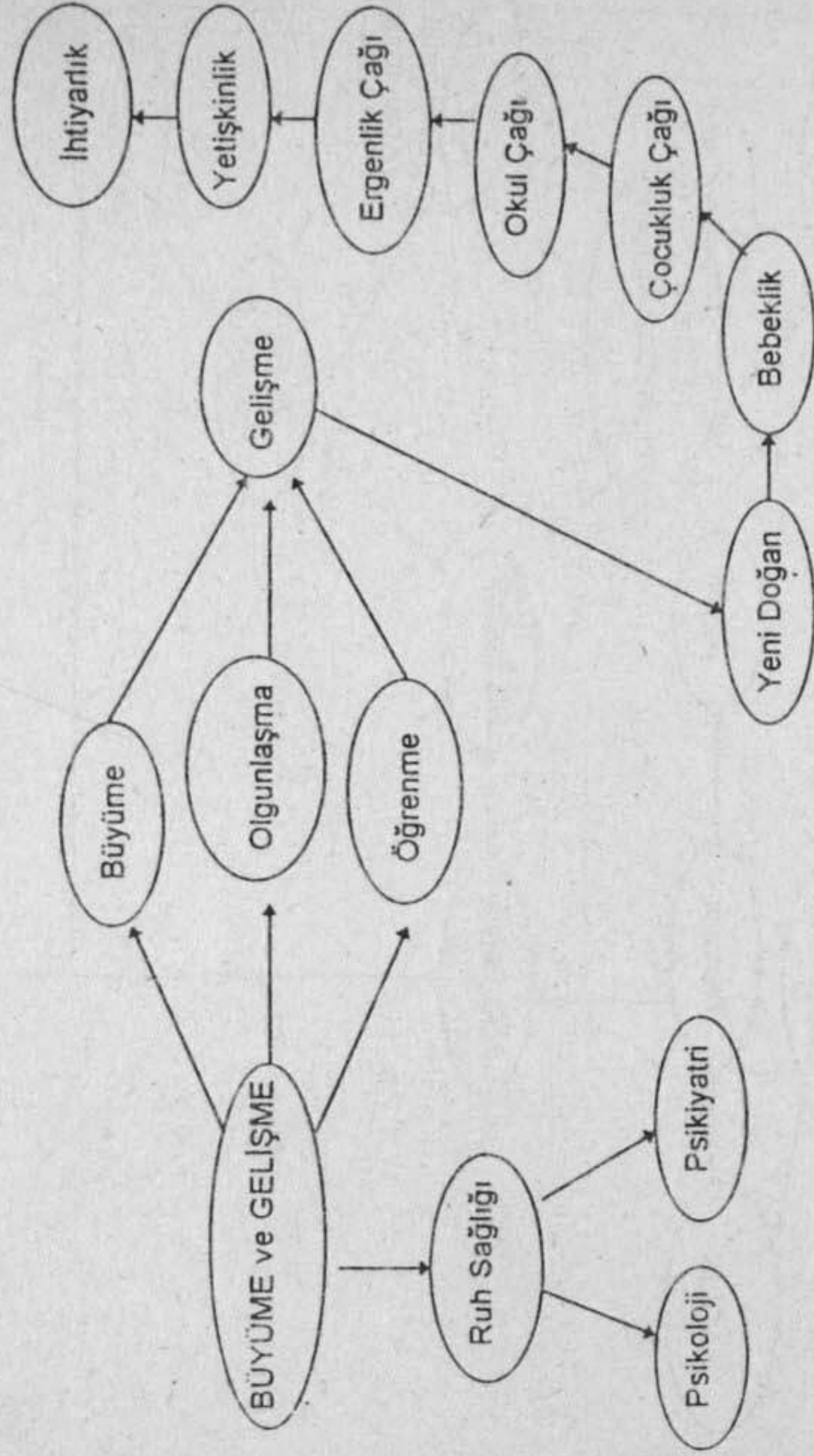
ÜNİTE I : SAĞLIK KAVRAMI

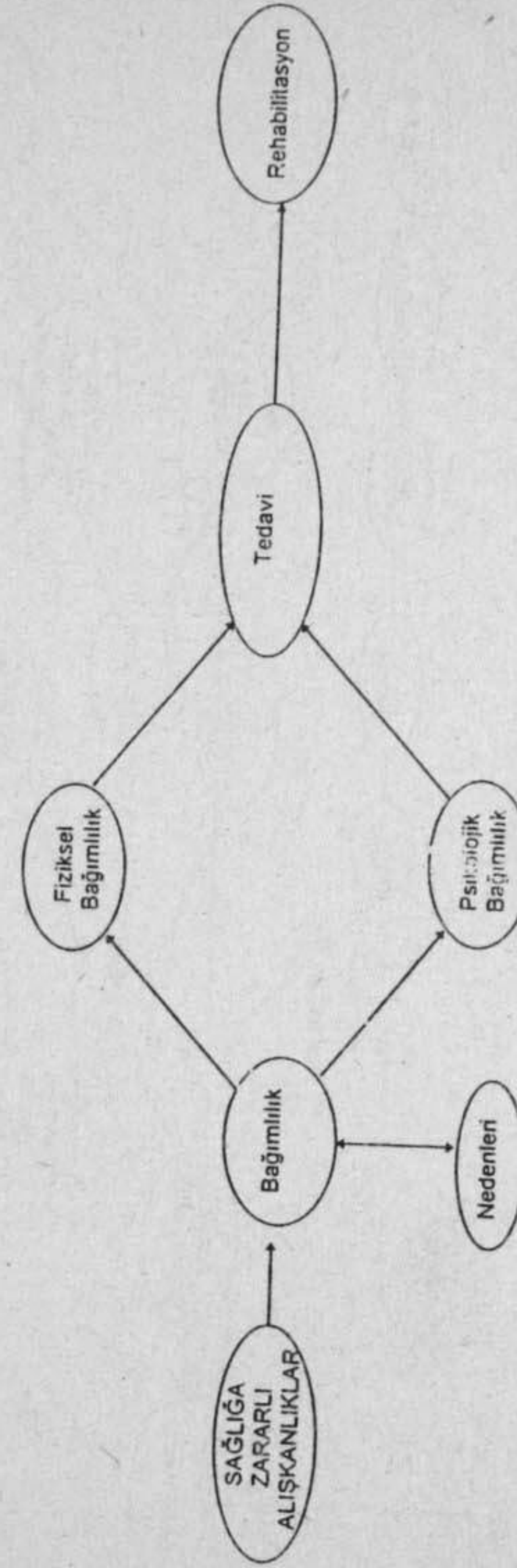
ÜNİTE II : SAĞLIKLI HAYATIN TEMELİ

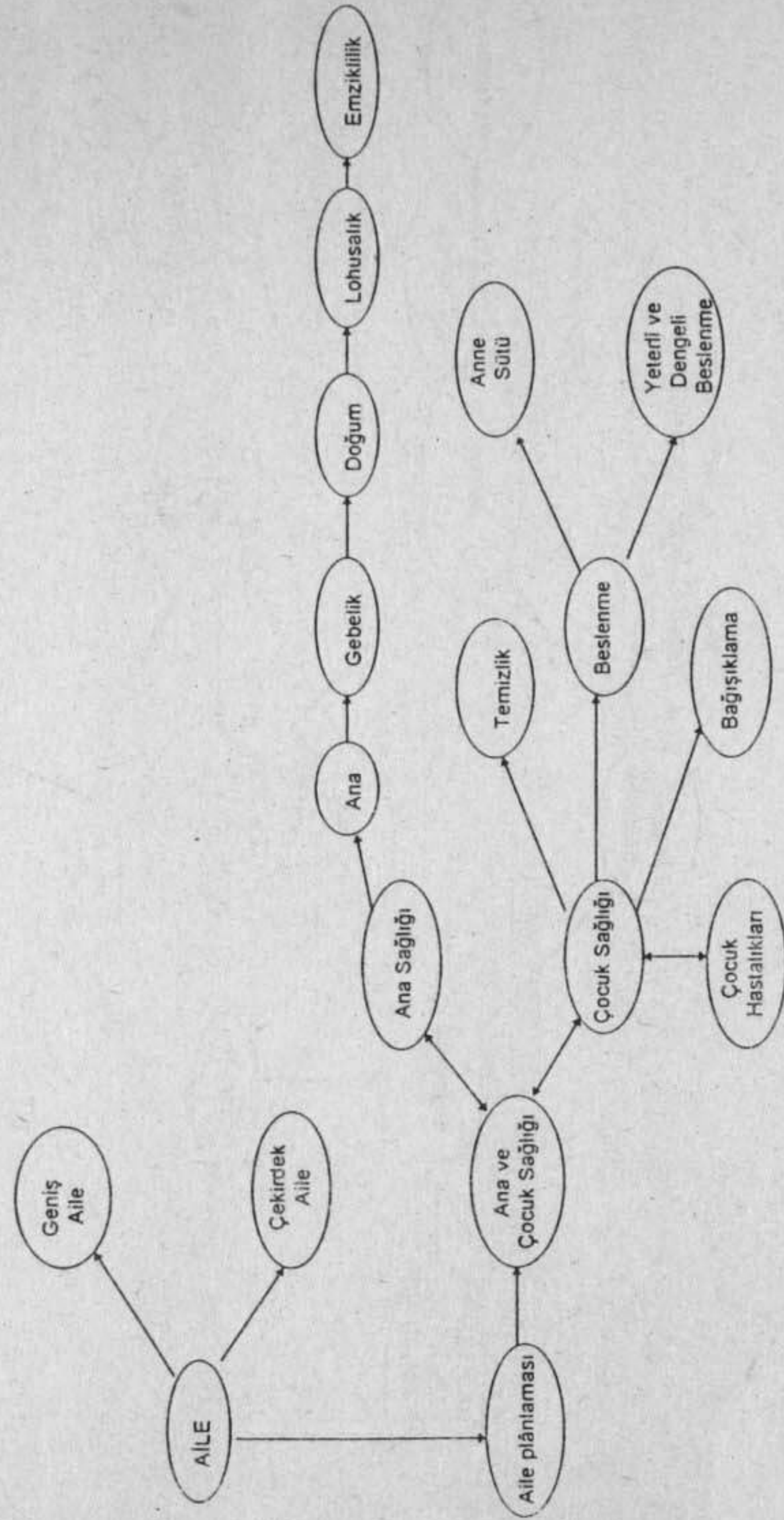
ÜNİTE III: BÜYÜME, GELİŞME VE RUH SAĞLIĞI

ÜNİTE IV : SAĞLIĞA ZARARLI ALIŞKANLIKLAR

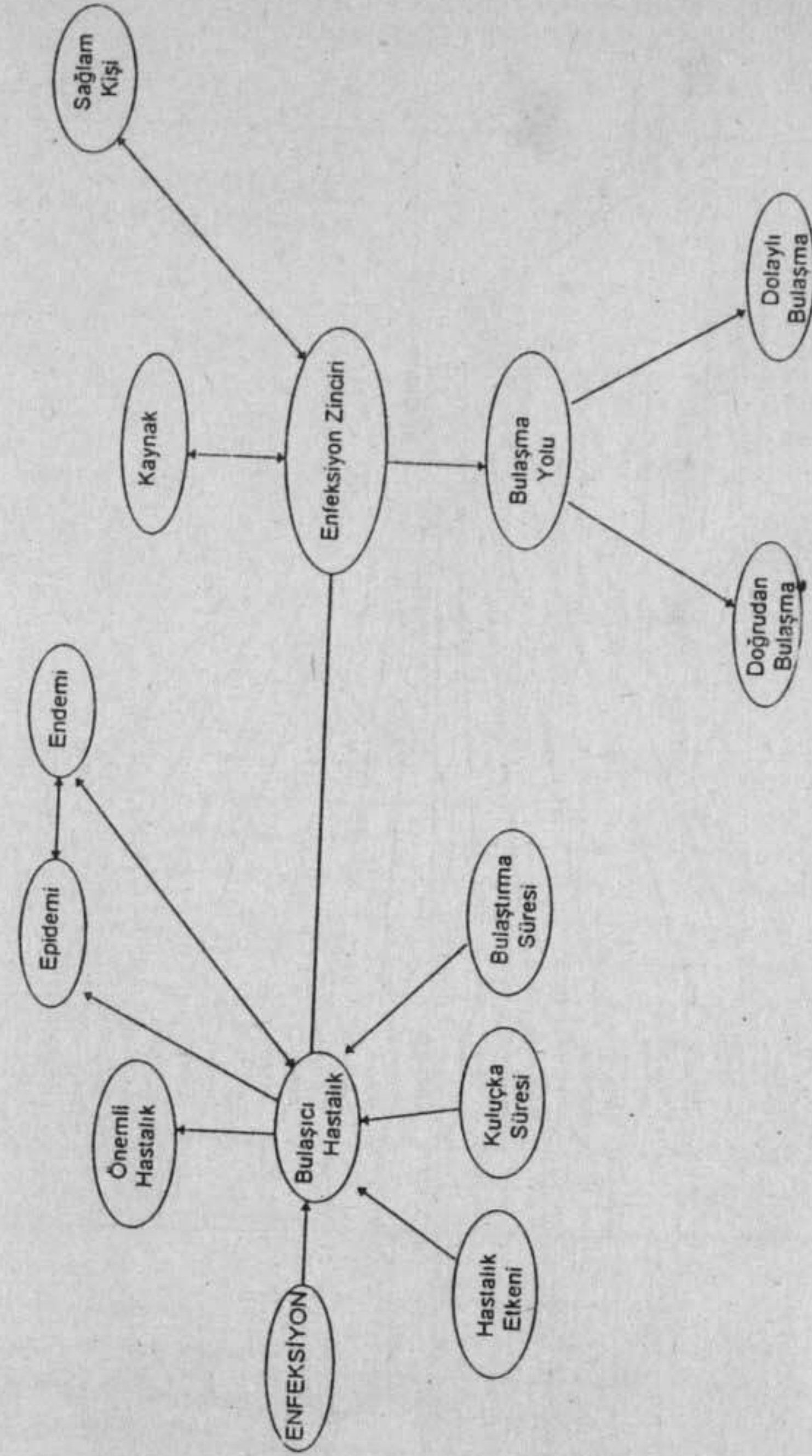

ÜNİTE V : AİLE HAYATI, PLÂNLAMASI VE ANA ÇOCUK SAĞLIĞI

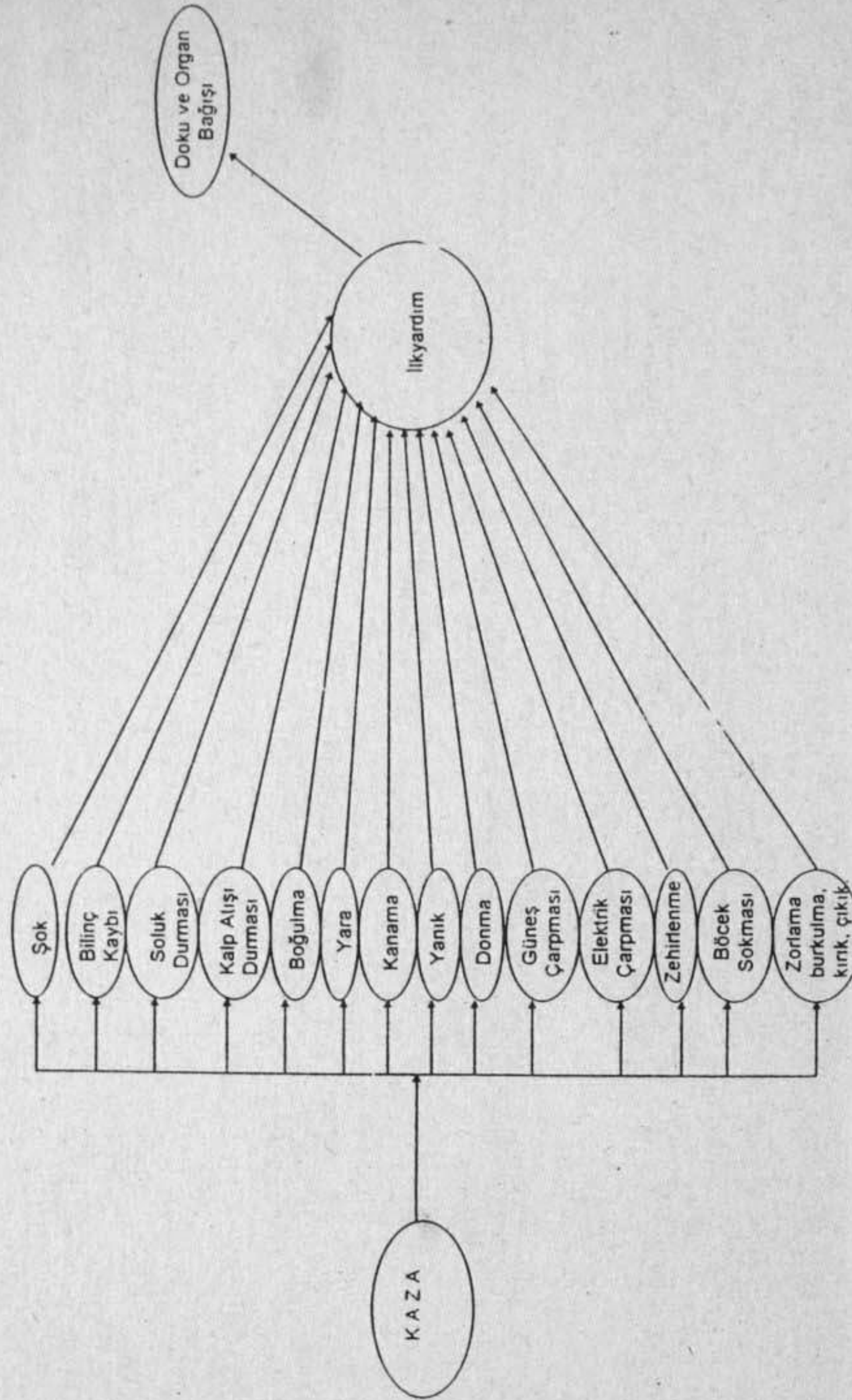

66

ÜNİTE VI : BULAŞICI HASTALIKLARLA İLGİLİ TEMEL İLKELER

ÜNİTE VII : KAZALAR VE İLK YARDIM

ORTAÖĞRETİM KURUMLARI 9. SINIF SAĞLIK BİLGİSİ PROGRAMI
BELİRTKE TABLOSU

AMAÇLARI/ DAVRANIŞLAR	BİLİŞSEL ALAN			DUYUŞSAL ALAN		
	BİLGİ		KAVRAMA	UYGULAMA	TEPKİDE BULUNMA	DEĞER VERME
	Belli Başlı Kavramların Anlam Bilgisi	Önemli Olgular Bilgisi	Belli Başlı Sınıflamalar Bilgisi	Önemli ölçütler bilgisi	Bel. Baş. İlke ve Genellemeler Bilgisi	Bel. Baş. İlke ve Gen. Açıklayabilme
ÜNİTE/KONULAR	Temel İlke, Günlük Hay. Kullanabilme	Tepkide İsteklilik	Tepkide Doyum	Bir Değeri Kabullenme	Bir Değeri Yeğleme	Bir Değere Adanmışlık
SAĞLIK KAVRAMI						
Sağlığın Tanımı	*	*	*	*	*	*
Sağlık Hizmetlerinden Yararlanma						
BÜYÜME VE GELİŞME						
Büyüme ve Gelişmenin Tanımı ve Dönemleri	*	*	*	*	*	*
Ergenlik Dönemi Özellikleri				*	*	*
Ergenlik Dön. Sorunları ve Olumlu Tutum Gel.				*	*	*
Ruh Sağlığı	*	*	*	*	*	*
Ruh Sağlığını Etkileyen Faktörler		*	*	*	*	*
Ruh Sağlığının Korunması			*	*	*	*
SAĞLIKLI HAYATIN TEMELİ						
Kişisel Temizliğin Tanımı ve Önemi			*	*	*	*
Ağız ve Diş Sağlığı	*	*	*	*	*	*
Diş Çürüğü ve Nedenleri			*	*	*	*
Dişeti Hastalıkları ve Nedenleri			*	*	*	*
Dişlerin Gelişim Bozuklukları ve Nedenleri			*	*	*	*
Ağız ve Diş Sağlığı Bozuklukları			*	*	*	*
Ağız ve Diş Sağlığının Korunması			*	*	*	*
Ağız Bakımı			*	*	*	*
Spor ve Beden Eğitimi			*	*	*	*
Sağlıklı Gıyım Bilgisi			*	*	*	*
Sağlıkta İlgili Uyumları Gereken Diğer Kural.			*	*	*	*
Sağlıklı Hayatın Korunması			*	*	*	*

ORTAÖĞRETİM KURUMLARI 9. SINIF SAĞLIK BİLGİSİ PROGRAMI
'BELİRTKE TABLOSU

AMAÇLAR/ DAVRANIŞLAR	BİLİŞSEL ALAN						DUYUŞSAL ALAN					
	BİLGİ					KAVRAMA	UYGULAMA	TEPKİDE	BULUNMA	DEĞER	VERME	
	Belli Başlı Kavramların Anlam Bilgisi	Önemli Olgular Bilgisi	Belli Başlı Sınıflamalar Bilgisi	Önemli ölçütler bilgisi	Bel. Baş. İlke ve Genellemeler Bilgisi	Bel. Baş. İlke ve Gen. Açıklayabilme	Temel İlke, Günlük Hay. Kullanabilme	Tepkide İsteklilik	Tepkide Doyum	Bir Değeri Kabullenme	Bir Değeri Yeğleme	Bir Değere Adanmışlık
ÜNİTE/KONULAR												
SAĞLIĞA ZARARLI ALIŞKANLIKLAR												
Sağlığa Zararlı Alışkanlıklar	*		*			*	*					
Sağlığa Zararlı Alışkanlıkların Tedavisi						*		*				
AİLE HAYATI VE PLÂNLAMASI												
Aile Hayatı	*				*	*						
Aile Plânlaması	*				*	*						
Ana Sağlığı ve Gebelik					*	*						
Ana Sağlığı ve Doğum			*		*	*						
Çocuk Sağlığı			*		*	*						
Aşılanma					*	*						
Önemli Çocuk Hastalıkları					*	*						
BULAŞICI HASTALIKLAR İLE İLGİLİ TEMEL İLKELER												
Hastalık Nedenleri	*		*		*	*						
Bulaşıcı Hastalıklar					*	*						
Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma Yolları					*	*						
Bulaşıcı Hastalıklarda Evde Hasta Bakımı					*	*						
Önemli Hastalıklar					*	*						
Üst Solunum Yolu Hastalıkları					*	*						
Zatürre					*	*						
İshal					*	*						
Hepatit					*	*						
Verem					*	*						
Sıtma					*	*						
Kuduz					*	*						
Cinsel İlişki ile Bulaşan Hastalıklar					*	*						
Paraziter Hastalıklar					*	*						
KAZALAR VE İLK YARDIM												
İlk Yardımın Tanımı	*				*	*						
Kazalar	*				*	*						
Bilinç Kaybı ve Şok					*	*		*				
Soluk Durması					*	*		*				
Diğer Yapay Solunum Teknikleri					*	*						
Boğulmalar ve İlk Yardım					*	*		*				
Kalp Durması ve İlk Yardım					*	*						
Yaralanmalar ve İlk Yardım					*	*						
Kanamalar ve İlk Yardım					*	*						
Atar Damar Kanamalarında İlk Yardım					*	*		*				

ORTAÖĞRETİM KURUMLARI 9. SINIF SAĞLIK BİLGİSİ PROGRAMI
'BELİRTKE TABLOSU

AMAÇLAR/ DAVRANIŞLAR	BİLİŞSEL ALAN						DUYUŞSAL ALAN					
	BİLGİ						KAVRAMA	UYGULAMA	TEPKİDE	BULUNMA	DEĞER	VERME
	Belli Başlı Kavramların Anlam Bilgisi	Önemli Olgular Bilgisi	Belli Başlı Sınıflamalar Bilgisi	Önemli ölçütler bilgisi	Bel. Baş. İlke ve Genellemeler Bilgisi	Bel. Baş. İlke ve Gen. Açıklayabilme	Temel İlke, Günlük Hay. Kullanabilme	Tepkide İsteklilik	Tepkide Doyum	Bir Değeri Kabulme	Bir Değeri Yeğleme	Bir Değere Adanmışlık
ÜNİTE/KONULAR												
Dirsek İçi, Diz Arkası, Avuç İçi												
Kanamalarında İlk Yardım							*					
Burun Kanamalarında İlk Yardım							*					
Yanıklar ve İlk Yardım					*		*					
Donmalar ve İlk Yardım					*		*					
Güneş Çarpması ve İlk Yardım					*		*					
Elektrik Çarpması ve İlk Yardım					*		*					
Zehirlenmeler ve İlk Yardım					*		*					
Zehirlenmelerden Korunma					*		*					
Böcek Sok. ve Hayvan Isırıklarında İlk Yar.					*		*					
Yabancı Cisimler ve İlk Yardım					*		*					
Zorlanma ve Burkulmalarda İlk Yardım	*						*					
Çıkıklar ve İlk Yardım						*	*					
Kırıklar ve İlk Yardım						*	*					
Yaralı Taşıma Yöntemleri						*	*					
Doku ve Organ Bağışı						*	*					

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

SAYI : B.08.0.PGM.0.23.01.02.3/3149-184723

KONU : Öğrencileri Yetiştirme ve Sınavlara
Hazırlama Kursları Yönergesi

Tarihi: 27/12/1996

BAKANLIK MAKAMINA

İLGİ : Bakanlık Makamının 31/11/1996 tarih ve B.08.0.PGM.0.23.01.02.3/2705 -
146212 sayılı onayı.

Bakanlığımıza bağlı her derece ve türdeki okullarda; öğrencilerin derslerdeki başarılarını artırmak, bilgi eksikliklerini gidermek, yetenekleri geliştirmek ve imtihanlara daha iyi hazırlanmalarını sağlamak amacıyla ilgi onayla yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Öğrencileri Yetiştirme ve Sınavlara Hazırlama Kursları Yönergesinin;

- a) Kurslara katılan öğrencilerden ders saati başına alınacak ücretin tespiti,
- b) Kurslar fonu yürütme kurulu ile kursların denetiminde görev alacaklara ödenecek ücret,

bakımından bazı düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür.

Bu amaçla bir örneği ekli "Öğrencileri Yetiştirme ve Sınavlara Hazırlama Kursları Yönergesinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Yönerge" hazırlanmıştır.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde yürürlüğe konulmasını arz ederim.

İlhat ŞENİZ
Genel Müdür V.

Uygun Görüşle Arzederim
25/12/1996

Bener CORDAN
Müsteşar

OLUR
25/12/1996

Prof.Dr. Mehmet SAĞLAM
Millî Eğitim Bakanı

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖĞRENCİLERİ YETİŞTİRME VE SINAVLARA HAZIRLAMA KURSLARI
YÖNERGESİ'NİN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU
YÖNERGEYE BİR MADDE EKLENMESİNE İLİŞKİN YÖNERGE

MADDE 1- 18/12/1995 tarih ve 2445 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Öğrencileri Yetiştirme ve Sınavlara Hazırlama Kursları Yönergesi'nin 17. maddesi (a) ve (b) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- "a) Yetiştirme kurslarında 1/5'inden az, 1/3'ünden fazla olmayacak şekilde,
- b) Hazırlama kurslarında 1/3'ünden az tamamından fazla olmayacak şekilde,"

MADDE 2- Aynı Yönergenin 20. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 20- Kurs personel giderleri, kurslarda görev alan kurs merkezî yönetim kurulu başkan ve üyelerine, öğretmenlere ve destek hizmetlerini yürüten personele ödenen ücretlerden oluşan giderlerdir.

Kurs gelirlerinin % 6'sı kurs merkezî müdürüne, % 7'si kurs merkezî yönetim kurulunun okul koruma derneği ve aile birliği temsilcileri dışında kalan üyelerine, % 75'i kurslarda görev alan öğretmenlere, % 6'sı ise kurs merkezinin bakım, temizlik evrak ve baskı işlerini yürüten memur ve hizmetliye ödenir.

Ancak, bu ödemeler kurs dönemleriyle sınırlı kalmak kaydıyla ayda, ek gösterge dahil en yüksek Devlet memuru aylığının kurs merkezî müdürü için 4/8'ini, kurs merkezî yönetim kurulu üyelerinin her biri için 3/8'ini, memur ve hizmetliler için 2/8'ini geçemez. Artan miktar okul koruma derneğine aktararak okul ihtiyaçlarında kullanılır.

Öğretmenlere ödenecek ders saati ücreti; kurs gelirlerinin öğretmenler için ayrılan %75'inin, o kurs merkezinde bütün derslerden verilen ders saati sayısı toplamına bölünmesiyle bulunur. Bulunan birim ders saati ücreti, öğretmenin fiilen kurs verdiği ders saati toplamıyla çarpılarak o öğretmenin alacağı ücret tespit edilir. Bu işlem her ay için müstakil olarak yapılabileceği gibi kurs merkezî yönetim kurulu ve kursa katılan öğretmenlerin müşterek kararıyla dönem sonunda toplu olarak da yapılabilir. Kurs dönemi sonuna bırakılması halinde elde edilecek ek gelir kurs gelirlerine ilave edilir."

MADDE 3- Aynı Yönergenin 21. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 21- Her il ve ilçede millî eğitim müdürünün gözetim ve sorumluluğunda "Kurslar Fonu" adıyla bir fon kurulur. Kurslar fonu, her kurs merkezinde kurs gelirlerinden ayrılan %3'lük paylardan oluşur. Merkez ilçesi bulunan büyükşehirlerde kurslar fonu sadece İl Millî Eğitim Müdürlüğüne kurulur.

Kurslar fonunun gelir ve giderleri fon yürütme kurulunca yürütülür. Bu kurul millî eğitim müdürü'nün başkanlığında müdürlük muhasebesinden sorumlu yeteri kadar personelden oluşur. Ancak, başkan dahil bu şekilde görevlendirileceklerin sayısı 3'ten az, 5'ten fazla olamaz. Büyükşehirlerde kurslar fonu yürütme kurulu üyeliğine her yıl alfabetik sıraya göre dönüşümlü olarak merkez ilçe millî eğitim müdürlerinden biri dahil edilir."

MADDE 4- Aynı Yönergenin 22. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 22- Kurslar fonu gelirinin %50'si maddi durumları yetersiz olan çocukların okul kıyafetine uygun giyindirilmesi, ders kitabı ve çeşitli kırtasiye ihtiyaçlarının karşılanması, il ve ilçe düzeyinde ihtiyacı bulunan okulların ders araç ve gereçlerinin temini, kalan %50'si de kurslar fonu yürütme kurulu başkan ve üyeleri ile denetim amacıyla görevlendirilen elemanların bu hizmetleri karşılığında ödenecek ücretlerin karşılanması için harcanır.

Kurslar fonu yürütme kurulu başkan ve üyeleri ile denetim amacıyla görevlendirilen elemanlara ödenecek ücretin hesabında, kurslar fonu yürütme kurulu başkanı için (5), kurslar fonu yürütme kurulu üyeleri için (4), denetim elemanları için (3) katsayı uygulanır. bunların her birine ödenecek ücret; fon hesabından ayrılan % 50 payın, görevli sayısı ile kendileri için belirlenen katsayılar çarpımları toplamına bölünmesi sonucu elde edilen rakamın, yine yukarıda belirtilen katsayılarla çarpımı ile bulunur.

Ancak, bu ödemeler kurs dönemleriyle sınırlı kalmak kaydıyla ayda, ek gösterge dahil en yüksek Devlet memuru aylığının; kurslar fonu yürütme kurulu başkanı için büyükşehirlerde 4/8'ini, diğer il ve ilçelerde 3/8'ini, kurslar fonu yürütme kurulu üyeleri ile denetim elemanları için 2/8'ini geçemez. Artan miktar okul ve kurumların eğitim, öğretim ve yönetim hizmetlerinin otomasyonu (Bilgisayar, bilgisayar yazılımı, tepegöz, film makinası vb. teknolojik araç ve gereçler) ve bunun idamesi amacıyla harcanır.

Harcamalar, belgeye dayalı olarak millî eğitim müdürünün onayı ile yapılır. Daha sonraki yıllara fon hesabından para aktarılmaz.

MADDE 5- Aynı yönergenin 26. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 26- Yetiştirme ve hazırlama kurslarında eğitim ve öğretim faaliyetlerinin kurs amaçlarına uygun olarak yapılıp yapılmadığı, ilgili evrak, defter ve dosyaların zamanında, doğru ve düzenli olarak tutulup tutulmadığı, kursa kayıtlı öğrencilerin devam durumları ile yönetici, öğretmen ve diğer personelin kursla ilgili görevlerini düzenli, tam ve zamanında yürütüp yürütmedikleri ve benzeri hususlar bakımından kurs merkezleri, millî eğitim müdürlüklerince sürekli olarak denetim altında bulundurulur.

Denetim görevi, millî eğitim müdürlerinin sorumluluğunda millî eğitim müdür yardımcısı ve şube müdürlerince yürütülür.

Birden fazla merkez ilçesi bulunan büyük şehirlerde denetim görevi, il millî eğitim müdürünün sorumluluğunda il ve merkez ilçe millî eğitim müdürlüklerinden katılacak elemanlarca müştereken yürütülür. Bu illerde il millî eğitim müdürlüğünden katılacak denetim elemanlarının merkez ilçeler itibarıyla dağılımında ilçelerin kurs merkezi kapasitesi dikkate alınır. Kurslar fonu yürütme kurulu üyesi olmayan merkez ilçe millî eğitim müdürlükleri de denetim elemanı olarak görev alabilir. Merkez ilçe millî eğitim müdürlüklerinden katılacak denetim elemanlarının denetleme yetkisi, yürütmekte oldukları asli görevlerinin bulunduğu ilçeler ile sınırlıdır.

Denetim elemanları kurs merkezlerindeki denetim defterlerine denetim sonucunu ve varsa gördükleri eksiklikleri, yanlışlıkları ve aksaklıkları yazarak imzalar ve ilgililerden bu yanlışlık, eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesini isterler. Ayrıca, gerekli görülen hallerde millî eğitim müdürünün bilgisine sunulmak üzere rapor düzenlerler.

Kurslar fonunun denetimi, millî eğitim müdürlüklerinin genel denetimi kapsamında ve gerekli görülecek hallerde Bakanlık Müfettişlerince yapılır."

MADDE 6- Aynı Yönergeye aşağıdaki ek 1. madde eklenmiştir.

"Ek Madde 1- Bu Yönergenin 20. maddesi uyarınca karşılanacak personel ücretlerinden tahakkuk ettirilecek gelir vergileri kurs merkezleri yönetim kurulunca, 22. maddesi uyarınca karşılanacak personel ücretlerinden tahakkuk ettirilecek gelir vergileri ise kurslar fonu yürütme kurulunca ilgili vergi dairelerine yatırılır."

MADDE 7- Bu Yönerge 01/02/1997 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

DUYURULAR

ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE 1996 YILINDA ÖDÜLENDİRİLENLER

ADI SOYADI	GÖREV YERİ VE GÖREVİ	ADI SOYADI	GÖREV YERİ VE GÖREVİ
Ayşe Rengi BOZGAÇ	ADANA-Kurtuluş EML. Öğretmen	Mahmet ŞEKER	BALIKESİR-Ayvalık EML. Adaye Şefi
Cafer YUCEL	ADANA-Yeşilevler EML. Müdür Yardımcısı	A Zeki ŞENER	BALIKESİR-Bandırma EML. Bölüm Şefi
Gökler TATLI	ADANA-Yeşilevler EML. Bölüm Şefi	Serdar YORULMAZ	BALIKESİR-Gönen EML. Müdür Başyardımcısı
H İbrahim KUŞCU	ADANA-Yeşilevler EML. Bölüm Şefi	Arzu CANSEVER	BALIKESİR-Bandırma R. Gençler Öğretmeni
Yusuf GÜL	ADANA-Yeşilevler EML. Müdür Yardımcısı	D Adil BOZ	BALIKESİR-Bandırma EML. Bölüm Şefi
Emin HÜYÜK	ADANA-Çukurova Elektrik Müdür Yardımcısı	İhan UZ	BALIKESİR-Bandırma EML. Bölüm Şefi
Mehmet TOPÇUOĞLU	ADANA-Çukurova Elektrik Müdür Yardımcısı	Latif CİCİBAŞ	BALIKESİR-Bandırma EML. Müdür Yardımcısı
Yüksel KOÇ	ADANA-Kemalhanı EML. Bölüm Şefi	Müsküm SERBEST	BİLECİK-Gölpazarı Ş. KAYÇIPL. Öğretmen
Mehmet ALAN	ADANA-Kadisi EML. Adaye Şefi	Ali YETKİN	BİLECİK-Merkez EML. Öğretmen
Şencan GEBEN	ADANA-Kadisi EML. Müdür Yardımcısı	Selami ÖZTÜRK	BİLECİK-Osmaneli CPL. Öğretmen
Kübra SÖNMEZ	ADANA-Kozan EML. Öğretmen	Orhan ÖRKEN	BİNGÖL-Merkez EML. Öğretmen
Ömer ÇAKICIOĞLU	ADANA-Kozan EML. Müdür Yardımcısı	Hurullah ÖZPOLAT	BITLİS-Hatay EML. Müdür
Ali KAYA	ADANA-Osmaniye EML. Müdür Yardımcısı	Cahit YILMAZ	BOLU-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Ramazan ALTAY	ADANA-Osmaniye EML. Müdür Yardımcısı	Ercan KATIRCIOĞLU	BOLU-Düzce EML. Öğretmen
Şahin YILMAZ	ADANA-Ceyhan EML. Müdür Yardımcısı	Mustafa ÖZAY	BOLU-Gerede EML. Müdür
Mehmet TUZCU	ADİYAMAN-Merkez EML. Müdür Yardımcısı	Abdullah YARAMİŞ	BOLU-İzmit EML. Öğretmen
M. Yaşar KORKMAZ	ADİYAMAN-Merkez EML. Müdür Başyardımcısı	Dursun YILMAZ	BOLU-İzmit EML. Müdür Yardımcısı
Nizamettin ÖZTÜRK	AFYON-Merkez EML. Bölüm Şefi	Mustafa SÖNMEZ	BURDUR-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Ali MUZAÇ	AFYON-Gaz EML. Müdür Yardımcısı	H Hüseyin UYSAL	BURDUR-Merkez EML. Adaye Şefi
Ömer Faruk TÜRK	AFYON-Çay EML. Müdür Başyardımcısı	Osman ONUKTAV	BURSA-Demirtepe EML. Öğretmen
Mahmut YILDIRIM	AFYON-Emirdağ EML. Müdür Yardımcısı	Senol ALMAZ	BURSA-Demirtepe EML. Müdür Başyardımcısı
Metin YALAZA	AFYON-Suhut EML. Müdür Yardımcısı	Nevzat TOKUŞ	BURSA-M. Kemal Paşa EML. Tek. Müh. Yard.
Tekin ŞAHİN	AGRI-Patnos EML. Müdür Yardımcısı	A Rıza DEMİRELLİ	BURSA-M. Kemal Paşa EML. Öğretmen
K. Lütfi BİLGİN	AKASYA-Merkez EML. Müdür Yardımcısı	Mustafa CÜCEN	BURSA-A. Osman Sönmez EML. Müdür Yard.
Zübeyde KOLCU	AKASYA-Merkez EML. Müdür Yardımcısı	Ali UNLU	BURSA-Hüyük EML. Bölüm Şefi
Yılmaz GÜZELGÖK	AKASYA-Taşova Ş. P. K. AY. CPL. Öğretmen	H. Gülnur CEYLAN	BURSA-Atatürk EML. Müdür Yardımcısı
Mustafa ŞAHİN	AKASYA-Suluova EML. Müdür Yardımcısı	Osman AŞIK	BURSA-A. Osman Sönmez EML. Öğretmen
Nihal ÖZTAY	ANKARA-Balgat EML. Bölüm Şefi	Rafet ŞİMŞEK	BURSA-A. Osman Sönmez EML. Öğretmen
Hülya GÜNEŞ	ANKARA-Ulus EML. Müdür	Mustafa YILMAZ	BURSA-A. Osman Sönmez EML. Müdür Yard.
Selami GÜNEŞ	ANKARA-Çiğdemtepe EML. Bölüm Şefi	Hüsnü DUMAN	BURSA-Mimar Sinan EML. Müdür Yardımcısı
H. Hani ÇETİNDİDE	ANKARA-İskitler EML. Müdür Yardımcısı	Ayhan KAHVECİ	BURSA-Karacabey EML. Öğretmen
Kudret YENİGÜN	ANKARA-Sincan EML. Müdür Yardımcısı	Tahsin AYDIN	BURSA-Karacabey EML. Müdür Yardımcısı
Nizamettin GÖKMEEN	ANKARA-Keçiören EML. Müdür Yardımcısı	Naim SEVİM	BURSA-İnegöl Dörtçelik EML. Müdür Yardımcısı
İsmail DEMİRÇAN	ANKARA-İncirli EML. Müdür Yardımcısı	Gökalp BİRGÜL	BURSA-İnegöl Dörtçelik EML. Bölüm Şefi
M. Sıddık ÖZDENKEŞ	ANKARA-Abidinpaşa EML. Müdür Yardımcısı	Vildan ANUK	BURSA-İnegöl Dörtçelik EML. Bölüm Şefi
Mustafa GÖKDEMİR	ANKARA-İmrahor EML. Müdür Yardımcısı	Ferda ARGÜLEN	BURSA-Atatürk EML. Öğretmen
Mustafa KILIÇ	ANKARA-İmrahor EML. Müdür Başyardımcısı	Ayfer ALPER	BURSA-Atatürk EML. Öğretmen
Sertap ORTAYOL	ANKARA-Balgat EML. Öğretmen	Mehmet YILDIRICI	BURSA-Mudanya Dörtçelik CPL. Öğretmen
Eğin KARATAŞ	ANKARA-Balgat EML. Öğretmen	Tahsin YAZIR	BURSA-Hüyük EML. Lab. Şefi
Ali H. HORASAN	ANKARA-Dikmen EML. Bölüm Şefi	M. Levent USTALAR	BURSA-İnk EML. Bölüm Şefi
Ali TOKLUOĞLU	ANKARA-Çubuk EML. Müdür Başyardımcısı	Abdullah HUBAR	BURSA-Orhangazi EML. Bölüm Şefi
M. Ayhan	ANKARA-Polatlı EML. Müdür Yardımcısı	Musa SUNGUR	BURSA-Kestel Çm. Fab. EML. Müdür
Sevin ÖZCAN	ANKARA-Yenimahalle EML. Öğretmen	Ferhat İŞBECER	ÇANAKKALE-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Nat AYTAZ	ANKARA-Yenimahalle EML. Öğretmen	H. Hüseyin GÜNEŞ	ÇANAKKALE-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Mustafa DEMİRBOĞA	ANKARA-Yenimahalle EML. Müdür Yardımcısı	S. KALMUKOĞLU	ÇANAKKALE-Gökçeada EML. Müdür Yardımcısı
Mustafa ERDEMELİ	ANKARA-Atatürk EML. Bölüm Şefi	Hüseyin AYKANAT	ÇANKIRI-Alkaracalar CPL. Öğretmen
Özgür TULİS	ANKARA-İskitler EML. Öğretmen	K. Kaleb KÖSEDOĞLU	ÇANKIRI-Merkez EML. Öğretmen
Metin AKÇAM	ANKARA-Keçiören EML. Öğretmen	Mustafa KALE	ÇANKIRI-Merkez EML. Öğretmen
Ali GÜNEŞ	ANKARA-Nallıhan F. Güngör. Müdür Yardımcısı	Mehmet PANAL	ÇORUM-İskilip EML. Öğretmen
Zeynep SOLAKOĞLU	ANKARA-İskitler EML. Öğretmen	Mehmet ÖZBEK	ÇORUM-Alaca CPL. Müdür Yardımcısı
Necip BAKÇAK	ANKARA-Yıldırım Beyazıt EML. Müdür Yardımcısı	Sami ARSLAN	ÇORUM-Sungurlu EML. Müdür Yardımcısı
Zekai ÖZBEKLER	ANKARA-Kızılcahamam EML. Öğretmen	Ali ÖZGAN	DENİZLİ-Yatağan EML. Müdür Yardımcısı
Bekir GÖKGUNDÜZ	ANKARA-Radjo Tv Ana Tek. Lis. Müdür Yardımcısı	Şefika ÇELİKKAYA	DENİZLİ-Çal EML. Öğretmen
İ. Mustafa ÖZBAY	ANKARA-Yıldırım Beyazıt EML. Öğretmen	M. Ali ÇORBACIOĞLU	DENİZLİ-Çal EML. Müdür Yardımcısı
Hamit İNAN	ANKARA-Sincan Fatih EML. Müdür Yardımcısı	İsmail ÇİRA	DENİZLİ-Merkez EML. Bölüm Şefi
Selami UĞURLU	ANKARA-Çubuk EML. Öğretmen	Ali TUFEKÇİ	DENİZLİ-Acıpayam EML. Müdür Yardımcısı
Mustafa ŞAFAK	ANKARA-İmrahor EML. Öğretmen	Nureddin DAVRAN	DENİZLİ-Atatürk EML. Müdür Yardımcısı
Ali ÖMERCA	ANKARA-Atatürk EML. Öğretmen	Mustafa CAN	DIYARBAKIR-Ergani EML. Öğretmen
A. B. KUÇUKÖZKA	ANKARA-Abidinpaşa EML. Öğretmen	Medeni DOĞAN	DIYARBAKIR-Burhanettin Yıldız Öğretmen
Rıza ARSLAN	ANKARA-Kızılcahamam EML. Öğretmen	Asuman GEZER	DIYARBAKIR-Burhanettin Yıldız Öğretmen
İbrahim EKİZ	ANTALYA-Merkez EML. Bölüm Şefi	Cemil KOŞAN	EDİRNE-Uzunköprü EML. Öğretmen
Mehmet NİZAM	ANTALYA-Merkez EML. Öğretmen	Tuğhan AKGÜL	EDİRNE-Keşan EML. Adaye Şefi
A. İhsan YAVUZ	ANTALYA-Alanya EML. Öğretmen	Yaşar SOYLU	EDİRNE-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Ramazan KATKICI	ANTALYA-Korkuteli EML. Öğretmen	Fikret YÜKSEL	ELAZIĞ-Gaz EML. Öğretmen
Hali YÜKSEL	ANTALYA-Manavgat EML. Müdür Yardımcısı	Sedat İŞİK	ELAZIĞ-Gaz EML. Öğretmen
Veysel ALKAN	ARTVİN-Yusufoğlu CPL. Müdür	Adigüzel AKAN	ELAZIĞ-Gaz EML. Müdür Yardımcısı
Bilal ÇAĞLAR	ARTVİN-Şavgat CPL. Öğretmen	Nahit KIRAC	ELAZIĞ-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
S. Bayraktaroğlu	ARTVİN-Hopa Cpl. Öğretmen	Tacettin Turan KAYA	ELAZIĞ-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Sergül BALIKÇIOĞLU	AYDIN-Cine EML. Öğretmen	Lütfi PARLAK	ELAZIĞ-Merkez EML. Öğretmen
H. SÖYLEMEZOĞLU	AYDIN-Kuşadası EML. Öğretmen	Sadık ŞEKER	ERZİNCAN-Rafahiye CPL. Öğretmen
Ö. Nuray İNRE	AYDIN-Mimar Sinan EML. Müdür Yardımcısı	Adnan ALICI	ERZİNCAN-Merkez EML. Müdür Yardımcısı
Recep OKUR	AYDIN-Merkez EML. Öğretmen	Osman AKSAKAL	ERZURUM-Atatürk EML. Müdür Yardımcısı
Ferihan HEĞİS	AYDIN-Buharkent CPL. Öğretmen	Selahattin ÇELİKPAZU	ERZURUM-Atatürk EML. Öğretmen
C. Okan BORA	AYDIN-Bordoban EML. Müdür Yardımcısı	M. Hanifi YAYLALI	ERZURUM-Atatürk EML. Müdür Yardımcısı
Naim MÖLLA	AYDIN-Kuyucak CPL. Öğretmen	M. Kenan AKGÜL	ERZURUM-Pasınlar CPL. Müdür Yardımcısı
İ. BÜYÜKTUNCAY	AYDIN-Kuyucak CPL. Öğretmen	Murat ZORBA	ERZURUM-Kazım Karabekir EML. Öğretmen
Ekin ÇETİN	AYDIN-Nazilli EML. Öğretmen	Yaşar YERAL	ERZURUM-Kazım Karabekir EML. Müdür Yard.
Mustafa YALÇINDAĞ	AYDIN-Sarıhisar Alca EML. Müdür Yardımcısı	Aydın ÇETİNKAYA	ESKİŞEHİR-Cevat Unluğör EML. Müdür Yardımcısı
Nuri SİPAHİ	BALIKESİR-Merkez EML. Adaye Şefi	Nevin YILDIZ	ESKİŞEHİR-Yunus Emre EML. Öğretmen
İsmail KARASLAN	BALIKESİR-Merkez EML. Adaye Şefi	Hasan BİLGİN	ESKİŞEHİR-Yunus Emre EML. Öğretmen
Mustafa ERGÜN	BALIKESİR-Merkez EML. Müdür Yardımcısı	A. Cevdet ERDOĞAN	ESKİŞEHİR-Çiftlik S. O. Gençlik Müd. Yardımcısı
Unal ÇABAN	BALIKESİR-100. Yıl EML. Bölüm Şefi	Mehmet ÖZGEL	ESKİŞEHİR-Atatürk M. L. Müdür Yardımcısı
Ataç TURİDO	BALIKESİR-100. Yıl EML. Bölüm Şefi	Murat AKIN	ESKİŞEHİR-Atatürk EML. Bölüm Şefi
Mehmet TOPARLI	BALIKESİR-100. Yıl EML. Adaye Şefi	N. BAŞPEHLİVAN	ESKİŞEHİR-Atatürk EML. Müdür Yardımcısı
		Hasan KILIÇ	ESKİŞEHİR-Motor M. L. Öğretmen

ADI SOYADI

GÖREV YERİ

Göndü DÖĞMEN
Şirin PEHLİVANOĞLU
Servet ÖNCEL
Fikri NACAR
İsmet ATEŞ
Nezhat MUTLUÇAY
Ayşe EMROĞLU
Hüseyin BAYLAN
Nurhan SARI
Serap NOYAN
Melek LEVENT
Gökçe TELLALOĞLU
Şirin ARGUN
Narmin ÖZEN
Bircan ÖZVARDAR
Binnur ARTUN
Herdem ÖSMANOĞLU
Gökçe ÖZKAYALAR
Canan KESİM
Nesrin ERDEMİLİ
Nedime KÖKEN
Gökçe ÇETİN
İmran ÖZKUL
Dilek BULUT
Gülşin BATIR
Şeyda AKANDERE
Necde OĞUL
Göhan ÜSTÜNDAĞ
Müge GÜZEY
Erşin AKBAŞ
Halime DAĞLI
Halime MUTLİ
Z.A. KARŞIBAHÇE
Canan EVİN
Nispet DERTLİ
Derya ALPKAYA
Kadriye ÇELEBİ
Melek TÜRKER
Hayriye KÖSTEPE

İSTANBUL-Kadıköy Kanuni S. Süleyman İÖÖ
İSTANBUL-K Çekirge M. Fak. Özansoy İÖÖ
İSTANBUL-Beşiktaş Rahmi Kırıkoğlu İÖÖ
İSTANBUL-K Çekirge Sultan Murat İÖÖ
İSTANBUL-Fatih 29 Mayıs İÖÖ
İSTANBUL-Fatih Fındıklı İÖÖ
İSTANBUL-Fatih Ş. Hayri Efendi İÖÖ
İSTANBUL-Fatih Selimiye İÖÖ
İSTANBUL-Fatih Kocamustafapaşa İÖÖ
İZMİR-Konak Mustafa Urgan İskokulu
İZMİR-Konak Necatibey İÖÖ
İZMİR-Yeşilyurt İskokulu
İZMİR-Esentepe Öğ. ve Şek. Mev. İskokulu
İZMİR-Bornova Okutan İskokulu
İZMİR-Konak Gamsız İskokulu
İZMİR-Moride Akıyüz İskokulu
KARS-Merkez İstiklal İskokulu
KARS-Sarıkamış 29 Eylül İskokulu
KASTAMONU-Taşköprü Müzafferitgazi İskokulu
KASTAMONU-Mehmet Akif Ersoy İskokulu
KAYSERİ-Melikgazi Anaokulu
KIRKLARELİ-Merkez H. Helvacıoğlu İskokulu
KIRKLARELİ-Pınarhisar Yeniceköy İÖÖ
KIRŞEHİR-Mucur Ş. A. S. M. Cumhuriyet İÖÖ
KOCAELİ-Gökçuk Gamizon Anaokulu
KONYA-Karatay M. A. Ersoy İÖÖ
KONYA-İlgin M. Ataturk İskokulu
KÜTAHYA-M. K. Yıldırım Beyazıt İskokulu
MALATYA-Merkez Gaziosmanpaşa İÖÖ
MALATYA-Merkez Nene Hatun Anaokulu
MANİSA-Sağlık 5 Eylül İskokulu
MANİSA-Demir M. Fatih İskokulu
MANİSA-Akhisar M. E. Egemenlik İskokulu
MANİSA-Selendi 3 Eylül İskokulu
KAHRAMANMARAŞ-M. K. Fatih İskokulu
KAHRAMANMARAŞ-Yunus Emre İskokulu
MARDİN-Midyat Ali İhsan Kalmaz İÖÖ
MUĞLA-Bodrum M. K. Cumhuriyet İskokulu
MUĞLA-Marmaris Kenan Evren İÖÖ

ADI SOYADI

GÖREV YERİ

Hanife DOĞAN
Şengül KURT
Şengül ÖKSÜZOĞLU
Cevriye GEMRİK
Sevinç BOSTANCI
Nesrin ÇAKAN
Suzan CÖMERT
Reyhan KAYAOĞLU
Emine ÖZCAN
Bedriye TURHAN
NurtenNAKİPOĞLU
Nurcan MERGEN
Aycan ÖNEN
Nurhan KAVAS
F. Filiz HASKALP
Fatma TAŞKIN
Fides ŞÜKRÜ
Saadet BAŞDEMİR
Özür AYHAN
Sakine UÇPIN
Güler YAYVAN
İlhan EKİCİ
Halime ÇİTİMOĞLU
Nazife AVCI
Zerrin AKSOY
Ayşe KADAM
Buket KURT
Nadiye GÖK
Fatma ERTEKİN
E. KUÇUKCIBIYIK
Halime ÖZDEMİR
Nurdan AVAN
Emel BAZAN
Ayşe DAĞ
Ayşe ERDAL
Tülay ATAŞKÇI
Esma KAŞIKÇI
F. Ayfer TORAMAN
Nilgün KULAKOĞLU

MUŞ-Merkez YİBO
NEVŞEHİR-Merkez Gazî İskokulu
NİĞDE-Selçuk Eğitimci Anaokulu
ORDU-Fatsa Atatürk İÖÖ
RİZE-Merkez Atatürk İskokulu
SAKARYA-Adapazarı Ahmet Akınç İskokulu
SAKARYA-Adapazarı Atatürk İskokulu
SAMSUN-M. K. Belediye İÖÖ
SAMSUN-Çarşamba Merkez İskokulu
SİİRT-Merkez Gazî İskokulu
SİİRT-Merkez Alpaslan İskokulu
SİİRT-Merkez Atatürk İskokulu
SİİRT-Merkez Ş. P. H. Şişman İÖÖ
SINOP-Gerze Atatürk İÖÖ
SINOP-Merkez Zübeyde Hanım Anaokulu
SIVAS-Sungurlu Hüriyet İskokulu
TEKİRDAĞ-Muratlı M. A. Ersoy İskokulu
TEKİRDAĞ-Saray Cengiz Topel İskokulu
TRABZON-Vakıfkebir Cumhuriyet İskokulu
TUNCELİ-Merkez Cumhuriyet İskokulu
ŞANLIURFA-Yakupkalfa İskokulu
ŞANLIURFA-Ceylanpınar Ceylan İÖÖ
UŞAK-M. K. Mehmetçik İskokulu
VAN-Gevaş Osmanağa İÖÖ
YOZGAT-Sorgun M. K. Agahafendi İskokulu
ZONGULDAK-Devrek Anaokulu
ZONGULDAK-Alaplı Kılıçak İÖÖ
AKSARAY-F. Mehmet Görsel İÖÖ
BAYBURT-Atatürk İÖÖ
KARAMAN-M. K. Karamanoğlu M. Bey İskokulu
KIRIKKALE-Devediköy İÖÖ
KIRIKKALE-Keskin Cumhuriyet İskokulu
BATMAN-Gerçek Ziya Gökalp İÖÖ
BARTIN-Fatih İskokulu
ARDAHAN-Göle 30 Eylül İskokulu
İĞDIR-Kurtuluş İÖÖ
YALOVA-Afyonca Piyalepaşa Anaokulu
KARABÜK-Demirçelik İskokulu
KİLİS-Astanbey İskokulu

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan özel öğretim kurumları kapatılmıştır.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Hüseyin KAMBUROĞLU
Genel Müdür V.

Tarih ve Sayısı : 02.12.1996-16087

Kurumun Adı : Özel Kadınhanı MTSK.

Adresi : Ziraat Bankası Karşısı Eski Jandarma Binası Kadınhanı - KONYA

Kurucusu : Sami KURT

Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 02.12.1996-16088

Kurumun Adı : Özel Gaziantep Modern MTSK.

Adresi : Sarıgöllük Mah. Zübeyde Hanım Bulvarı Pırlanta Evler No: 60/A-B

Şehitkamil - GAZİANTEP

Kurucusu : Hatice SİVİŞ

Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 20.11.1996-15285

Kurumun Adı : İçel İli Özel Mersin Hedef İngilizce Kursu

Adresi : Cami Şerif Mah. 31. Sk. No: 31/1 İÇEL

Kurucusu : Sezer Tur. İth. İhr. San. ve Tic.Ltd. Şti. adına Mustafa SEZER

Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 26.11.1996-15671

Kurumun Adı : Özel Final Dergisi Dershanesi Ziyapaşa Şubesi

Adresi : Kurtuluş Mah. 304 Sk. No: 31 Seyhan - ADANA

Kurucusu : Eyüp BİLBAY

Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 16.12.1996-16453

Kurumun Adı : Özel Sandırgı Zümrüt MTSK.

Adresi : Kurtuluş Mah. Kanal Boya Cad. Sandırgı - BALIKESİR

Kurucusu : Mehmet TIRYAKI

Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 05.04.1996-52659

Kurumun Adı : Özel Bİlpem MTSK.

Adresi : Turgut Reis Mah. Yeşilirmak Sk. No: 12 ANKARA

Kurucusu : Fazlı ERGENÇ

Kontenjanı : 54

Tarih ve Sayısı : 11.12.1996-16658

Kurumun Adı : Özel Kültür Eğitim Tesisleri Bilgisayar, İngilizce, Almanca Kursu

Adresi : Harbiye Cad. P.K. 196 Antakya - HATAY

Kurucusu : Tevfik KURŞUN

Kontenjanı : 100

Tarih ve Sayısı : 16.12.1996-16898

Kurumun Adı : Özel Yönetim Geliştirme Merkezi Kursu

Adresi : Barbaros Bulvarı Manolya Apt. No: 20/2 Balmumcu-Beşiktaş - İSTANBUL

Kurucusu : İşl.Yön.Gel.Merk.Dan.Hiz.Tic.veSan.A.Ş. adına Seval ÖZCAN

Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 16.12.1996-16896

Kurumun Adı : Özel Peker Yabancı Dil Kursu

Adresi : Atatürk Cad. No: 7 Kat: 2-4 Mustafa Elmas Han Kat: 4-6 İZMİR

Kurucusu : Gülperi PEKER

Kontenjanı : 44

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Hüseyin KAMBUROĞLU
Genel Müdür V.

Tarih ve Sayısı : 18.11.1996-15109

Kurumun Adı : Bahçeşehir Özel Süper Anaokulu

Adresi : Bahçeşehir Badem 11 E 10 Villa İSTANBUL

Kurucusu : S.Gülün TALUY

Kontenjanı : 48

Tarih ve Sayısı : 22.11.1996-15561
Kurumun Adı : T.V. Özel Şişli Terakki Anaokulu
Adresi : Ebulula Cad. Fidan Sk. 10/12 80620 Levent-Şişli - İSTANBUL
Kurucusu : Terakki Vakfı adına Haluk ARIĞ
Kontenjanı : 140

Tarih ve Sayısı : 26.11.1996-15728
Kurumun Adı : Özel Çağın Anaokulu
Adresi : Paris Cad. 33/2 Kavaklıdere Çankaya - ANKARA
Kurucusu : Kadir ÜLKEALAN
Kontenjanı : 165

Tarih ve Sayısı : 28.11.1996-15854
Kurumun Adı : Özel Ermenek Zübeyir Gündüzalp Lisesi
Adresi : Seyran Mah. Karaman Yolu Üzeri Ermenek - KARAMAN
Kurucusu : Ermenek İlim ve Kültür Vakfı adına Hakkı POLAT
Kontenjanı : 262

Tarih ve Sayısı : 11.12.1996-16666
Kurumun Adı : Özel Dalyan Anaokulu
Adresi : Fener Cad. Sarıale Zühtünpaşa Mah. No: 10/19 Kalamış-Kadıköy - İSTANBUL
Kurucusu : Aynur AYKAÇ
Kontenjanı : 59

Tarih ve Sayısı : 16.12.1996-16894
Kurumun Adı : Özel Kocaeli İlkem Bilgisayar ve İngilizce Kursu
Adresi : Hürriyet Cad. No: 137/2 KOCAELİ
Kurucusu : Erte Müh. İnş. Tur. Tic. Ltd. Şti. adına Turgut GÜNGÖR
Kontenjanı :

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan özel öğretim kurumlarına öğretime başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Hüseyin KAMBUROĞLU
Genel Müdür V.

Tarih ve Sayısı : 22.11.1996-15515
Kurumun Adı : Özel Serik Uğur MTSK.
Adresi : Orta Mah. Manavgat Cad. No: 91/1 Serik - ANTALYA
Kurucusu : Tarkim Tar. Tur. İnş. Eğt. Hiz. Ltd. Şti. adına Uğur ÇELİK
Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 11.12.1996-16589
Kurumun Adı : Tv. Özel Şişli Terakki Anaokulu
Adresi : Ebulula Cad. Fidan Sk. No: 10/12 80620 Levent-Şişli - İSTANBUL
Kurucusu : Terakki Vakfı adına Haluk ARIĞ
Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 11.12.1996-16590
Kurumun Adı : Özel Sembol Anaokulu
Adresi : 1735. Sk. No: 206 Karşıyaka - İZMİR
Kurucusu : Kit Öz. Eğt. Danışmanlık Hiz. Ltd. Şti. adına Kadir KAHRAMAN
Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 11.12.1996-16587
Kurumun Adı : Bahçeşehir Özel Süper Anaokulu
Adresi : Bahçeşehir Badem 11 E-10 Villa İSTANBUL
Kurucusu : S. Gülbün TALUY
Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 11.12.1996-16588
Kurumun Adı : Özel Antalya Milletlerarası İlkokulu
Adresi : Çağlayan Mah. 2056 Sk. No: 50/1-2 ANTALYA
Kurucusu : Mehmet Şükrü KAYIRAN
Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 09.12.1996-16511
Kurumun Adı : Özel Erişen Fen Eğitim Merkezi Dershane Şubesi
Adresi : Turan Mah. Cumhuriyet Meydanı No: 18 Biga - ÇANAKKALE
Kurucusu : Erişen Eğitim ve Tic. Ltd. Şti. adına Hayrettin TEKELİ
Kontenjanı :

Tarih ve Sayısı : 09.12.1996-16512
Kurumun Adı : Özel İstanbul Sonuç Dershane
Adresi : Eski Edirne Asfaltı No: 140 Gaziosmanpaşa - İSTANBUL
Kurucusu : Celal OĞUZ
Kontenjanı :

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan özel öğretim kurumlarına öğretime başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Hüseyin KAMBUROĞLU
Genel Müdür V.

Tarih ve Sayısı : 04.12.1996-16272
Kurumun Adı : Özel Kenan Bilgisayar Kursu
Adresi : Atatürk Cad. No: 3 Kaman - KIRŞEHİR
Kurucusu : Işık San. ve Tic. Ltd. Şti. adına Abdurrahman GÖRMEZ
Kontenjanı : 18

Tarih ve Sayısı : 09.12.1996-16522
Kurumun Adı : Özel Nusaybin Çankaya Dershane
Adresi : Yeni Turan Mah. Lozan Cad. Yıldız Pasajı Kat: 1 Nusaybin - MARDİN
Kurucusu : Muammer ASLAN
Kontenjanı : 117

İÇİNDEKİLER

1. Lise Sağlık Bilgisi Programı.....	1
2. Öğrencileri Yetiştirme ve Sınavlara Hazırlama Kursları Yönergesinin Bazı Maddelerinin değiştirilmesi ve Bu Yönergeye Bir Madde Eklenmesine İlişkin Yönerge.....	54
3. Duyurular.....	57

BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR
TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	16	31	46	61
2	17	32	47	62
3	18	33	48	63
4	19	34	49	64
5	20	35	50	65
6	21	36	51	66
7	22	37	52	67
8	23	38	53	68
9	24	39	54	69
10	25	40	55	70
11	26	41	56	71
12	27	42	57	72
13	28	43	58	73
14	29	44	59	74
15	30	45	60	75

Abone kaydının yapılabilmesi için abone bedeli 2.000.000 TL. illerde Defterdarlık Muhasebe Müdürlüklerine, ilçelerde Malmüdürlüklerine (Çeşitli Gelirler Faslına) yatırılarak Vezne Alındısının ASLININ AÇIK ADRESİNİZLE birlikte "Millî Eğitim Bakanlığı-Yayımlar Dairesi Başkanlığı- Teknikokullar - Ankara" adresine gönderilmesi gerekmektedir.

MILLÎ EĞİTİM BASİMEVİ - ANKARA 1996

T.C. MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINCA
15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR

CİLT: 60

27 OCAK 1997

SAYI: 2470

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI

Karar Sayısı : 265

Karar Tarihi : 19.12.1996

Konu : Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği'ni uygulayan Anadolu Öğretmen Lisesi Eğitim Psikolojisi dersi öğretim programının kabulü.

Kurulumuzda görüşülen, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği'ni uygulayan Anadolu Öğretmen Lisesinin Eğitim Psikolojisi dersi öğretim programının 1997-1998 Öğretim Yılı'ndan itibaren kademeli olarak uygulanmak ve denenip geliştirilmek üzere ekli örneğine göre kabulü.

Kurulumuzun 15.09.1993 tarih ve 428 sayılı kararı ile kabul edilen Eğitim Psikolojisi I-II dersi öğretim programlarının kademeli olarak uygulamadan kaldırılması,

kararlaştırıldı.

Prof.Dr. Mehmet SAĞLAM
Millî Eğitim Bakanı

Ramazan Çetin DAĞLI
Kurul Başkanı

Güler ŞENÜNER
Üye

Dr.Ezdihar KARABULUT
Üye

Nazım İrfan TANRIKULU
Üye

Ömer ÖZÜDURU
Üye

Sürmeli AĞDEMİR
Üye

Mustafa ERTÜRK
Üye

Selahattin MEYDAN
Üye

Haşim AYAOKUR
Üye

Sevim ÇAMELİ
Üye

Ömer AÇIKEL
Üye

Necat BOZKURT
Üye

Dr. Veli KILIÇ
Üye

Ömer ÖZCAN
Üye

Necdet SAKAOĞLU
Üye

Not : Program kitapçık halinde basılarak ilgili birimlere gönderilecektir.